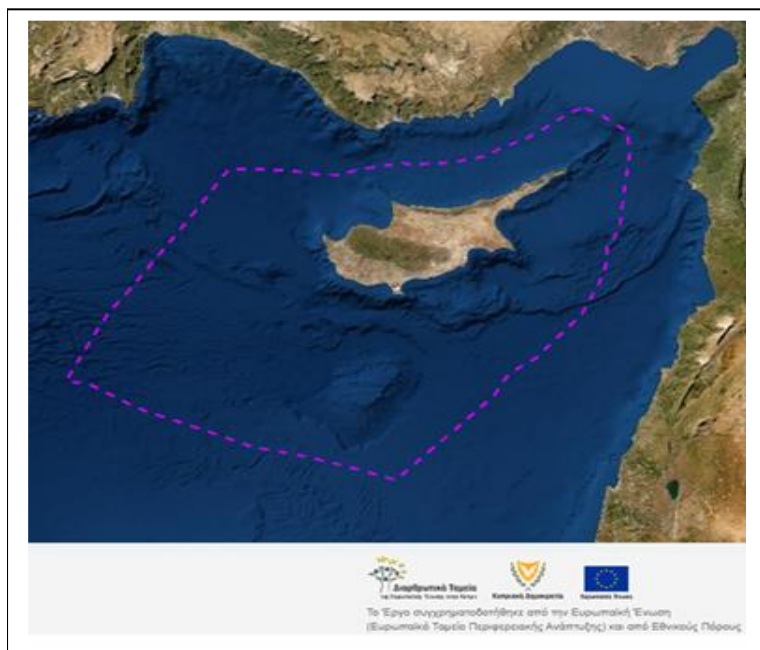

Πρόγραμμα Μέτρων

2

για την εφαρμογή των Άρθρων 13 και
14 της Οδηγίας-Πλαίσιο για τη
Θαλάσσια Στρατηγική (2008/56/ΕΚ)

Απρίλιος 2023

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

4

5

6

7

8

10 ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

11		
12	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΚΡΩΝΥΜΙΩΝ.....	7
13	ΠΕΡΙΛΗΨΗ	9
14	1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	10
15	1.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	10
16	1.1.1 Οδηγία-Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (ΟΠΘΣ) (2008/56/ΕΚ)	10
17	1.1.2 Εφαρμογή της ΟΠΘΣ στην Κυπριακή Δημοκρατία	11
18	1.1.3 Συσχετισμός ΟΠΘΣ με Περιβαλλοντικές Πολιτικές και Στρατηγικές που εφαρμόζονται στην	
19	Κυπριακή Δημοκρατία.....	14
20	1.1.4 Περιφερειακός συντονισμός και διασυνοριακές επιπτώσεις.	15
21	1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ	18
22	1.3 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	18
23	2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ.....	21
24	2.1 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ	21
25	2.1.1 Περιήληψη των αλλαγών στο Πρόγραμμα Μέτρων του πρώτου κύκλου.....	21
26	29. Εργασίες καθαρισμού σε κοίτες ποταμών (περιοχές εκβολών), όπου κρίνεται οικολογικά	
27	αναγκαίο.	24
28	64. Διοικητική υποστήριξη και μέσα παρακολούθησης	24
29	2.1.2 Περιβαλλοντικοί Στόχοι που αντιστοιχούν στον 2 ^ο κύκλο του Προγράμματος Μέτρων	26
30	2.1.3 Συνοπτική παρουσίαση των αναθεωρημένων υφιστάμενων μέτρων	26
31	2.1.4 Σύνοψη των προσδιορισμένων μέτρων χωρικής προστασίας και του σκοπού για τον οποίο	
32	έχουν τεθεί σε εφαρμογή.....	27
33	2.1.5 Οικονομική Ανάλυση Μέτρων	29
34	2.1.6 Χρηματοδότηση των μέτρων	29
35	2.2 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ.....	30
36	2.3 ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ.....	34
37	2.3.1 Μέτρα για τη Βιοποικιλότητα (ΠΠ1), τα Τροφικά Πλέγματα (ΠΠ4) και τη Ακεραιότητα του	
38	Θαλάσσιου Πυθμένα (ΠΠ6)	34
39	2.3.1.1 Κενά και Ανάγκες.....	35
40	Πτηνά.....	35
41	Θαλάσσια θηλαστικά και ερπετά.....	36
42	Ψάρια και Κεφαλόποδα	37
43	Οικότοποι Υδάτινης Στήλης.....	37
44	Οικότοποι θαλάσσιου πυθμένα	38
45	2.3.1.2 Υφιστάμενα μέτρα.....	38
46	1. Μέτρα για την προστασία οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας για τους	
47	Οικοτόπους	38
48	2. Μέτρα για την προστασία των Θαλάσσιων Χελωνών	39
49	3. Μέτρα για την προστασία των Κητωδών.....	41
50	4. Μέτρα για την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας	42
51	5. Εγκαθίδρυση νέων Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους ή επέκταση υφιστάμενων	
52	44	
53	6. Μέτρα διαχείρισης περιοχών Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους	46
54	7. Εγκαθίδρυση Ζωνών Ειδικής Προστασίας ΖΕΠ	48
55	8. Ρύθμιση της απόρριψης των υλικών βυθοκόρησης	49
56	2.3.1.3 Νέα Μέτρα	50
57	9. Μέτρα προστασίας Ακεραιότητας του Θαλάσσιου Πυθμένα από έργα κατά της	
58	Διάβρωσης ακτών	50
59	10. Μέτρα σχετικά με Λιμενικά Έργα και δραστηριότητα σε λιμενικές περιοχές	51
60	2.3.2 Μέτρα για τα Μη-Αυτόχθονα Είδη (ΠΠ2).....	52
61	2.3.2.1 Κενά και Ανάγκες.....	53
62	2.3.2.2 Υφιστάμενα Μέτρα	54

63	11.	Περιορισμός στη χρήση μη-αυτόχθονων ειδών στην υδατοκαλλιέργεια	54
64	12.	Μέτρα για μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων από Μη Αυτόχθονα (ξενικά) Είδη	55
65	2.3.2.3	Νέα Μέτρα	56
66	13.	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων από ξενικά είδη και ΜΑΕ με	
67		προέλευση την ναυτιλία	56
68	2.3.3	Μέτρα για τα Εμπορικά αλιεύματα (ΠΠ3).....	57
69	2.3.3.1	Κενά και ανάγκες.....	58
70	2.3.3.2	Υφιστάμενα μέτρα για τα εμπορικά αλιεύματα	58
71	14.	Εφαρμογή της Περί Αλιείας Νομοθεσίας της ΚΑΛΠ και Διεθνών υποχρεώσεων για την	
72		αλιεία (Εθνική, Ευρωπαϊκή και Διεθνής Αλιευτική Πολιτική).....	58
73	2.3.3.3	Νέα Μέτρα	63
74	2.3.4	Μέτρα για τον Ευτροφισμό (ΠΠ 5)	63
75	2.3.4.1	Κενά και ανάγκες.....	64
76	2.3.4.2	Υφιστάμενα μέτρα για τον Ευτροφισμό.....	64
77	15.	Εφαρμογή της Οδηγίας για τα Αστικά Λύματα (91/271/ΕΟΚ)	64
78	16.	Εφαρμογή μέτρων σε Ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση Ζώνες.	66
79	17.	Μέτρα για τη διαχείριση αποβλήτων σκαφών.	67
80	18.	Μέτρα για την αειφορική διαχείριση της υδατοκαλλιέργειας	68
81	19.	Εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ της Κύπρου (Οδηγία 2000/60/ΕΚ).	
82		70	
83	2.3.4.3	Νέα μέτρα.....	71
84	2.3.5	Μέτρα για Υδρογραφικές αλλαγές (ΠΠ7).....	71
85	2.3.5.1	Κενά και ανάγκες.....	72
86	2.3.5.2	Υφιστάμενα Μέτρα Υδρογραφικών Αλλαγών	72
87	20.	Διαχειριστικά μέτρα για απορρίψεις από βιομηχανικές μονάδες	72
88	2.3.5.3	Νέα μέτρα.....	73
89	2.3.6	Μέτρα για Ρύπανση από Χημικούς Ρύπους (ΠΠ8).....	74
90	2.3.6.1	Κενά και ανάγκες.....	74
91	2.3.6.2	Υφιστάμενα μέτρα.....	74
92	21.	Δράσεις σχετικές με δραστηριότητες εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων	74
93	22.	Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση ρύπανσης από πετρελαιοειδή (Σχέδιο Ορφέας)	75
94	2.3.6.3	Νέα Μέτρα	77
95	23.	Εφαρμογή Σχεδίου Δράσης για θαλάσσια ρύπανση από ραδιενέργεια (Σχέδιο Ηλέκτρα)	
96		77	
97	24.	Εφαρμογή των προνοιών της απόφασης Καθορισμού της Μεσογείου ως «Περιοχή	
98		Ελέγχου των Εκπομπών Οξειδίων του Θείου» (SECA)	79
99	2.3.7	Μέτρα για Χημικούς Ρύπους στα Αλιεύματα (ΠΠ 9).....	80
100	2.3.7.1	Κενά και ανάγκες.....	80
101	2.3.7.2	Υφιστάμενα μέτρα.....	81
102	25.	Τήρηση των προτύπων διασφάλισης ποιότητας αλιευμάτων	81
103	2.3.7.3	Νέα Μέτρα	82
104	2.3.8	Μέτρα για τα θαλάσσια απορρίμματα (ΠΠ 10).....	82
105	2.3.8.1	Κενά και ανάγκες.....	82
106	2.3.8.2	Υφιστάμενα μέτρα για τα Θαλάσσια Απορρίμματα.....	83
107	26.	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα απορρίμματα.....	83
108	27.	Μέτρα ευαισθητοποίησης του κοινού για τα θαλάσσια απορρίμματα	84
109	28.	Μεσογειακή ημέρα των ακτών σε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης της	
110		Βαρκελώνης (περιφερειακή κλίμακα, UNEP-MAP).....	86
111	29.	Εργασίες καθαρισμού σε κοίτες ποταμών (περιοχές εκβολών), όπου κρίνεται	
112		οικολογικά αναγκαίο.....	86
113	30.	Προαγωγή και εφαρμογή του “fishing for litter”	87
114	31.	Προαγωγή της γνώσης μέσω της πληροφόρησης των επαγγελματιών και ερασιτεχνών	
115		αλιέων για τα θαλάσσια απορρίμματα για τη μείωση της ρύπανσης από τις αλιευτικές	
116		δραστηριότητες.....	89
117	32.	Εφαρμογή της δράσης «Υιοθεσία παραλίας»	89
118	2.3.8.3	Νέα μέτρα.....	90
119	33.	Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029 (ΠΠΔΑ).....	90

120	34.	Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (EWWR)	91
121	35.	Δράσεις για την μείωση της κατανάλωσης ορισμένων πλαστικών μίας χρήσης	93
122	36.	Διευρυμένη Ευθύνη του Παραγωγού	94
123	2.3.9	Μέτρα για τον υποθαλάσσιο θόρυβο (ΠΠ 11)	95
124	2.3.9.1	Κενά και ανάγκες.....	95
125	2.3.9.2	Υφιστάμενα Μέτρα	96
126	2.3.9.3	Νέα μέτρα.....	96
127	2.3.10	Οριζόντια θέματα	96
128	2.3.10.1	Υφιστάμενα Μέτρα	96
129	37.	Βάση δεδομένων θαλάσσιου περιβάλλοντος (ΒΔΘΠ)	96
130	38.	Δημιουργία και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για την εφαρμογή της ΟΠΘΣ	98
131	39.	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης	99
132	2.3.10.2	Νέα μέτρα	100
133	40.	Διασυνοριακή και ευρύτερη διεθνής συνεργασία για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος	101
134	41.	Εφαρμογή του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού (ΘΧΣ).....	101
135		ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	103
136		ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	105
137		Παράρτημα Ι – Τύποι Μέτρων	106
138		Παράρτημα ΙΙ –Εφαρμογή Άρθρου 14 (α) ΟΠΘΣ	107
139		Παράρτημα ΙΙΙ. Περιβαλλοντικοί Στόχοι και Δείκτες.....	112
140		Παράμετροι Περιγραφής 1 - Βιοποικιλότητα, 4 - Τροφικά Πλέγματα και 6 - Ακεραιότητα του Θαλάσσιου Πυθμένα. 112	
141		Παράμετρος Περιγραφής 2 – Μη Αυτόχθονα Είδη (ΜΑΕ).....	116
142		Παράμετρος Περιγραφής 3 - Εμπορικά Αλιεύματα	118
143		Παράμετρος Περιγραφής 5 - Ευτροφισμός.....	119
144		Παράμετρος Περιγραφής 7 - Υδρογραφικές Αλλαγές.....	121
145		Παράμετρος Περιγραφής 8 - Χημικοί Ρύποι	122
146		Παράμετρος Περιγραφής 9 - Ρυπογόνες ουσίες σε αλιεύματα.....	123
147		Παράμετρος Περιγραφής 10 - Θαλάσσια Απορρίμματα	124
148		Παράμετρος Περιγραφής 11 – Θόρυβος.....	125
149			
150			
151			
152			
153			

154 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΚΡΩΝΥΜΙΩΝ
155

AA	Αρμόδια Αρχή
AAA	Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων
ΑΟΖ	Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη
ΒΑΑ	Βιομάζα αποθέματος αναπαραγωγής
ΓΕΑΜ	Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο
ΔΟΑΕ	Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΠΘΑΥ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας 2021-2027
ΖΕΠ	Ζώνη Ειδικής Προστασίας (Οδηγία για τη Διατήρηση των Άγριων Πτηνών, 2009/147/ΕC)
ΘΠΠ	Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή
ΘΠΠ-ΤΥ	Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή με Τεχνητούς Ύφαλους
ΘΧΣ	Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός
ΚΑΛΠ-DCF	Κοινή Αλιευτική Πολιτική - Πλαίσιο Συλλογής Δεδομένων
ΚΔ	Κυπριακή Δημοκρατία
ΚΜ	Κράτος-Μέλος της ΕΕ
ΚΠΚ	Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση
ΜΑΕ	Μη-Αυτόχθονα (Ξενικά) Είδη
ΜΒΑ	Μέγιστη Βιώσιμη Απόδοση
ΜΕΕΠ	Μελέτες Εκτίμηση των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον
ΟΘΠ	Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική
ΧΞΕ	Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη
ΟΕ	Ομάδα Εργασίας
ΟΔΠΖ	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης
ΟΘΠ	Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική
ΟΠΘΣ	Οδηγία-Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (2008/56/ΕC)
ΟΠΥ	Οδηγία-Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕC)
ΠΠ01-11	Παράμετροι Περιγραφής (ΠΠ) 01-11 σύμφωνα με την CD477 ΕΕ Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΠΠΔΑ	Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029
ΠΥ	Παράκτια Ύδατα
Πρ.Μ.	Programmes of Measures - Προγράμματα Μέτρων
ΣΒΑ	Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ-SDGs)
ΣΔΛΑΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού
ΣΜΠΕ	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΤΑΘΕ	Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών
ΤΑΥ	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
ΤΚΣ	Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (Οδηγία των Οικοτόπων, 92/43/ΕΕC)
ΜΑΕ	Μη Αυτόχθονα Είδη (Ξενικά Είδη)
ΥΓΑΑΠ	Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

156

157

ACCOBAMS	Agreement on the Conservation of Cetaceans in the Black Sea Mediterranean Sea and Contiguous Atlantic Area Συμφωνία για τη Διατήρηση των Κητωδών της Μαύρης Θάλασσας, της Μεσογείου και της Παρακείμενης Ζώνης του Ατλαντικού
CAM	Coordination and Alignment Meetings / MED MSFD [Συναντήσεις Συντονισμού και Ευθυγράμμισης για την τεχνική και διοικητική υποστήριξη της από κοινού εφαρμογής της ΟΠΘΣ (2008/56/ΕΕ) από τα Μεσογειακά Κράτη-Μέλη της ΕΕ]
DCF	Πλαίσιο συλλογής δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Data Collection Framework)
EEl-c	Ecological Evaluation Index - continuous formula
INDICIT I & II	Implementation Of Indicators Of Marine Litter On Sea Turtles And Biota In Regional Sea Conventions And Marine Strategy Framework Directive Areas
LTMP	Long Term Monitoring Program – (ACCOBAMS)
MED/ΟΠΘΣ	Πρόγραμμα της ΕΕ για «Τεχνική και διοικητική υποστήριξη της από κοινού υλοποίησης της Οδηγίας Πλαίσιο για τη Θάλασσα Στρατηγική (ΟΠΘΣ) από τα Μεσογειακά Κράτη-Μέλη της ΕΕ» [Αναπτύχθηκε στα πλαίσια της Σύμβασης της ΕΕ (ENV.D.2/FRA/2012/0017)].
MEDIAS	Mediterranean International Acoustic Surveys
MedITS	Mediterranean International Trawling Survey [Διεθνής Έρευνα με Τράτα Βυθού στη Μεσόγειο]
MED POL	Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Ελέγχου της Θαλάσσιας Ρύπανσης στη Μεσόγειο του UNEP/MAP - Programme for the Assessment and Control of Marine Pollution in the Mediterranean (MED POL) of UNEP/MAP
MSY	Maximum Sustainable Yield
NTU	Nephelometric Turbidity Units - Μονάδες Νεφελομετρικής Θολερότητας
PAH	Polycyclic aromatic hydrocarbons - Πολυαρωματικοί Υδρογονάνθρακες
PCB	Polychlorinated Biphenyls - Πολυχλωριωμένα διφαινύλια
PREI	<i>Posidonia oceanica</i> Rapid Easy Index
UNEP/MAP	United Nations Environment Programme/Mediterranean Action Plan - Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών/ Μεσογειακό Πρόγραμμα Δράσης
SECA	Emission Control Area for sulphur oxides

159 ΠΕΡΙΛΗΨΗ

160 Το Πρόγραμμα Μέτρων για την Προστασία και Διαχείριση του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και της
161 Παράκτιας Ζώνης της Κυπριακής Δημοκρατίας (εφεξής το Πρόγραμμα Μέτρων, Πρ.Μ.)
162 εκπονήθηκε με βάση το Άρθρο 13 (Πρόγραμμα μέτρων) και Άρθρο 14 (Εξαιρέσεις) της Οδηγίας-
163 Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (ΟΠΘΣ) και τα έγγραφα καθοδήγησης της ΟΠΘΣ.

164 Το Πρόγραμμα Μέτρων στοχεύει στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για να επιτευχθεί ή και να
165 διατηρηθεί στα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας η καλή περιβαλλοντική κατάσταση. Καλή
166 Περιβαλλοντική Κατάσταση (ΚΠΚ) σημαίνει την περιβαλλοντική κατάσταση των θαλασσίων
167 υδάτων στην οποία τα ύδατα αυτά παρέχουν ένα οικολογικά ποικίλο και δυναμικό θαλάσσιο
168 περιβάλλον που είναι καθαρό, υγιές και παραγωγικό στα πλαίσια των εγγενών συνθηκών του,
169 και όπου η χρήση του βρίσκεται σε επίπεδο αειφορίας, διασφαλίζοντας έτσι τις δυνατότητες για
170 χρήσεις και δραστηριότητες από τις σημερινές και τις μελλοντικές γενεές.

171 Οι εξαιρέσεις έχουν προσδιοριστεί για περιπτώσεις εντός των θαλασσίων υδάτων της
172 Δημοκρατίας όπου οι περιβαλλοντικοί στόχοι ή η καλή περιβαλλοντική είναι αδύνατο να
173 επιτευχθούν σε όλες τους τις πτυχές με το πρόγραμμα μέτρων.

174 Το Πρ.Μ. περιλαμβάνει μέτρα που εγκρίνονται ως μέρος των Εθνικών και Ευρωπαϊκών
175 νομοθετημάτων και κανονισμών που σχετίζονται με τους τομείς της αλιείας, της
176 υδατοκαλλιέργειας, της προστασίας της φύσης, της διαχείρισης των υδάτων, του θαλάσσιου
177 χωροταξικού σχεδιασμού, των περιφερειακών και διεθνών συμφωνιών (π.χ. Σύμβαση της
178 Βαρκελώνης, Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα κα), μέτρα που έχουν προσδιοριστεί ως μέρος της
179 ανάπτυξης Εθνικών Στρατηγικών όπως η Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα της Κύπρου και τους
180 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ-SDGs).

181 Το 2^ο Πρ.Μ. της Κυπριακής Δημοκρατίας περιλαμβάνει 41 συνολικά μέτρα και ετοιμάστηκε βάσει
182 του Προγράμματος Μέτρων που υποβλήθηκε στην ΕΕ το 2016 το οποίο περιλάμβανε 65 μέτρα
183 και λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγησή του από την ΕΕ καθώς και των Οδηγών που
184 ετοιμάστηκαν από την ΕΕ για τις ανάγκες ετοιμασίας του Προγράμματος Μέτρων. Κάποια μέτρα
185 έχουν αφαιρεθεί, καθώς είτε αποτελούσαν προγράμματα παρακολούθησης του θαλάσσιου
186 περιβάλλοντος είτε έχουν ολοκληρωθεί. Παράλληλα, κάποια μέτρα έχουν ενοποιηθεί μαζί για
187 σκοπούς απλούστευσης, καλύτερης εφαρμογής και παρακολούθησής τους. Επιπρόσθετα έντεκα
188 (11) νέα μέτρα έχουν συμπεριληφθεί στο Πρ.Μ. για βελτίωση επίτευξης της Καλής
189 Περιβαλλοντικής Κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, η επιλογή των οποίων έγινε μετά
190 από μερική ανάλυση κόστους αντίκτυπου.

191 Το Πρόγραμμα Μέτρων θα ξεκινήσει την υλοποίησή του, αμέσως μετά την έγκρισή του από το
192 Υπουργικό Συμβούλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

193

194 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

195 1.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

196 1.1.1 Οδηγία-Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (ΟΠΘΣ) (2008/56/ΕΚ)

197 Η Οδηγία-Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (ΟΠΘΣ) είναι μια από τις επτά (7) θεματικές
198 στρατηγικές που προτάθηκαν στο 6^ο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον
199 (1600/2002/ΕΚ). Πολλές φορές αναφέρεται και ως ο περιβαλλοντικός πυλώνας της
200 Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής (ΟΘΠ) της ΕΕ (COM (2006) 275, COM (2007) 575). Η ΟΠΘΣ
201 στοχεύει στη διασφάλιση της βιώσιμης χρήσης των θαλάσσιων υδάτων.

202 Σύμφωνα με το Άρθρο 1 της ΟΠΘΣ εγκαθιδρύεται ένα πλαίσιο, εντός του οποίου τα Κράτη - Μέλη
203 (ΚΜ) λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να επιτευχθεί ή/και να διατηρηθεί η Καλή
204 Περιβαλλοντική Κατάσταση (ΚΠΚ) των θαλάσσιων υδάτων τους. Αυτό το πλαίσιο αποτελείται από
205 θαλάσσιες στρατηγικές που αποσκοπούν στην επίτευξη ή/και διατήρηση της ΚΠΚ. Η ΚΠΚ ορίζεται
206 από το Άρθρο 3 της ΟΠΘΣ ως «η περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων στην οποία
207 αυτά τα ύδατα παρέχουν ένα οικολογικά ποικίλο και δυναμικό θαλάσσιο περιβάλλον που είναι
208 καθαρό, υγιές και παραγωγικό εντός των εγγενών του συνθηκών και όπου η χρήση του θαλάσσιου
209 περιβάλλοντος γίνεται σε βιώσιμο επίπεδο, διασφαλίζοντας τις δυνατότητες για χρήσεις και
210 δραστηριότητες από παρούσες και μελλοντικές γενιές». Σύμφωνα με το Άρθρο 5 της ΟΠΘΣ, οι
211 θαλάσσιες στρατηγικές υλοποιούνται σε τρεις φάσεις, όπως αυτές παρουσιάζονται στην Εικόνα
212 1.

Φάση 1. Προετοιμασία

- (α) Αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης
- (β) Προσδιορισμός της ΚΠΚ
- (γ) Θέσπιση περιβαλλοντικών στόχων
- (δ) Θέσπιση ενός περιβαλλοντικού προγράμματος παρακολούθησης

Φάση 2 - Πρόγραμμα μέτρων

- (ε) Προγράμματα μέτρων για την επίτευξη ή/και τη διατήρηση της ΚΠΚ

Φάση 3 - Αναθεώρηση

- (στ) Η περιοδική (κάθε 6 έτη) αναθεώρηση των πιο πάνω

213
214

Εικόνα 1 Φάσεις υλοποίησης της ΟΠΘΣ

215 1.1.2 Εφαρμογή της ΟΠΘΣ στην Κυπριακή Δημοκρατία

216 Η Αρμόδια Αρχή (ΑΑ) για την εφαρμογή της ΟΠΘΣ είναι το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής
217 Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑΠ) και συντονίζει το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών
218 (ΤΑΘΕ), το οποίο συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες για την εφαρμογή της ΟΠΘΣ σε επίπεδο
219 ΕΕ (Επιτροπές, Ομάδες Εργασίας, κλπ.). Το ΤΑΘΕ μετέφερε την ΟΠΘΣ στην Εθνική Νομοθεσία με
220 το Νόμο για τη Θαλάσσια Στρατηγική του 2011 (Ν.18(Ι)/2011) και τον Τροποποιητικό Νόμο (Ν.159
221 (Ι)/2014) και αμέσως ξεκίνησε τη διαδικασία εφαρμογής του. Η εφαρμογή της ΟΠΘΣ αφορά τις
222 περιοχές όπου η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας ασκεί ουσιαστικό έλεγχο.

223 Η ΟΠΘΣ στοχεύει στη διασφάλιση της βιώσιμης χρήσης των θαλάσσιων υδάτων και ο στόχος της
224 συνάδει με το όραμα της Κυπριακής Δημοκρατίας για *«προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου
225 περιβάλλοντος, μέσω μιας ολοκληρωμένης επιστημονικής προσέγγισης και η οικονομική και
226 κοινωνική ευημερία του αλιευτικού τομέα της Κύπρου σε ένα καθαρό, υγιές και παραγωγικό
227 θαλάσσιο περιβάλλον¹»*.

228 Η Αρχική Αξιολόγηση των θαλάσσιων υδάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας που ορίζεται στο
229 Μέρος Πρώτο της Θαλάσσιας Στρατηγικής, υποβλήθηκε το 2012 και αναγνώρισε ότι, αν και
230 πολλές πτυχές του θαλάσσιου περιβάλλοντος βελτιώνονται, κάποιες πτυχές υποβαθμίζονται και
231 συνεχίζουν να επηρεάζονται από την ανθρωπίνη δραστηριότητα.

232 Σύμφωνα με τη Δήλωση Πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ), έχουν ήδη θεσπιστεί και
233 δεσμευτεί πολλά μέτρα που θα βελτιώσουν την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος ως
234 μέρος της διασφάλισης της βιώσιμης ανάπτυξης. Ομοίως, μέτρα που λαμβάνονται ως
235 αποτέλεσμα της εφαρμογής των υφιστάμενων νομοθεσιών της ΕΕ, όπως η Οδηγία-Πλαίσιο για τα
236 Υδατα (2000/60/ΕΕ - ΟΠΥ), οι Οδηγίες για τα Πτηνά και τους Οικοτόπους και η Κοινή Αλιευτική
237 Πολιτική (ΚΑΛΠ), συμβάλλουν στη βελτίωση της κατάστασης του θαλάσσιου και παράκτιου
238 περιβάλλοντος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τα υπάρχοντα και σχεδιαζόμενα αυτά μέτρα
239 αποτελούν τον πυρήνα του προτεινόμενου Προγράμματος Μέτρων.

240 Μέχρι σήμερα η ΚΔ έχει υλοποιήσει τις υποχρεώσεις της, υποβάλλοντας στην ΕΕ εκθέσεις και
241 ηλεκτρονικά αρχεία για την υλοποίηση της ΟΠΘΣ (Εικόνα 2), τα οποία παρουσιάζονται αναλυτικά
242 στον Πίνακα 1.

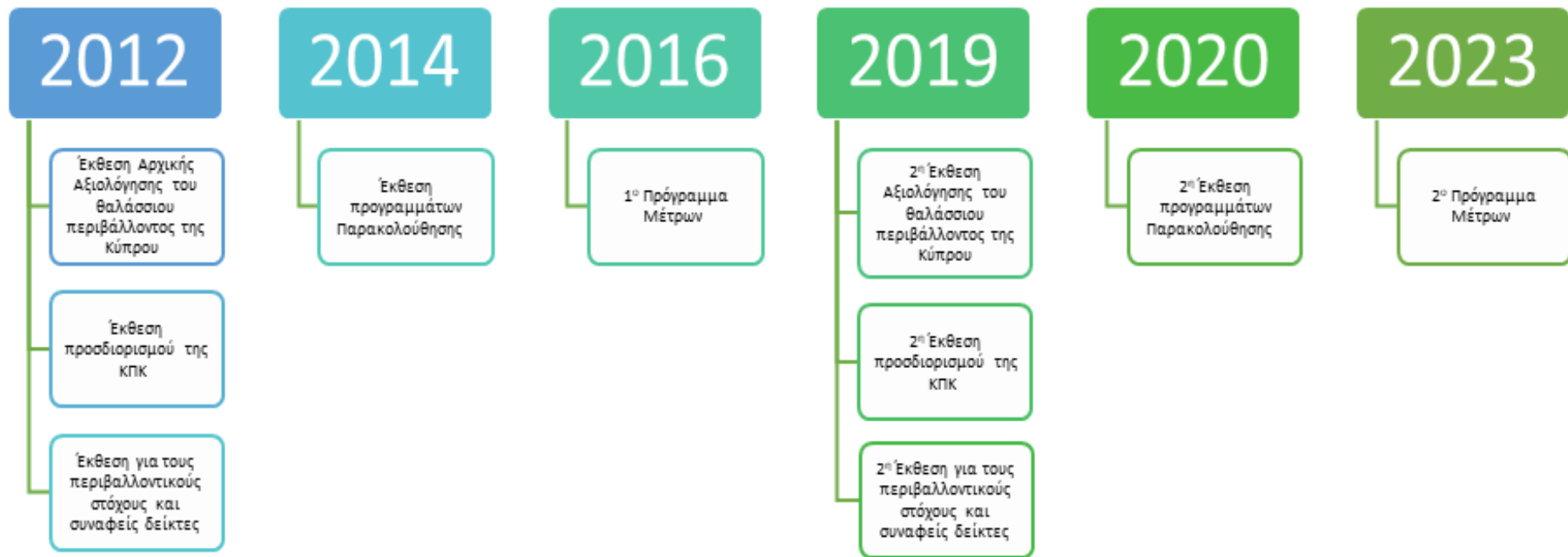
243 Το Άρθρο 13 της ΟΠΘΣ προβλέπει όπως κάθε ΚΜ της ΕΕ καταρτίσει Πρόγραμμα Μέτρων, το
244 οποίο, ουσιαστικά, θα περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να επιτευχθεί ή να διατηρηθεί η
245 ΚΠΚ στα θαλάσσια ύδατα του, σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς στόχους που έχουν τεθεί και
246 λαμβάνοντας υπόψη τα είδη μέτρων που αναφέρονται στο παράρτημα VI της Οδηγίας.

247 Το 1^ο Πρ.Μ. της Κυπριακής Δημοκρατίας υποβλήθηκε το έτος 2016 και περιλάμβανε συνολικά 65
248 μέτρα, από τα οποία τα 39 βρίσκονταν ήδη σε εφαρμογή και τα 26 αποτελούσαν νέα μέτρα.

¹ http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/page02_gr/page02_gr?OpenDocument

Πίνακας 1 Πληροφορίες για τις εκθέσεις εφαρμογής της ΟΠΘΣ που υποβλήθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία μέχρι σήμερα.

Άρθρα	Έκθεση	Έτος υποβολής	Πηγή	Ηλεκτρονικός σύνδεσμος
8, 9, 10	Έκθεση Αρχικής Αξιολόγησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Κύπρου	2012	DFMR, 2012c	EIONET - Central Data Repository
8, 9, 10	Έκθεση προσδιορισμού της ΚΠΚ	2012	DFMR, 2012α	EIONET - Central Data Repository
8, 9, 10	Έκθεση για τους περιβαλλοντικούς στόχους και συναφείς δείκτες	2012	DFMR, 2012b	EIONET - Central Data Repository
11	Έκθεση προγραμμάτων Παρακολούθησης	2014	DFMR	EIONET - Central Data Repository
13,14	Πρόγραμμα Μέτρων	2016	DFMR	EIONET - Central Data Repository
8, 9, 10	2 ^η Έκθεση Αξιολόγησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Κύπρου	2019	DFMR	EIONET - Central Data Repository
8, 9, 10	2 ^η Έκθεση προσδιορισμού της ΚΠΚ	2019	DFMR	EIONET - Central Data Repository
8, 9, 10	2 ^η Έκθεση για τους περιβαλλοντικούς στόχους και συναφείς δείκτες	2019	DFMR	EIONET - Central Data Repository
11	Έκθεση προγραμμάτων Παρακολούθησης	2020	DFMR	EIONET - Central Data Repository
13,14	Πρόγραμμα Μέτρων	Παρόν έγγραφο	DFMR	-

252

253

Εικόνα 2 Χρονοδιάγραμμα υποβολής εκθέσεων στην ΕΕ

254 1.1.3 Συσχετισμός ΟΠΘΣ με Περιβαλλοντικές Πολιτικές και Στρατηγικές που
255 εφαρμόζονται στην Κυπριακή Δημοκρατία

256 Η εφαρμογή της ΟΠΘΣ και κάποιων εκ των μέτρων της είναι συμπληρωματική άλλων σχεδίων και
257 προγραμμάτων που υλοποιούνται στην ΚΔ. Η ΟΠΘΣ είναι συμβατή με Στρατηγικές της ΚΔ, Σχέδια
258 Δράσης και Προγράμματα και ειδικότερα τα ακόλουθα:

- 259** • Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Δεδομένων² (Data Collection Framework)
- 260** • Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- 261** • Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2020-2030
- 262** • Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030
- 263** • Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός
- 264** • Πολυετές Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Υδατοκαλλιέργειας 2021 - 2030³
- 265** • Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα στην Κύπρο⁴
- 266** • Στρατηγικό Σχέδιο 2023-2025 του Υπουργείου Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και
267 Περιβάλλοντος⁵
- 268** • Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την εισαγωγή ειδών και Χωροκατακτητικών Ξενικών Ειδών (ΧΞΕ)
269 στην Κύπρο (2017) - National Action Plan on species introductions and invasive species in
270 Cyprus⁶
- 271** • Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση των «διαδρομών προτεραιότητας» ακούσιας
272 εισαγωγής και εξάπλωσης των Χωροκατακτητικών Ξενικών Ειδών (ΧΞΕ)
- 273** • Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ) της Κύπρου για την Εφαρμογή
274 της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Ύδατα (ΟΠΥ) 2000/60/ΕΚ

² <http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/8B57279FB6300EE64225807A00246A8C?OpenDocument>

³

[http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/85EF4762EDC3EAB0C22588C40041F5F6/\\$file/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CF%85%CE%B5%CF%84%CE%AD%CF%82%20%CE%95%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%A3%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%A3%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%BF%20%CE%A5%CE%B4%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%AD%CF%81%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CF%82%202021-2030.pdf](http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/85EF4762EDC3EAB0C22588C40041F5F6/$file/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CF%85%CE%B5%CF%84%CE%AD%CF%82%20%CE%95%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%A3%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%A3%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%BF%20%CE%A5%CE%B4%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%AD%CF%81%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CF%82%202021-2030.pdf)

⁴

[http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/5B978F5843406DE4C225857D006267C1/\\$file/Biodiversity%20Strategy%20and%20Action%20Plan%20CY.pdf?openelement](http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/all/5B978F5843406DE4C225857D006267C1/$file/Biodiversity%20Strategy%20and%20Action%20Plan%20CY.pdf?openelement)

⁵ <https://moa.gov.cy/mediastuff/uploads/2023/02/STRATIGIKOS-SXEDIASMOS-YGAAP-2023-2025.pdf>

⁶

[http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/41849FEDAC7344AAC22589080041670C/\\$file/National%20Action%20Plan%20on%20species%20Introductions%20and%20invasive%20species%20in%20Cyprus%202017.pdf](http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/41849FEDAC7344AAC22589080041670C/$file/National%20Action%20Plan%20on%20species%20Introductions%20and%20invasive%20species%20in%20Cyprus%202017.pdf)

- 275 • Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022 – 2028
- 276 • Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029
- 277 • Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΠΘΑΥ) 2021-2027
- 278 • Εθνική Στρατηγική⁷ και Σχέδιο Δράσης⁸ για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων
- 279 Ζωνών (αναμένεται η επικαιροποίησή τους εντός του 2023 και η ακόλουθη υποβολή τους
- 280 προς το Υπουργικό Συμβούλιο για την έγκρισή τους).
- 281 • Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή⁹
- 282 • Ευρωπαϊκή Στρατηγική - Καθαρός πλανήτης για όλους
- 283 • Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022 - 2028
- 284 • Συμφωνία του Παρισιού για την Κλιματική Αλλαγή¹⁰
- 285 • Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021 - 2030¹¹
- 286 • Μακροπρόθεσμη στρατηγική για ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές¹²
- 287 • Στρατηγική για την Πράσινη Οικονομία
- 288 • Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών

289

290 **1.1.4 Περιφερειακός συντονισμός και διασυνοριακές επιπτώσεις.**

291 Η ΚΔ δραστηριοποιείται και συμμετέχει σε Περιφερειακούς και Παγκόσμιους Οργανισμούς που
 292 συντονίζουν κάτω από σχετικές τους αρμοδιότητες διάφορα θέματα Θαλάσσιου Περιβάλλοντος,
 293 που άπτονται διασυνοριακών επιπτώσεων.

294 Η ΚΔ είναι ενεργό μέλος στην Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (ΓΕΑΜ), που είναι ο
 295 περιφερειακός οργανισμός διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ). Η ΓΕΑΜ διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο
 296 στη διακυβέρνηση της αλιείας και έχει την εξουσία να κάνει δεσμευτικές συστάσεις για τη

⁷ [http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/317E130544A7967FC22580E900475E6A/\\$file/20180612-CY%20ICZM%203rd%20IntRep%20\(F\).pdf](http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/317E130544A7967FC22580E900475E6A/$file/20180612-CY%20ICZM%203rd%20IntRep%20(F).pdf)

⁸ [http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/317E130544A7967FC22580E900475E6A/\\$file/20180830-CY%20ICZM-Teliki%20Ekthesi%20\(F\).pdf](http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/317E130544A7967FC22580E900475E6A/$file/20180830-CY%20ICZM-Teliki%20Ekthesi%20(F).pdf)

⁹ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (moa.gov.cy)

¹⁰ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ (europa.eu)

¹¹ NECP_GR.PDF (moa.gov.cy)

¹² LTS_FINAL.pdf (moa.gov.cy)

- 297** διατήρηση και διαχείριση της αλιείας και για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας. Επίσης, στα
298 θέματα αλιείας η ΚΔ συμμετέχει στις συναντήσεις της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση των
299 Τονοειδών του Ατλαντικού (ICCAT), η οποία διακυβερνητική οργάνωση αλιείας είναι υπεύθυνη
300 για τη διατήρηση του τόνου και των ειδών που μοιάζουν με τόνο στον Ατλαντικό Ωκεανό και τις
301 παρακείμενες θάλασσές του. Επίσης, η ΚΔ συμμετέχει στις εργασίες της Διεθνούς Επιτροπής
302 Φαλινοθηρίας (IWC), που είναι ο παγκόσμιος διακυβερνητικός οργανισμός επιφορτισμένος με
303 τη διατήρηση των φαλαινών και τη διαχείριση της φαλινοθηρίας.
- 304** Στην πρόσφατη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την **Κλιματική Αλλαγή** (COP 27), υπεγράφη
305 η Διακήρυξη για την υιοθέτηση του Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης για αντιμετώπιση της
306 Κλιματικής Αλλαγής στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και Μέσης Ανατολής. Το Σχέδιο
307 αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας της Κύπρου, η οποία ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2019
308 με στόχο τον συντονισμό των προσπαθειών των χωρών της περιοχής για την αντιμετώπιση της
309 κλιματικής κρίσης. Η Πρωτοβουλία στοχεύει στην άμεση ανάγκη λήψης μέτρων για επίτευξη των
310 στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού για την Κλιματική Αλλαγή, καθώς και στην παροχή, σε
311 περιφερειακό επίπεδο της αναγκαίας τεχνογνωσίας, γνώσης και υποστήριξης, προκειμένου να
312 ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και την εξασφάλιση
313 ενός ασφαλούς και βιώσιμου μέλλοντος.
- 314** Η ΚΔ συμμετέχει σε συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος
315 ABIOMED που στοχεύει μεταξύ άλλων στη θέσπιση νέων (υπο) περιφερειακών συντονισμένων
316 μέτρων.
- 317** Η ΚΔ σε επίπεδο υπο-περιφερειακού συντονισμού (Αιγαίο – Λεβαντίνη), για θέματα που αφορούν
318 το παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον συνεργάζεται με την Ελληνική Δημοκρατία που αποτελεί
319 το μοναδικό ΚΜ της ΕΕ που μοιράζεται την ίδια θαλάσσια υποπεριοχή.
- 320** Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της Σύμβασης της Βαρκελώνης (UNEP/MAP), της οποίας η ΚΔ είναι
321 μέλος, πραγματοποιείται, περιφερειακός συντονισμός μέσω της υλοποίησης, μεταξύ άλλων, του
322 χρηματοδοτούμενου από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματος IMAP.
- 323** Περαιτέρω, η ΚΔ έχει προβεί σε διμερείς και τριμερείς συνεργασίες με το Ισραήλ και την Ελλάδα
324 σε θέματα που αφορούν την προστασία και διαχείριση του παράκτιου και θαλάσσιου
325 περιβάλλοντος. Εντός του πλαισίου αυτού, σύμφωνα με το Άρθρο 28 του Πρωτοκόλλου της
326 Σύμβασης της Βαρκελώνης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών, έχουν προταθεί
327 στο πλαίσιο διμερούς συνεργασίας ΚΔ και Ισραήλ, συγκεκριμένες δράσεις στο Σχέδιο Δράσης για
328 την ΟΔΠΖ της Κ.Δ. μέχρι το 2030. Επίσης έχει επικυρωθεί η τριμερής συνεργασία της ΚΔ με Ισραήλ
329 και Ελλάδα για το Υπο-Περιφερειακό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για τη Θαλάσσια Ρύπανση από
330 Πετρελαιοειδή.
- 331** Το Πρ.Μ. της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν θα έχει οποιαδήποτε επίπτωση σε ύδατα πέραν των
332 Κυπριακών υδάτων και δεν υπάρχει οποιοδήποτε ρίσκο ή βλάβη για οποιαδήποτε άλλη χώρα ή
333 ΚΜ της ΕΕ. Δεν υπάρχουν διασυνοριακές επιπτώσεις από το Πρ.Μ.

334 Διακυβερνητική Διαπραγματευτική Επιτροπή (INC)

335 Στην 5^η Περιβαλλοντική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών (UNEA-5) εγκρίθηκε ψήφισμα που
336 προβλέπει την δημιουργία μιας παγκόσμιας νομικά δεσμευτικής συνθήκης μέχρι το 2024 για τον
337 τερματισμό της ρύπανσης από πλαστικά, συμπεριλαμβανομένης της θαλάσσιας ρύπανσης,
338 καθώς και τη δημιουργία σχετικής Διακυβερνητικής Διαπραγματευτικής Επιτροπής (INC) όπου η
339 ΚΔ συμμετέχει στις εργασίες της μέσω του Τμήματος Περιβάλλοντος.

340 Η συνθήκη θα βασίζεται σε μια ολοκληρωμένη, πολυδιάστατη και κοινά αποδεκτή προσέγγιση,
341 η οποία θα καλύπτει πλήρως τον κύκλο ζωής των πλαστικών, προστατεύοντας την ανθρώπινη
342 υγεία και περιβάλλον. Συνάμα, θα λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των χωρών
343 που χρήζουν την μεγαλύτερη ανάγκη για τον τερματισμό της πλαστικής ρύπανσης. Αναμένεται
344 να συμπεριληφθούν πολιτικές και τεχνικές πτυχές, οι οποίες θα αποτελέσουν τον πυρήνα αυτής
345 της νομικά δεσμευτικής συνθήκης.

346

347 Κλιματική αλλαγή¹³

348 Η Συμφωνία του Παρισιού τέθηκε σε ισχύ την 4^η Νοεμβρίου 2016. Η Κύπρος ολοκλήρωσε τη
349 διαδικασία επικύρωσης της Συμφωνίας του Παρισιού την 4^η Ιανουαρίου 2017. Στο πλαίσιο
350 εφαρμογής της Συμφωνίας του Παρισιού, η ΕΕ αναθέωρησε τη δέσμευσή της για το 2030 τον
351 Δεκέμβριο του 2020 για μείωση κατά 55% σε σχέση με το 1990. Η κλιματική αλλαγή αποτελεί ένα
352 οριζόντιο θέμα, που απαιτεί τη συμμετοχή και δραστηριοποίηση σχεδόν όλων των Υπουργείων
353 της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και
354 Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου
355 Εξωτερικών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Εργασίας,
356 Ευημερίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας και των Τοπικών
357 Αρχών. Το Τμήμα Περιβάλλοντος του ΥΓΑΑΠ έχει το ρόλο του εθνικού συντονιστή. Το Νοέμβριο
358 του 2017 συγκροτήθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Εθνικό Σύστημα
359 Διακυβέρνησης για την Κλιματική Αλλαγή και την Ενέργεια, του οποίου βασικός πυρήνας είναι η
360 τετραμελής υπουργική επιτροπή η οποία αποτελείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής
361 Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, τον Υπουργό
362 Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και τον Υπουργό Οικονομικών. Ευθύνη για τη Γραμματεία
363 του Συστήματος έχει το Τμήμα Περιβάλλοντος. Το εν λόγω Εθνικό Σύστημα Διακυβέρνησης έχει
364 την ευθύνη για τα ακόλουθα, μεταξύ άλλων:

- 365
- Το στρατηγικό σχεδιασμό και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την υλοποίηση των
366 πολιτικών για το κλίμα και την ενέργεια.

¹³ <https://moa.gov.cy/mediastuff/uploads/2023/02/STRATIGIKOS-SXEDIASMOS-YGAAP-2023-2025.pdf>

367 • Την ετοιμασία του Εθνικού Σχεδίου για το κλίμα και την ενέργεια για την περίοδο 2021-
368 2030.

369 • Την παρακολούθηση της προόδου προς την κατεύθυνση της επίτευξης των εθνικών
370 στόχων για την ενέργεια και το κλίμα.

371 Το 2019, στο πλαίσιο προετοιμασίας της ΚΔ για την εφαρμογή και παρακολούθηση της
372 Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, το εν λόγω Σύστημα Διακυβέρνησης διευρύνθηκε ώστε να
373 περιλαμβάνει όλες τις θεματικές της Πράσινης Συμφωνίας. Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και
374 το Κλίμα 2021-2030 υποβλήθηκε τον Ιανουάριο 2020 και μέσα από αυτό επιτυγχάνονται οι
375 εθνικές υποχρεώσεις για τη μείωση των εκπομπών, την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες
376 πηγές και την εξοικονόμηση ενέργειας.

377

378 1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

379 Η παρούσα έκθεση αποτελεί το Προσχέδιο του 2^{ου} Προγράμματος Μέτρων (Πρ.Μ) της Κυπριακής
380 Δημοκρατίας για την περίοδο 2022-2028.

381

382 1.3 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

383 Το Πρ.Μ. ετοιμάστηκε βάσει των κατευθυντήριων οδηγιών που περιγράφονται στο έγγραφο της
384 ΕΕ «European Commission. 2021. MSFD guidance: reporting on the 2021 update of Articles 13 and
385 14, and the 2024 update of Article 18. (MSFD Guidance Document 18). Brussels. Pp¹⁴[OBJ]

386 Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την ετοιμασία του Προγράμματος Μέτρων περιλάμβανε
387 τρία (3) στάδια.

388

389

¹⁴ <https://cdr.eionet.europa.eu/help/msfd/MSFD%20ART13-14%202022>

390 **Στάδιο 1: Ετοιμασία προσχέδιου Προγράμματος Μέτρων**

391 Αρχικά, έγινε επαναξιολόγηση του 1^{ου} Προγράμματος Μέτρων που είχε υποβληθεί στην ΕΕ και
392 καταγράφηκαν τα κενά που αναγνωρίστηκαν και οι εισηγήσεις που προτάθηκαν μετά από την
393 ετοιμασία Τεχνικής Έκθεσης Αξιολόγησης του Πρ.Μ. της Κυπριακής Δημοκρατίας από την
394 εταιρεία Milieu Ltd εκ μέρους της ΕΕ, βάσει του Άρθρου 16 της ΟΠΘΣ. Τα κενά και οι εισηγήσεις
395 κρίθηκε σωστό όπως ενσωματωθούν στο παρόν Πρ.Μ.

396 Κατά το χρονικό διάστημα των έξι ετών που μεσολάβησε μεταξύ του έτους υποβολής του 1^{ου}
397 Πρ.Μ., το 2016, μέχρι και σήμερα, το έτος 2023, αναγνωρίστηκε η ανάγκη αναθεώρησης ή και
398 αφαίρεσης μέτρων, καθώς και προσθήκης νέων μέτρων. Το ΤΑΘΕ ετοίμασε προσχέδιο του
399 Προγράμματος Μέτρων. Το προσχέδιο του Προγράμματος Μέτρων αποστάλθηκε αρχικά σε όλες
400 τις Αρμόδιες Αρχές για τη δική τους συνεισφορά. Τα σχόλια των Αρμόδιων Αρχών
401 ενσωματώθηκαν στο Προσχέδιο και ακολούθως υποβλήθηκε στη διαδικασία δημόσιας
402 διαβούλευσης.

403 Η προσέγγιση που έχει υιοθετηθεί για το σχεδιασμό του Πρ.Μ. παρουσιάζεται στον Πίνακα 2, ενώ
404 οι πληροφορίες που καταγράφηκαν για κάθε μέτρο παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.

405

406 **Πίνακας 2** Προσέγγιση στο σχεδιασμό του Πρ.Μ.

Αρχική αξιολόγηση: Το θαλάσσιο περιβάλλον είναι σε ΚΠΚ με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα/πληροφορίες;	Περιβαλλοντικοί στόχοι: Οι περιβαλλοντικοί στόχοι θα πρέπει να επιτυγχάνουν τα εξής:	Μέτρα: Ποια μέτρα πρέπει να ληφθούν για την επίτευξη / διατήρηση της ΚΠΚ;
Ναι	Διατήρηση ΚΠΚ	Δεν χρειάζονται νέα μέτρα. Ενδέχεται να συνεχιστούν τα υφιστάμενα μέτρα και να θεσπιστούν νέα πιθανά μέτρα για τη διατήρηση της ΚΠΚ
Όχι	- Βελτίωση κατάστασης - Μείωση πιέσεων - Είναι λειτουργικοί	Νέα μέτρα χρειάζονται για επίτευξη της ΚΠΚ
Άγνωστο	Εφαρμόζοντας την αρχή της προφύλαξης, οι στόχοι θα πρέπει να: - Βελτιώνουν την κατάσταση - Μειώνουν τις πιέσεις - Είναι λειτουργικοί και συλλέγουν δεδομένα για τη βελτίωση της γνώσης, τη συμπλήρωση κενών δεδομένων και τη βελτίωση των στόχων	Όλα τα παραπάνω, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που απαιτούνται για τη βελτίωση της γνώσης

407

408

409 Πίνακας 3 Πληροφορίες που καταγράφηκαν για κάθε μέτρο

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Αναγράφεται ο αριθμός μέτρου βάση του 1 ^{ου} Πρ.Μ.
Αναθεώρηση Μέτρου	Σημειώνεται αν έχει γίνει αναθεώρηση του μέτρου (Ναι ή Όχι)
Παράμετρος Περιγραφής	Αναγράφεται η σχετική παράμετρος Περιγραφής
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	Αναγράφονται οι σχετικοί στόχοι και δείκτες
Τύπος Μέτρου	Αναγράφεται ο τύπος / τύποι μέτρων (βλέπετε Παράρτημα Ι)
Κατάσταση Υλοποίησης	Αναγράφεται αν το μέτρο βρίσκεται σε ισχύ ή όχι
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	Αναγράφεται το έτος έναρξης – ολοκλήρωσης του μέτρου. Στην περίπτωση όπου δεν υπάρχει έτος ολοκλήρωσης τότε αναγράφεται «σε συνέχεια».
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Αναγράφεται η κατηγορία ανάλυσης κόστους Χαμηλή (< €25,000), Μεσαία (€25,000 – €100,000), Υψηλή (> €100,000) – για περισσότερες πληροφορίες βλέπετε κεφάλαιο 2.1.5.
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	Αναγράφεται / ονται τα ονόματα του οργανισμού /οργανισμών που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου
Πηγή Χρηματοδότησης	Αναγράφεται οι πηγές χρηματοδότησης για εφαρμογή του μέτρου.

410

411 **Στάδιο 2: Δημόσια διαβούλευση**

412 Το προσχέδιο του 2^{ου} Πρ.Μ. δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του ΤΑΘΕ στις **13/04/2023** για
413 περίοδο τριών (3) εβδομάδων (έως 05/05/2023)

414 **Βρισκόμαστε στο στάδιο της Δημόσιας Διαβούλευσης (η επόμενη παράγραφος θα**
415 **διαφοροποιηθεί αναλόγως)**

416

417 **Στάδιο 3: Έγκριση Προγράμματος Μέτρων από το Υπουργικό Συμβούλιο**

418 **Βρισκόμαστε στο στάδιο της Δημόσιας Διαβούλευσης (η επόμενη παράγραφος θα**
419 **διαφοροποιηθεί αναλόγως)**

420

421 2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ

422 2.1 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 423 ΜΕΤΡΩΝ

424 2.1.1 Περίληψη των αλλαγών στο Πρόγραμμα Μέτρων του πρώτου κύκλου

425 Το 1^ο Πρ.Μ. της Κυπριακής Δημοκρατίας υποβλήθηκε το έτος 2016 και περιλάμβανε συνολικά 65
426 μέτρα. Το αναθεωρημένο Πρ.Μ. περιλαμβάνει συνολικά **41 μέτρα**. Συνοπτικά, οι αλλαγές στο
427 Πρ.Μ. που προέκυψαν στον 2^ο κύκλο σε σχέση με τον 1^ο κύκλο αφορούν:

428 **A. Ενοποίηση μέτρων που αφορούσαν τον ίδιο στόχο ή / και αναθεώρηση τίτλων:** 41
429 μέτρα ενοποιήθηκαν σε 22 μέτρα (Πίνακας 4)

430 **B. Αφαίρεση μέτρων:** 14 μέτρα (Πίνακας 5)

431 **Γ. Προσθήκη νέων μέτρων:** 11 μέτρα (Πίνακας 6)

432 Στους Πίνακες 4, 5 και 6 που παρουσιάζονται πιο κάτω ακολουθεί συνοπτική αναφορά σε καθένα
433 από αυτά:

434
435 **Πίνακας 4.** Ενοποίηση μέτρων που αφορούσαν τον ίδιο στόχο ή / και αναθεώρηση τίτλων

Αριθμός και τίτλος μέτρου 1 ^{ου} κύκλου Προγράμματος Μέτρων	Αναθεωρημένος αριθμός και τίτλος μέτρου 2 ^{ου} κύκλου Προγράμματος Μέτρων	Σύντομη επεξήγηση αλλαγής
2. Πρόγραμμα Προστασίας Θαλάσσιων Χελωνών 28. Περιορισμοί στην αλιεία στην περίοδο αναπαραγωγής των Θαλάσσιων Χελωνών (ΘΠΠ Λάρα-Τοξεύτρα)	2. Μέτρα για την προστασία των Θαλάσσιων Χελωνών	Ενοποίηση μέτρων που αφορούν τον ίδιο στόχο. Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
3. Ενέργειες για τον έλεγχο των υπεράκτιων δραστηριοτήτων για την προστασία των κητωδών 4. Πρόγραμμα εκβρασμών και θεάσεων Κητωδών	3. Μέτρα για την προστασία των κητωδών	Ενοποίηση μέτρων που αφορούν τον ίδιο στόχο. Αναθεώρηση τίτλου.
5. Πρόγραμμα Παρακολούθησης της Μεσογειακής Φώκιας	4. Μέτρα για την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
6. Καθιέρωση Παράκτιων ΘΠΠ 10. Καθιέρωση ΘΠΠ με ΤΥ 18. Δημιουργία νέων Τεχνητών Υφάλων (ΤΥ) και/ή ανάπτυξη των	5. Εγκαθίδρυση νέων Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους ή επέκταση υφιστάμενων	Ενοποίηση μέτρων που αφορούν τον ίδιο στόχο. Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.

Αριθμός και τίτλος μέτρου 1 ^{ου} κύκλου Προγράμματος Μέτρων	Αναθεωρημένος αριθμός και τίτλος μέτρου 2 ^{ου} κύκλου Προγράμματος Μέτρων	Σύντομη επεξήγηση αλλαγής
<p>υφιστάμενων ΤΥ και βελτίωση της διαχείρισης και της προστασίας τους</p> <p>33. Διερεύνηση για Προστατευόμενες Περιοχές Αλιείας</p>		
<p>7. Σχέδια Διαχείρισης για τις ΘΠΠ</p>	<p>6. Μέτρα διαχείρισης περιοχών Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους</p>	<p>Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.</p>
<p>21. Πρόγραμμα μείωσης του πληθυσμού του <i>Lagocephalus ssp.</i></p> <p>22. Μείωση των πληθυσμών ΜΑΕ μέσω επιλεκτικών μεθόδων αφαίρεσης</p>	<p>12. Μέτρα για μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων από μη αυτόχθονα (ξενικά) είδη.</p>	<p>Ενοποίηση μέτρων που αφορούν τον ίδιο στόχο. Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.</p>
<p>11. Απαγόρευση της αλιείας με μηχανότρατες βυθού σε βάθη λιγότερο από 50 μέτρα ή σε μικρότερη απόσταση από 0.7nm από την ακτή</p> <p>24. Μείωση του αλιευτικού στόλου μικρής παράκτιας αλιείας</p> <p>25. Μείωση των αλιευμάτων κάτω του επιτρεπόμενου μεγέθους</p> <p>26. Περιορισμοί στη χρήση των μισινέτινων διχτύων</p> <p>27. Περιορισμός χρήσης συρόμενων διχτύων (τράτας) σε επιλεγμένες περιοχές</p> <p>29. Περιορισμοί για τις Τράτες βυθού</p> <p>30. Απαγόρευση της αλιείας σε περιοχές Τεχνητών Υφάλων</p> <p>31. Απαγορευτικά μέτρα για συρόμενα εργαλεία βυθού στην περιοχή Ερατοσθένη</p> <p>32. Περιορισμοί στην πελαγική αλιεία</p> <p>34. Περιορισμοί στην αλιεία διχτύων βυθού</p> <p>35. Ρύθμιση της ερασιτεχνικής αλιείας με καλάμι</p>	<p>14. Εφαρμογή της Περί Αλιείας Νομοθεσίας της ΚΑΛΠ και Διεθνών υποχρεώσεων για την αλιεία (Εθνική, Ευρωπαϊκή και Διεθνής Αλιευτική Πολιτική)</p>	<p>Ενοποίηση μέτρων που αφορούν τον ίδιο στόχο. Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.</p>

Αριθμός και τίτλος μέτρου 1 ^{ου} κύκλου Προγράμματος Μέτρων	Αναθεωρημένος αριθμός και τίτλος μέτρου 2 ^{ου} κύκλου Προγράμματος Μέτρων	Σύντομη επεξήγηση αλλαγής
39. Εφαρμογή επεξεργασίας λυμάτων	15. Εφαρμογή της Οδηγίας για τα Αστικά Λύματα (91/271/ΕΟΚ)	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
40. Εφαρμογή κανόνων βέλτιστων πρακτικών στη γεωργία	16. Εφαρμογή μέτρων σε Ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση Ζώνες.	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
41. Διαχείριση αποβλήτων σκαφών.	17. Μέτρα για τη διαχείριση αποβλήτων σκαφών	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
42. Πολιτική βέλτιστων πρακτικών υδατοκαλλιέργειας ανοιχτής θάλασσας. 44. Βελτίωση λειτουργιών υδατοκαλλιέργειας.	18. Μέτρα για την αειφορική διαχείριση της υδατοκαλλιέργειας	Ενοποίηση μέτρων που αφορούν τον ίδιο στόχο. Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
43. Εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων της ΟΠΥ για το 2 ^ο ΣΔΛΑΠ για θέματα ευτροφισμού 52. Εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων της ΟΠΥ για το 2 ^ο ΣΔΛΑΠ όσον αφορά τους χημικούς ρύπους	19. Εφαρμογή του Προγράμματος μέτρων της ΟΠΥ για ΣΔΛΑΠ	Ενοποίηση μέτρων που αφορούν τον ίδιο στόχο.. Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
45. Έλεγχος απόρριψης της άλμης από αφαλατώσεις	20. Διαχειριστικά μέτρα για απορρίψεις από βιομηχανικές μονάδες	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
49. Κανονισμοί για τις δραστηριότητες εξόρυξης υδρογονανθράκων	21. Δράσεις σχετικές με δραστηριότητες εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων	
50. Σχεδιασμός Διαχείρισης Ατυχημάτων 51. Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για ρύπανση από υδρογονάνθρακες	22. Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση ρύπανσης από πετρελαιοειδή (Σχέδιο Ορφέας)	Ενοποίηση μέτρων που αφορούν τον ίδιο στόχο. Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
53. Πρότυπα ποιότητας θαλασσινών	25. Τήρηση των προτύπων διασφάλισης ποιότητας αλιευμάτων	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
54. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα θαλάσσια απορρίμματα	26. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα απορρίμματα	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
55. Ευαισθητοποίηση του κοινού για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων	27. Μέτρα ευαισθητοποίησης του κοινού για τα θαλάσσια απορρίμματα	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
56. Ίδρυση και ενθάρρυνση συμμετοχής σε Μεσογειακή μέρα καθαρισμού των ακτών σε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη (περιφερειακή κλίμακα, UNEP-MAP)	28. Μεσογειακή ημέρα καθαρισμού των ακτών σε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης της Βαρκελώνης (περιφερειακή κλίμακα, UNEP-MAP)	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.

Αριθμός και τίτλος μέτρου 1 ^{ου} κύκλου Προγράμματος Μέτρων	Αναθεωρημένος αριθμός και τίτλος μέτρου 2 ^{ου} κύκλου Προγράμματος Μέτρων	Σύντομη επεξήγηση αλλαγής
57. Προαγωγή της γνώσης σε συνεργασία με τους Δήμους για εργασίες καθαρισμού σε κοίτες ποταμών (περιοχές εκβολών), όπου κρίνεται οικολογικά αναγκαίο.	29. Εργασίες καθαρισμού σε κοίτες ποταμών (περιοχές εκβολών), όπου κρίνεται οικολογικά αναγκαίο.	
60. Βελτίωση του ρόλου του κοινού όσο αφορά τη διαχείριση των θαλάσσιων απορριμμάτων με την προαγωγή γνώσης/δράσης, με την εφαρμογή όπου χρειάζεται της «υιοθεσίας παραλιών» ή παρόμοιων πρακτικών	32. Εφαρμογή της δράσης «Υιοθεσία παραλίας»	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.
64. Διοικητική υποστήριξη και μέσα παρακολούθησης	38. Δημιουργία και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για την εφαρμογή της ΟΠΘΣ	Αναθεώρηση τίτλου για καλύτερη διατύπωση.

436

437

Πίνακας 5. Αφαίρεση μέτρων

Αριθμός και τίτλος μέτρου 1 ^{ου} κύκλου Προγράμματος Μέτρων	Σύντομη επεξήγηση αλλαγής
8. Αξιολόγηση της οικολογικής κατάστασης του παράκτιου περιβάλλοντος	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων.
13. Χαρτογράφηση των λιβαδιών της <i>Posidonia oceanica</i>	Το Μέτρο έχει υλοποιηθεί (2022).
15. Μελέτες για εγκαθίδρυση νέων ΘΠΠ και Προστατευόμενων Περιοχών Αλιείας	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων.
16. Έρευνα της δυναμικής των πληθυσμών των πτηνών	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων.
17. Ακουστική και Οπτική έρευνα των κητωδών στα θαλάσσια ύδατα της Κύπρου	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων.
19. Μελέτη για τα θαλάσσια τροφικά πλέγματα	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων.
23. Πρόγραμμα Παρακολούθησης Μη-Αυτόχθονων Ειδών	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων
36. Αξιολόγηση των επιπτώσεων της ερασιτεχνικής αλιείας	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων.
37. Χαρτογράφηση αλιευτικής πίεσης από τα συρόμενα αλιευτικά εργαλεία βυθού (τράτες)	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων.
38. Εφαρμογή των Προγραμμάτων Μέτρων της ΟΠΥ για το Πρώτο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού.	Το Μέτρο έχει υλοποιηθεί (αφορά το «1ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής (2009-2015)»)
46. Παρακολούθηση μεγάλων έργων στην παράκτια ζώνη	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων.
47. Διαχείριση αποβλήτων σκαφών	Το Μέτρο είναι εφάμιλλο με το μέτρο «41. Μέτρα για τη διαχείριση αποβλήτων σκαφών»
48. Περιορισμοί Φορτίων χημικών ρύπων	Το Μέτρο είναι εφάμιλλο με το μέτρο «43. Εφαρμογή του 2 ^{ου} Προγράμματος μέτρων της ΟΠΥ για ΣΔΛΑΠ»
62. Εφαρμογή διαδικασιών μελετών Κοινωνικο-οικονομικών και Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	Εμπίπτει σε πρόγραμμα παρακολούθησης και όχι μέτρων.

Αριθμός και τίτλος νέου μέτρου	Σύντομη εξήγηση ανάγκης προσθήκης μέτρου
9. Μέτρα προστασίας Ακεραιότητας του Θαλάσσιου Πυθμένα από έργα κατά της Διάβρωσης ακτών	Για έργα που σχετίζονται με τη διάβρωση ακτών (π.χ. την κατασκευή κυματοθραυστών όπου συνήθως γίνεται κατ' αρχήν αξιολόγηση Στρατηγικής Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) και έπειτα αξιολόγηση Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ)
10. Μέτρα σχετικά με Λιμενικά Έργα και δραστηριότητα σε λιμενικές περιοχές	Για έργα που σχετίζονται με λιμενικές κατασκευές υλοποιούνται Μελέτες Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ)
13. Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων από ξενικά είδη και ΜΑΕ με προέλευση την ναυτιλία	Το μέτρο εφαρμόζεται με το « περί της Διεθνούς Σύμβασης για τον Έλεγχο και τη Διαχείριση Θαλασσέρματος και Ιζημάτων που Προέρχονται από Πλοία και περί Συναφών Θεμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2018 (Ν. 5(III)/2018)».
23. Εφαρμογή Σχεδίου Δράσης για θαλάσσια ρύπανση από ραδιενέργεια (Σχέδιο Ηλέκτρα)	Σε εφαρμογή Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου για την παρακολούθηση και έλεγχο των επιπέδων ραδιενέργειας στο περιβάλλον βάση της Εθνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας.
24. Εφαρμογή των προνοιών της απόφασης Καθορισμού της Μεσογείου ως «Περιοχή Ελέγχου των Εκπομπών Οξειδίων του Θείου» (SECA)	Πρωτοβουλία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης της Βαρκελώνης από τα Μεσογειακά κράτη και την ΕΕ, υποβλήθηκε από κοινού στο ΙΜΟ και είναι παράδειγμα επιτυχημένης διεθνούς συνεργασίας των Περιφερειακών Θαλάσσιων Συμβάσεων. Σταδιακά, οι εκπομπές οξειδίων του θείου θα μειωθούν με σημαντικά οφέλη για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.
33. Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029 (ΠΠΔΑ)	
34. Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (EWWR)	
35. Δράσεις για την μείωση της κατανάλωσης ορισμένων πλαστικών μίας χρήσης	
36. Διευρυμένη Ευθύνη του Παραγωγού	
40. Διασυνοριακή και ευρύτερη διεθνής συνεργασία για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος	Το μέτρο αφορά την ευρύτερη διεθνή συνεργασία για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
41. Εφαρμογή του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού	Ο Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός (ΘΧΣ) αποτελεί ένα από τα βασικά εργαλεία της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής της ΕΕ και συνιστά σημαντικό μέσο για τη βιώσιμη ανάπτυξη των θαλάσσιων ζωνών και των παράκτιων περιφερειών, ενώ παράλληλα συμβάλλει και στους στόχους μιας διαχείρισης με βάση το οικοσύστημα.

441 **2.1.2 Περιβαλλοντικοί Στόχοι που αντιστοιχούν στον 2^ο κύκλο του**
442 **Προγράμματος Μέτρων**

443 Οι Περιβαλλοντικοί Στόχοι που αντιστοιχούν στον 2^ο κύκλο του Πρ.Μ. δεν έχουν διαφοροποιηθεί
444 σημαντικά από τους περιβαλλοντικούς στόχους που έχουν καταγραφεί στο έγγραφο “*Update of*
445 *Articles 8, 9, And 10 of the Marine Strategy Framework-Directive (MSFD) (2008/56/EC) in the*
446 *Marine Waters of Cyprus Environmental Targets and Associated Indicators*” που υπεβλήθη από
447 την ΚΔ το 2020 (βλέπετε Παράρτημα III)

448 Οι νέοι Περιβαλλοντικοί Στόχοι που έχουν καθοριστεί σε επίπεδο ΕΕ αφορούν τις ακόλουθες
449 Παραμέτρους Περιγραφής της ΟΠΘΣ:

450 • **ΠΠ6. «Ακεραιότητα θαλάσσιου βυθού»:** Το 2022 καθορίστηκαν όρια από την Ομάδα
451 Εργασίας για την Ακεραιότητα του Θαλάσσιου Πυθμένα, της ΟΠΘΣ (TG Seabed).

452 • **ΠΠ10. «Θαλάσσια Απορρίμματα»:** Έχουν καθοριστεί Περιβαλλοντικοί στόχοι/όρια για τα
453 θαλάσσια απορρίμματα στις παραλίες. Ο στόχος που έχει τεθεί, είναι έως το 2024, να
454 καταγραφεί μείωση του αριθμού των θαλάσσιων απορριμμάτων, ώστε να μην ξεπερνιέται
455 το όριο των 20 αντικειμένων >2,5cm, για κάθε 100 μέτρα παραλίας.

456 • **ΠΠ11. «Ενέργεια, συμπεριλαμβανομένου και του Υποθαλάσσιου θορύβου»:** Έχουν
457 καθοριστεί Περιβαλλοντικοί στόχοι/όρια, με δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για
458 εφαρμογή τους από το 2023¹⁵. Αυτά περιλαμβάνουν μέγιστα αποδεκτά επίπεδα για
459 παλμικό ήχο (*impulsive sounds*) υψηλής, χαμηλής και μέτριας συχνότητας, που
460 δημιουργούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες, καθώς και συνεχόμενο ήχο χαμηλής
461 συχνότητας (*continuous low frequency sounds*), ώστε να μην θέτουν σε σημαντικό κίνδυνο
462 τη θαλάσσια ζωή και να διασφαλιστεί καλή οικολογική κατάσταση του θαλάσσιου
463 περιβάλλοντος. Με βάση τους νέους στόχους/όρια, δεν πρέπει να εκτίθεται σε συνεχή
464 υποθαλάσσιο θόρυβο για ένα χρόνο, περισσότερο από το 20% μιας δεδομένης θαλάσσιας
465 περιοχής. Επίσης, δεν πρέπει να εκτίθεται σε παλμικό θόρυβο κάθε μέρα περισσότερο
466 από το 20% ενός θαλάσσιου οικοτόπου και όχι περισσότερο από 10% σε ένα χρόνο.

467

468 **2.1.3 Συνοπτική παρουσίαση των αναθεωρημένων υφιστάμενων μέτρων**

469 Το παρόν, αναθεωρημένο Πρ.Μ. της Κυπριακής Δημοκρατίας περιλαμβάνει μέτρα τα οποία
470 ενοποιήθηκαν μαζί σε υφιστάμενα μέτρα με παράλληλα αναθεώρηση των τίτλων τους για
471 σκοπούς απλούστευσης, καλύτερης εφαρμογής και παρακολούθησής τους.

¹⁵ https://environment.ec.europa.eu/news/zero-pollution-and-biodiversity-first-ever-eu-wide-limits-underwater-noise-2022-11-29_en#:~:text=The%20new%20limits%20mean%2C%20that,than%2010%25%20over%20a%20year.

472 Τα μέτρα αυτά όπως έχουν τελικώς διαμορφωθεί είναι τα εξής:

- 473 • 2. Μέτρα για την προστασία των Θαλάσσιων Χελωνών
- 474 • 3. Μέτρα για την προστασία των κητωδών
- 475 • 4. Μέτρα για την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας
- 476 • 5. Εγκαθίδρυση νέων Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους ή επέκταση υφιστάμενων
- 477 • 6. Μέτρα διαχείρισης περιοχών Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους
- 478 • 12. Μέτρα για μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων από μη αυτόχθονα (ξενικά) είδη.
- 479 • 14. Εφαρμογή της Περί Αλιείας Νομοθεσίας της ΚΑΛΠ και Διεθνών υποχρεώσεων για την
- 480 αλιεία (Εθνική, Ευρωπαϊκή και Διεθνής Αλιευτική Πολιτική)
- 481 • 15. Εφαρμογή της Οδηγίας για τα Αστικά Λύματα (91/271/ΕΟΚ)
- 482 • 16. Εφαρμογή μέτρων σε ευαίσθητες στη νιτρορύπανση περιοχές.
- 483 • 17. Μέτρα για τη διαχείριση αποβλήτων σκαφών
- 484 • 18. Μέτρα για την αειφορική διαχείριση της υδατοκαλλιέργειας
- 485 • 19. Εφαρμογή του 2ου Προγράμματος μέτρων της ΟΠΥ για ΣΔΛΑΠ
- 486 • 20. Διαχειριστικά μέτρα για απορρίψεις από βιομηχανικές μονάδες
- 487 • 22. Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση ρύπανσης από πετρελαιοειδή (Σχέδιο Ορφέας)
- 488 • 25. Τήρηση των προτύπων διασφάλισης ποιότητας αλιευμάτων
- 489 • 27. Μέτρα ευαισθητοποίησης του κοινού για τα θαλάσσια απορρίμματα
- 490 • 28. Μεσογειακή ημέρα καθαρισμού των ακτών σε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη της
- 491 Σύμβασης της Βαρκελώνης (περιφερειακή κλίμακα, UNEP-MAP)
- 492 • 32. Εφαρμογή της δράσης «Υιοθεσία παραλίας»
- 493 • 33. Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029
- 494 • 34. Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (EWWR)
- 495 • 38. Δημιουργία και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για την εφαρμογή της ΟΠΘΣ

496 *Για περισσότερες πληροφορίες βλέπετε Κεφάλαιο 2.1.1 - Πίνακα 4 , καθώς και Κεφάλαιο 2.3.*

497
498

499 **2.1.4 Σύνοψη των προσδιορισμένων μέτρων χωρικής προστασίας και του** 500 **σκοπού για τον οποίο έχουν τεθεί σε εφαρμογή.**

501 Αυτή η ενότητα περιγράφει τα μέτρα χωρικής προστασίας - Θαλάσσιων Προστατευόμενων
502 Περιοχών (ΘΠΠ) που αναφέρονται σε όλες τις Παραμέτρους Περιγραφής της ΟΠΘΣ, με σκοπό τη
503 συνοπτική παρουσίαση των τύπων χωρικών μέτρων που έχουν χρησιμοποιηθεί στο σχεδιασμό
504 του Προγράμματος Μέτρων. Στη συνέχεια, τα χωρικά μέτρα αξιολογούνται μαζί με τα υπόλοιπα
505 μέτρα στις ενότητες της Παραμέτρου Περιγραφής έναντι πιέσεων, ΚΠΚ και στόχων ανά
506 Παράμετρο Περιγραφής. Η συνολική Θαλάσσια έκταση (επιφάνεια) της Κυπριακής Δημοκρατίας
507 είναι 98.040 Km² , εκ των οποίων τα 131 Km² αποτελούν ΘΠΠ.

508

509 Οι Θαλάσσιες Προστατευόμενες περιοχές στην Κυπριακή Δημοκρατία

510 Η ΟΠΘΣ απαιτεί από τα ΚΜ να συμπεριλάβουν στο Πρ.Μ. τους, μέτρα χωρικής προστασίας που
511 συμβάλλουν σε συνεκτικά και αντιπροσωπευτικά δίκτυα Θαλάσσιων Προστατευόμενων
512 Περιοχών (ΘΠΠ). Αυτά μπορούν επίσης να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις των ΚΜ βάσει των
513 Οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους ή βάσει διεθνών ή περιφερειακών συμφωνιών.

514 Τα μέτρα χωρικής προστασίας της Κύπρου αποτελούν μέρος της ομάδας μέτρων για τη
515 βιοποικιλότητα (Π1) και την εμπορική αλιεία (Π3), και περιλαμβάνουν υφιστάμενα μέτρα,
516 επιπλέον των νέων ΘΠΠ που έχουν καθοριστεί, καθώς και μέτρα που αφορούν μελέτες για την
517 πιθανή δημιουργία νέων ΘΠΠ και προστατευόμενες περιοχές αλιείας και σχέδια διαχείρισης για
518 τις αναφερόμενες ΘΠΠ.

519 Τα μέτρα αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των ακόλουθων πτυχών:

520 • Καθορισμός ΘΠΠ στο πλαίσιο του Δικτύου Natura 2000 (Οδηγία για τους Οικοτόπους) για
521 προστασία ενδιαιτημάτων όπως οι θαλάσσιες σπηλιές (Οδηγία για τους Οικοτόπους), οι
522 θαλάσσιοι βυθοί (*Posidonia oceanica*) (Οδηγία για τους Οικοτόπους), καθώς και είδη όπως
523 η χελώνα καρέτα καρέτα (*Caretta caretta*), η πράσινη θαλάσσια χελώνα (*Chelonia mydas*),
524 το δελφίνι (*Tursiops truncatus*) και η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*) (Μέτρο 5).

525 • Μέτρα διαχείρισης περιοχών Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους που στοχεύουν
526 τις ανθρώπινες δραστηριότητες προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία της
527 βιοποικιλότητας και η αποκατάσταση των τοπικών ιχθυοποθεμάτων (Μέτρο 4).

528 Τα μέτρα χωρικής προστασίας συνοψίζονται στον Πίνακα 7.

529

530 **Πίνακας 7.** Μέτρα χωρικής προστασίας (ΚΤΜ: Key Type of Measure(s))

Παραμέτρος Περιγραφής	Αριθμός Μέτρου	Τίτλος Μέτρου	ΚΤΜ	Νέα ή Υφιστάμενα Μέτρα	Χωρική κατανομή
Βιοποικιλότητα (ΠΠ1), Τροφικά Πλέγματα (ΠΠ4), Ακεραιότητα του Θαλάσσιου Πυθμένα (ΠΠ6)	5	Εγκαθίδρυση νέων Παράκτιων ΘΠΠ ή επέκταση υφιστάμενων ΘΠΠ	Μέτρα Χωρικής Προστασίας	Υφιστάμενα	
Βιοποικιλότητα (ΠΠ1), Τροφικά Πλέγματα (ΠΠ4), Ακεραιότητα του Θαλάσσιου Πυθμένα (ΠΠ6)	6	Μέτρα διαχείρισης περιοχών Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους	Μέτρα Χωρικής Προστασίας	Υφιστάμενα	
Βιοποικιλότητα (ΠΠ1), Τροφικά Πλέγματα (ΠΠ4), Ακεραιότητα του Θαλάσσιου Πυθμένα (ΠΠ6)	7	Εγκαθίδρυση Ζωνών Ειδικής Προστασίας ΖΕΠ	Μέτρα Χωρικής Προστασίας για το	Υφιστάμενα	

			θαλάσσιο περιβάλλον		
Βιοποικιλότητα (ΠΠ1), Τροφικά Πλέγματα (ΠΠ4), Ακεραιότητα του Θαλάσσιου Πυθμένα (ΠΠ6)	8	Ρύθμιση της απόρριψης των υλικών βυθοκόρησης	Μέτρα Χωρικής Προστασίας για το θαλάσσιο περιβάλλον	Υφιστάμενα	
Βιοποικιλότητα (ΠΠ1), Τροφικά Πλέγματα (ΠΠ4), Ακεραιότητα του Θαλάσσιου Πυθμένα (ΠΠ6)	14	Εφαρμογή της Περί Αλιείας Νομοθεσίας της ΚΑΛΠ και Διεθνών υποχρεώσεων για την αλιεία (Εθνική, Ευρωπαϊκή και Διεθνής Αλιευτική Πολιτική)	Μέτρα Χωρικής Προστασίας για το θαλάσσιο περιβάλλον	Υφιστάμενα	

531

532 Συνοπτική περιγραφή των μεθόδων που εφαρμόστηκαν για: (α) την ανάλυση κενών, (β) την
533 επιλογή νέων μέτρων στον δεύτερο κύκλο, και (γ) την εκτίμηση επιπτώσεων των νέων μέτρων
534 (συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης κόστους-αποτελεσματικότητας και της ανάλυσης κόστους-
535 οφέλους) παρουσιάζεται στην περιγραφή των μέτρων.

536

537 2.1.5 Οικονομική Ανάλυση Μέτρων

538 Η οικονομική ανάλυση των Μέτρων του 2^{ου} Πρ.Μ περιορίστηκε στην αξιολόγηση του εύρους
539 δαπανών για την υλοποίησή τους, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες κλίμακες για την κατάταξη
540 του κόστους σε επίπεδο εξαετίας:

541 Χαμηλό κόστος: < €25,000

542 Μεσαίο κόστος: €25,000 – €100,000

543 Υψηλό κόστος: > €100,000

544

545 2.1.6 Χρηματοδότηση των μέτρων

546 Το Πρ.Μ. χρηματοδοτείται από τον Εθνικό Προϋπολογισμό, ενώ μεγάλο μέρος της
547 χρηματοδότησης των μέτρων έχει συμπεριληφθεί στην πρόταση της Κύπρου για το ΕΠΘΑΥ 2021-
548 2027, το οποίο εγκρίθηκε το Σεπτέμβριο του 2022. Άλλες πηγές χρηματοδότησης αφορούν τα
549 Διαθρωπτικά Ταμεία του Τμήματος Περιβάλλοντος, χρηματοδότηση από προγράμματα όπως το
550 Life IP Physis, Life IP ZeroWaste καθώς και άλλα ενδεχόμενα χρηματοδοτικά μέσα.

551 2.2 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ

552

Αριθμός Μέτρου	Τίτλος Μέτρου	Π1	Π2	Π3	Π4	Π5	Π6	Π7	Π8	Π9	Π10	Π11
1	Μέτρα για την προστασία οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας για τους Οικοτόπους	X		X	X		X					
2	Μέτρα για την προστασία των Θαλάσσιων Χελωνών	X			X						X	
3	Μέτρα για την προστασία των Κητωδών	X			X							
4	Μέτρα για την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας	X			X							
5	Εγκαθίδρυση νέων Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους ή επέκταση υφιστάμενων	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	Μέτρα διαχείρισης περιοχών Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7	Εγκαθίδρυση Ζωνών Ειδικής Προστασίας ΖΕΠ	X			X						X	
8	Ρύθμιση της απόρριψης των υλικών βυθοκόρησης	X				X	X		X			
9	Μέτρα προστασίας Ακεραιότητας του Θαλάσσιου Πυθμένα από έργα κατά της Διάβρωσης ακτών						X					
10	Μέτρα σχετικά με Λιμενικά Έργα και δραστηριότητα σε λιμενικές περιοχές						X					
11	Περιορισμός στη χρήση μη-αυτόχθονων ειδών στην υδατοκαλλιέργεια		X	X	X							
12	Μέτρα για μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων από μη αυτόχθονα (ξενικά) είδη	X	X	X	X							
13	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων από ξενικά είδη και ΜΑΕ με προέλευση την ναυτιλία	X	X	X			X					

Αριθμός Μέτρου	Τίτλος Μέτρου	Π1	Π2	Π3	Π4	Π5	Π6	Π7	Π8	Π9	Π10	Π11
14	Εφαρμογή της Περί Αλιείας Νομοθεσίας της ΚΑΛΠ και Διεθνών υποχρεώσεων για την αλιεία (Εθνική, Ευρωπαϊκή και Διεθνής Αλιευτική Πολιτική)	X	X	X	X		X					
15	Εφαρμογή της Οδηγίας για τα Αστικά Λύματα (91/271/ΕΟΚ)					X						
16	Εφαρμογή μέτρων σε Ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση Ζώνες.					X						
17	Μέτρα για τη διαχείριση αποβλήτων σκαφών.					X			X			
18	Μέτρα για την αειφορική διαχείριση της υδατοκαλλιέργειας	X	X		X	X	X					
19	Εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων της ΟΠΥ για ΣΔΛΑΠ.	X				X						
20	Διαχειριστικά μέτρα για απορρίψεις από βιομηχανικές μονάδες	X				X	X	X				
21	Κανονισμοί για τις δραστηριότητες εξόρυξης υδρογονανθράκων								X			
22	Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση ρύπανσης από πετρελαιοειδή (Σχέδιο Ορφέας)								X			
23	Καθορισμός Σχεδίου Δράσης για θαλάσσια ρύπανση από ραδιενέργεια	X		X					X	X		
24	Εφαρμογή των προνοιών της απόφασης Καθορισμού της Μεσογείου ως «Περιοχή Ελέγχου των Εκπομπών Οξειδίων του Θείου» (SECA)								X			
25	Τήρηση των προτύπων διασφάλισης ποιότητας αλιευμάτων	X		X					X	X		
26	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα απορρίμματα										X	

Αριθμός Μέτρου	Τίτλος Μέτρου	Π1	Π2	Π3	Π4	Π5	Π6	Π7	Π8	Π9	Π10	Π11
27	Μέτρα ευαισθητοποίησης του κοινού για τα θαλάσσια απορρίμματα										X	
28	Μεσογειακή ημέρα καθαρισμού των ακτών σε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης της Βαρκελώνης (περιφερειακή κλίμακα, UNEP-MAP)										X	
29	Εργασίες καθαρισμού σε κοίτες ποταμών (περιοχές εκβολών), όπου κρίνεται οικολογικά αναγκαίο.										X	
30	Προαγωγή και εφαρμογή του “fishing for litter”										X	
31	Προαγωγή της γνώσης μέσω της πληροφόρησης των επαγγελματιών και ερασιτεχνών αλιέων για τα θαλάσσια απορρίμματα για τη μείωση της ρύπανσης από τις αλιευτικές δραστηριότητες										X	
32	Εφαρμογή της δράσης «Υιοθεσία παραλίας»										X	
33	Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029 (ΠΠΔΑ)										X	
34	Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (EWWR)										X	
35	Δράσεις για την μείωση της κατανάλωσης ορισμένων πλαστικών μίας χρήσης										X	
36	Διευρυμένη Ευθύνη του Παραγωγού			X							X	
37	Βάση δεδομένων θαλάσσιου περιβάλλοντος (ΒΔΘΠ)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
38	Δημιουργία και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για την εφαρμογή της ΟΠΘΣ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Αριθμός Μέτρου	Τίτλος Μέτρου	Π1	Π2	Π3	Π4	Π5	Π6	Π7	Π8	Π9	Π10	Π11
39	Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
40	Διασυνοριακή και ευρύτερη διεθνής συνεργασία για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
41	Εφαρμογή του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

553

554 2.3 ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΚΑΘΕ 555 ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ

556

557 2.3.1 Μέτρα για τη Βιοποικιλότητα (ΠΠ1), τα Τροφικά Πλέγματα (ΠΠ4) και τη 558 Ακεραιότητα του Θαλάσσιου Πυθμένα (ΠΠ6)

559 Τα μέτρα για τη Βιοποικιλότητα καλύπτουν τις Παραμέτρους Περιγραφής: Βιοποικιλότητα (ΠΠ1),
560 Τροφικά Πλέγματα (ΠΠ4) και Ακεραιότητα Θαλάσσιου Πυθμένα (ΠΠ6). Ο ορισμός της ΚΠΚ των
561 θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου όσον αφορά αυτές τις παραμέτρους περιγραφής είναι ως
562 ακολούθως:

563

Το θαλάσσιο περιβάλλον της Κύπρου θεωρείται πως είναι σε **Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση** εάν:

Πτηνά

- Τα είδη των πτηνών εξακολουθούν να απαντώνται σε όλα τα φυσικά τους ενδιαίτηματα, σύμφωνα με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες,
- Οι πληθυσμοί τους βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας τα οποία διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία των ειδών και τη διατήρηση της πλήρους αναπαραγωγικής τους ικανότητας και τους επιτρέπουν να επιτύχουν και να διατηρήσουν επιθυμητή κατάσταση διατήρησης,
- Οι πληθυσμοί τους είναι σε καλή κατάσταση όπως καταδεικνύεται από την αναπαραγωγική τους επιτυχία και τα επίπεδα επιβίωσης τους,

Θηλαστικά και Ερπετά

- Τα είδη θαλάσσιων θηλαστικών και ερπετών συνεχίζουν να απαντώνται σε όλα τα φυσικά τους ενδιαίτηματα συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων περιοχών αναπαραγωγής και φωλεοποίησης,
- Οι πληθυσμοί τους βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας τα οποία διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία των ειδών και τη διατήρηση της πλήρους αναπαραγωγικής τους ικανότητας και τους επιτρέπουν να επιτύχουν και να διατηρήσουν επιθυμητή κατάσταση διατήρησης,
- Οι πληθυσμοί τους είναι σε καλή κατάσταση όπως καταδεικνύεται από την αναπαραγωγική τους επιτυχία και τα επίπεδα επιβίωσης τους,

Ψάρια και Κεφαλόποδα

- Τα είδη ψαριών και κεφαλόποδων συνεχίζουν να απαντώνται σε όλα τα φυσικά τους ενδιαίτηματα, σε συνάφεια με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες,
- Οι πληθυσμοί τους βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας τα οποία διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία των ειδών και τη διατήρηση της πλήρους αναπαραγωγικής τους ικανότητας,
- Οι πληθυσμοί τους είναι σε καλή κατάσταση όπως καταδεικνύεται από την αναλογία φύλων, το πληθυσμιακό μέγεθος, την ηλικιακή δομή και τους δείκτες ποικιλότητας,

Ενδιαίτηματα Στήλης Νερού

- Η θερμοκρασία, η αλατότητα, το pH, η διαφάνεια του νερού, οι συγκεντρώσεις και αναλογίες των θρεπτικών και το οξυγόνο είναι σε συνάφεια με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες σε όλη την υδάτινη στήλη,
- Η αφθονία και βιομάζα του φυτοπλαγκτού και ζωοπλαγκτού είναι φυσιολογικές και σε συνάφεια με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες και σε επίπεδα ικανά να διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία τους.

Ενδιατήματα βυθού

- Τα είδη μακροφυκών, βενθικών μακροασπονδύλων και αγγειόσπερμων συνεχίζουν να απαντώνται σε όλα τα φυσικά τους ενδιατήματα σε συνάφεια με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες,
- Οι πληθυσμοί τους βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας τα οποία διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη παρουσία των ειδών και είναι σε καλή κατάσταση όπως καταδεικνύεται από δείκτες ποικιλότητας,
- Η ακεραιότητα των οικοτόπων του θαλάσσιου πυθμένα είναι σε τέτοιο επίπεδο το οποίο διασφαλίζει πως η δομή και λειτουργία των οικοσυστημάτων –είναι εξασφαλισμένη και ειδικά τα βενθικά οικοσυστήματα δεν επηρεάζονται αρνητικά.

564

565 2.3.1.1 Κενά και Ανάγκες

566 Πτηνά

567 Όσον αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των πληθυσμών των πτηνών όπως, αναλογίες
568 φύλων, επιβίωση/γονιμότητα/θνησιμότητα, υπήρξαν σημαντικά κενά γνώσης για όλα τα είδη
569 κατά τον 1^ο κύκλο του προγράμματος μέτρων. Επιπλέον, ενώ υπάρχει επαρκής γνώση για τα είδη
570 των υγροτόπων, ελάχιστα ήταν γνωστά για τα παράκτια πτηνά εκτός μερικών εξαιρέσεων, ενώ
571 σχεδόν τίποτα δεν ήταν γνωστό για τα υπεράκτια πτηνά.

572 Με την ετοιμασία σχεδίου/προγράμματος καταγραφής και εκτίμησης των υπεράκτιων πτηνών
573 (2021-2023), εφαρμόστηκαν συγκεκριμένα μέτρα για την κάλυψη των κενών γνώσης, ιδιαίτερα
574 σε ότι αφορά τα πληθυσμιακά δημογραφικά χαρακτηριστικά και τη γεωγραφική κατανομή και τα
575 πληθυσμιακά μεγέθη των υπεράκτιων ειδών. Το σχέδιο/πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί αρχές του
576 2023 και θα αποτελέσει την πηγή πληροφόρησης για την ετοιμασία μέτρων προστασίας
577 θαλάσσιων πτηνών όπως πιθανές νέες Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για τα Άγρια Πτηνά.
578 Παρόλο που τα μέτρα προστασίας μπορεί να είναι κατάλληλα, υπάρχει ανάγκη επαρκούς
579 πληροφόρησης ώστε να γίνει αξιολόγηση των κατάλληλων δεικτών και καθορισμός εύλογων
580 στόχων.

581 Τα σχετικά προγράμματα παρακολούθησης της Κύπρου για την ΟΠΘΣ θα συνεχίσουν να
582 υλοποιούνται και να συλλέγονται πληροφορίες ώστε να καλύψουν τα πρότυπα διανομής και τα
583 πληθυσμιακά μεγέθη για τα είδη των παράκτιων/υπεράκτιων περιοχών και των υγροτόπων.
584 Υπάρχουν συγκεκριμένα σχέδια για την κάλυψη των κενών γνώσης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τα
585 πληθυσμιακά δημογραφικά χαρακτηριστικά και την διανομή και τα πληθυσμιακά μεγέθη των
586 υπεράκτιων ειδών. Παρόλο που τα μέτρα προστασίας μπορεί να είναι κατάλληλα, υπάρχει
587 ανάγκη επαρκούς πληροφόρησης ώστε να γίνει αξιολόγηση των κατάλληλων δεικτών και
588 καθορισμός εύλογων στόχων. Μελέτες που έχουν γίνει για παρεμπίπτοντα αλιεύματα δεν έχουν

589 καταγράφει ότι η αλιεία έχει επιπτώσεις στα θαλάσσια πτηνά¹⁶. Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά
590 ότι «δεν υπήρξαν καταγραφές παρεμπιπτόντων αλιευμάτων θαλάσσιων πτηνών κατά τις
591 παρατηρήσεις επί αλιευτικών σκαφών και δεν καταγράφηκε κανένα κατά τη διάρκεια
592 συνεντεύξεων ή αυτό-αναφοράς».

593

594 Θαλάσσια θηλαστικά και ερπετά

595 Με έρευνες που έγιναν τόσο στα παράκτια όσο και στα υπεράκτια ύδατα της Κύπρου έχει γίνει
596 καταγραφή των ειδών των κητωδών που απαντώνται σε αυτά καθώς και έγινε με βάση τα
597 δεδομένα αλλά και με “expert judgment” προσπάθεια για τον υπολογισμό του πληθυσμού
598 τους, κάτι που όμως χρειάζεται περαιτέρω αξιολόγηση και συλλογή πρόσθετων δεδομένων.
599 Για το είδος *Tursiops truncatus* οι έρευνες έχουν υποδείξει πως υπάρχει ένας μικρός αριθμός
600 (γύρω στα 100 άτομα) που κινείται στα παράκτια ύδατα της Κύπρου με ιδιαίτερη έμφαση τις
601 περιοχές του δικτύου Natura 2000.

602 Όσον αφορά την μεσογειακή φώκια *Monachus monachus*, εφαρμόζεται σχετικό Πρόγραμμα
603 Παρακολούθησης που καλύπτει τη γνώση σχετικά με τη διανομή και το πληθυσμιακό μέγεθος
604 του είδους.

605 Το ΤΑΘΕ υλοποιεί το Πρόγραμμα Προστασίας των Θαλασίων Χελωνών στην Κύπρο από το 1978, το
606 οποίο αναγνωρίζεται σε ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές επίπεδο ως ένα από τα πιο επιτυχημένα
607 προγράμματα προστασίας βιοποικιλότητας.

608 Τα σχετικά προγράμματα παρακολούθησης της Κύπρου για την ΟΠΘΣ θα καλύψουν τα
609 πρότυπα διανομής και τα πληθυσμιακά μεγέθη για όλα τα θαλάσσια θηλαστικά και ερπετά. Τα
610 προγράμματα παρακολούθησης καλύπτουν εν μέρει τις ανάγκες που προκύπτουν από τον
611 ορισμό της ΚΠΚ. Υπάρχουν συγκεκριμένα σχέδια για την κάλυψη των κενών γνώσης, ιδιαίτερα
612 σε ότι αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των πληθυσμών των κητωδών με την
613 ολοκλήρωση ερευνών πεδίου σε συνεργασία με τη Συμφωνία για τη Διατήρηση των Κητωδών
614 της Μαύρης Θάλασσας, της Μεσογείου και της Παρακείμενης Ζώνης του Ατλαντικού
615 (ACCOBAMS) και τη συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στο προτεινόμενο πρόγραμμα
616 ACCOBAMS (Long Term Monitoring Program - LTMP) που θα συμπληρώνει την πληροφόρηση
617 που έχει καταγραφεί από το ACCOBAMS Survey Initiative (ASI 2018-2019) στο οποίο συμμετείχε
618 η ΚΔ.

619 Έχει καθοριστεί Σχέδιο για τη διερεύνηση των τοπικών πληθυσμών θαλάσσιων χελωνών στα
620 ύδατα της Κυπριακής Δημοκρατίας (2025) και τη μετανάστευση (θαλάσσιες οδοί) θαλασίων
621 χελωνών σε θαλάσσιες περιοχές της Κύπρου (2024), όπου τα δεδομένα που συλλέγονται

¹⁶ CYPURUS BYCATCH PROJECT - “Understanding multi-taxa ‘bycatch’ of vulnerable species and testing mitigation a collaborative approach in Cyprus” - TECHNICAL REPORT Results of Phase 1 (2018-2019) of the bycatch monitoring programme in CYPRUS <https://enaliaphysis.org.cy/wp-content/uploads/2021/01/TECHNICAL-REPORT-CYPRUS-WEB-ONE-PAGE.pdf>

622 χρησιμοποιούνται για τη συμπλήρωση σχετικών δεδομένων στη βάση του προγράμματος
623 παρακολούθησης φωλεοποίησης.

624 Όσον αφορά την τυχαία αλίευση, των θαλάσσιων θηλαστικών και ερπετών, ως παρεμπίπτοντα
625 αλιεύματα, βρίσκεται σε εξέλιξη δικοινοτικό πρόγραμμα «*Cyprus Bycatch Project -*
626 *Understanding multi-taxa 'bycatch' of vulnerable species and testing mitigation - a collaborative*
627 *approach in Cyprus*» το οποίο θα παρέχει σημαντική πληροφόρηση για τις επιπτώσεις της
628 αλιείας στα είδη και πιθανούς τρόπους αντιμετώπισης των επιπτώσεων της παρεμπίπτουσα
629 αλιείας και μείωσης της. Υπάρχει ανάγκη επαρκούς πληροφόρησης ώστε να γίνει αξιολόγηση
630 των κατάλληλων δεικτών και καθορισμός εύλογων στόχων. Το ΤΑΘΕ προγραμματίζει στο
631 Πλαίσιο Συλλογής Δεδομένων (Data Collection Framework - DCF) της Κοινής Αλιευτικής
632 Πολιτικής την υλοποίηση προγράμματος έρευνας και αξιολόγησης τυχαίας αλίευσης ως
633 παρεμπίπτοντα αλιεύματα προστατευόμενων ειδών συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων
634 θηλαστικών και ερπετών.

635

636 Ψάρια και Κεφαλόποδα

637 Επαρκείς πληροφορίες συλλέγονται μέσω του Πλαισίου Συλλογής Δεδομένων (Data Collection
638 Framework) της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της Διεθνούς Έρευνας με
639 Τράτα Βυθού στη Μεσόγειο (**International Bottom Trawl Survey in the Mediterranean-MedITS**),
640 της συλλογής βιολογικών μεταβλητών ανά τύπο αλιευτικής δραστηριότητας (metier), καθώς και
641 της συλλογής βιολογικών μεταβλητών που αφορούν τα αποθέματα σημαντικών εμπορικών
642 ειδών. Η ανάλυση που έγινε κατά τη φάση αναφοράς του 2020 κατέληξε στο ότι τα θαλάσσια
643 ύδατα της Κύπρου είναι σε ΚΠΚ σε ότι αφορά διάφορες παραμέτρους (metrics) της κατάστασης των
644 πληθυσμών. Χρειάζεται η λήψη μέτρων που να βελτιώνουν την κατάσταση κάποιων πληθυσμών
645 ψαριών, ιδιαίτερα των εμπορικά σημαντικών αποθεμάτων (CIS; ΠΠ3 πιο κάτω). Έχει
646 ενσωματωθεί στο ΕΠΘΑΥ 2021-2027 «*Σχέδιο Χορηγιών για Οριστική Παύση Αλιευτικών*
647 *Σκαφών*» και «*Σχέδιο Χορηγιών για Προσωρινή Παύση Αλιευτικών Σκαφών*».

648

649 Οικότοποι Υδάτινης Στήλης

650 Η αξιολόγηση των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου όσον αφορά τα φυσικοχημικά
651 χαρακτηριστικά της υδάτινης στήλης και τις συγκεντρώσεις της χλωροφύλλης-α ως δείκτης
652 (proxy) της αφθονίας/βιομάζας του φυτοπλαγκτόν με βάση δεδομένα που συλλέγονται στο
653 πλαίσιο της ΟΠΥ και του MedPOL, κατέδειξαν ότι τα Κυπριακά Ύδατα βρίσκονται σε ΚΠΚ. Τα
654 υφιστάμενα δεδομένα δεν επιτρέπουν την αξιολόγηση των πληθυσμών του φυτοπλαγκτού και
655 ζωπλαγκτού. Τα σχετικά προγράμματα παρακολούθησης της Κύπρου για την ΟΠΘΣ και την
656 ΟΠΥ θα καλύψουν την απουσία ποσοτικών δεδομένων για τον πληθυσμό και/ή το μέγεθος της
657 βιομάζας του φυτοπλαγκτού και ζωπλαγκτού και θα αναβαθμίσουν την ικανότητα του ΤΑΘΕ

658 να παρακολουθεί τους οικοτόπους της υδάτινης στήλης.

659

660 Οικότοποι θαλάσσιου πυθμένα

661 Το 2022 έχει ολοκληρωθεί η χαρτογράφηση των παράκτιων οικοτόπων της Οδηγίας των
662 Οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ) μέχρι τα 50m βάθος και συγκεκριμένα οι οικοτόποι 1110 –
663 Αμμοσύρτες που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους, 1120* – Εκτάσεις
664 θαλάσσια βλάστησης με *Posidonia oceanica* (*οικότοπος προτεραιότητας), 1170 – Ύφαλοι και
665 8330 – Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή κατά το ήμισυ κάτω από την επιφάνεια της
666 θάλασσας. Επιπρόσθετα έχει αξιολογηθεί η οικολογική κατάσταση τους στις περιοχές του
667 δικτύου Natura 2000 στις οποίες απαντώνται. Όσον αφορά τη διερεύνηση της χωρική
668 κατανομή των οικοτόπων που βρίσκονται σε βάθη πέραν των 50m οι πληροφορίες
669 προέρχονται από μεμονωμένες έρευνες που υλοποιούνται στο πλαίσιο υλοποίησης
670 ερευνητικών έργων ή και μέσω του συστήματος EMODNET. Δεδομένης της μεγάλης έκτασης
671 της ΑΟΖ, η παρουσία πιθανών ευαίσθητων οικοτόπων (π.χ. 1170, 1180) είναι αρκετά δύσκολο
672 να διερευνηθεί.

673

674 2.3.1.2 Υφιστάμενα μέτρα

675

676 1. Μέτρα για την προστασία οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας για 677 τους Οικοτόπους

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	1
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π3, Π4, Π6
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none">• CY141.1.-4• CY142.1-5• CY146.3.1-6
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	1971 - «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλή
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• ΤΑΘΕ• Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">• Εθνικοί Πόροι• ΕΠΘΑΥ 21-27• Life IP• Διαρθρωτικά Ταμεία ΤΠ

678 Σύντομη περιγραφή μέτρου

679 Σημαντικοί οικοτόποι, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων λιβαδιών Ποσειδωνίας
680 προστατεύονται στο πλαίσιο του Περί Αλιείας Νόμου (ΚΕΦ. 135), της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για
681 τους Οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ), της Σύμβασης της Βαρκελώνης, της Σύμβασης Ramsar, κλπ. Η
682 προστασία των οικοτόπων με διαχειριστικά μέτρα και καθορισμό προστατευόμενων περιοχών
683 έχει συμβάλει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και της ΚΠΚ.

684 Τα μέτρα που λαμβάνονται συμπεριλαμβάνουν τον καθορισμό ΘΠΠ, τις απαγορεύσεις
685 δραστηριοτήτων που επηρεάζουν δυσμενώς τα θαλάσσια οικοσυστήματα. Το κενό γνώσης σε ότι
686 αφορά τους οικοτόπους μέχρι την ισοβαθή των 50 μέτρων έχει καλυφθεί από την ολοκλήρωση
687 του Μέτρου 13 «Χαρτογράφηση και αξιολόγηση των λιβαδιών της *Posidonia oceanica* και άλλων
688 σημαντικών θαλάσσιων οικοτόπων βάσει της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τους Οικοτόπους
689 (92/43/ΕΚ), στα παράκτια ύδατα της Κύπρου» και η πληροφόρηση αυτή έχει ήδη χρησιμοποιηθεί
690 για προστασία οικοτόπων με προτάσεις για καθιέρωση νέας θαλάσσιας περιοχής Ν2Κ και για
691 επέκταση υφιστάμενης.

692 Υπάρχει κενό γνώσης για κάποιους θαλάσσιους οικοτόπους που απαντώνται πέραν των 50
693 μέτρων βάθους στη θαλάσσια επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και τα προγράμματα
694 παρακολούθησης που θα εφαρμοστούν θα θέσουν σε υλοποίηση νέα μέτρα για την προστασία
695 αυτών των οικοτόπων.

696 Η χαρτογράφηση οικοτόπων της Οδηγίας για τους Οικοτόπους σε συγκεκριμένες θαλάσσιες
697 περιοχές μέχρι τα 200 μέτρα ισοβαθούς (π.χ. πιθανών περιοχών παρουσίας maerlbeds) θα
698 ολοκληρωθεί την περίοδο 2023-2024. Σχετικός είναι ο Ειδικός Στόχος 1.6 του Επιχειρησιακού
699 Προγράμματος Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΠΘΑΥ) 2021-2027. Επίσης στόχος
700 είναι να συνεχιστεί η χαρτογράφηση και καταγραφή πιθανών ευαίσθητων υπεράκτιων περιοχών
701 η οποία θα ολοκληρωθεί την περίοδο 2023-2026 σε περιοχές ενδιαφέροντος.

702 Το μέτρο και το εύρος δαπανών για τον επόμενο κύκλο το εμπίπτει στα μέτρα υψηλού κόστους.

703

704 2. Μέτρα για την προστασία των Θαλάσσιων Χελωνών

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	2 & 28
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π4, Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none">• CY142.1-5• CY3.1.6
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής

	<ul style="list-style-type: none"> Μέσα άμβλυσης των επιπτώσεων και μέτρα αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	1978 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Μεσαίο
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> ΤΑΘΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> Εθνικοί Πόροι ΕΠΘΑΥ 21-27 LIFE IP-Physis Διαρθρωτικά ΤΠ

705 Σύντομη περιγραφή μέτρου

706 Το Πρόγραμμα Προστασίας των Θαλάσσιων Χελωνών της Κύπρου ήταν το πρώτο στον χώρο
707 της Μεσογείου και ξεκίνησε το 1978. Οι θαλάσσιες χελώνες και τα αυγά τους προστατεύονται
708 από τον περί Αλιείας Νόμο (ΚΕΦ. 135) και Κανονισμούς 1990 (Κ.Δ.Π. 273/90) από το 1971 και
709 η προστασία του βιότοπού τους στην περιοχή Λάρας-Τοξεύτρας εξασφαλίζεται από το 1989,
710 με τα διαχειριστικά μέτρα που παρουσιάζονται στους Κανονισμούς του ιδίου Νόμου.

711 Εντός της προστατευόμενης περιοχής Λάρας - Τοξεύτρας από την 1^η Ιουνίου μέχρι την 30^η
712 Σεπτεμβρίου απαγορεύεται:

713 - η τοποθέτηση ομπρελών, κρεβατιών, αντίσκηνων, τροχόσπιτων ή / και οποιωνδήποτε
714 άλλων παραπηγμάτων,

715 - η παραμονή πάνω στην παραλία και την παραλιακή περιοχή κατά τη νύχτα, αρχίζοντας
716 μια ώρα πριν από τη δύση του ήλιου

717 - το ψάρεμα με οποιονδήποτε τρόπο (δίκτυα, ψαροτούφεκο κ.λ.π. εκτός με το καλάμι από
718 την ακτή)

719 Στην προστατευόμενη περιοχή Λάρας - Τοξεύτρας απαγορεύεται ολόχρονα:

720 - η οδήγηση οποιουδήποτε οχήματος πάνω στις παραλίες.

721 - το μάζεμα καβουριών από την παραλία τα οποία είναι προστατευόμενο είδος σε όλη την
722 Κύπρο

723 - η ρύπανση (πέταγμα σκουπιδιών)

724 - το άναμμα φωτιάς (κάρβουνα κτλ.)

- 725** Επίσης απαγορεύεται, η διέλευση ή η αγκυροβόληση σκάφους στην περιοχή από την 1^η Μαΐου
726 μέχρι και την 31^η Οκτωβρίου. Οι κάτοχοι επαγγελματικής άδειας παράκτιας αλιείας μικρής
727 κλίμακας εξαιρούνται της απαγόρευσης διέλευσης το Μάιο και τον Οκτώβριο εκάστου έτους.
- 728** Αναμένεται συνέχιση εφαρμογής των μέτρων Προστασίας των Θαλασσίων Χελωνών,
729 συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων γραμμών και της παρακολούθησης των
730 εκβρασμών χελωνών και κατά περίπτωση μεταθανάτιας εξέτασης.
- 731** Για κάλυψη κενών γνώσης που ενδέχεται να οδηγήσουν σε νέα μέτρα για την προστασία των
732 θαλάσσιων χελωνών θα διεξαχθεί (2024-2025) Πρόγραμμα Διερεύνησης των περιοχών
733 τροφοληψίας και διαχείμανσης του μόνιμου πληθυσμού ενήλικων και ανήλικων ατόμων
734 Θαλασσίων Χελωνών της Πράσινης χελώνας *Chelonia mydas* και της *Caretta caretta*.
- 735** Στο πλαίσιο του έργου LIFE IP-Physis, το ΤΑΘΕ προκειμένου να ερευνήσει περαιτέρω τη
736 μετανάστευση θαλασσίων χελωνών, θα προβεί σε αγορά πομπών τηλεμετρίας οι οποίοι θα
737 τοποθετηθούν στο καβούκι θαλάσσιων χελωνών. Οι πομποί αυτοί θα παρέχουν πληροφορίες
738 μέσω δορυφόρων για τις μετακινήσεις των χελωνών στις παράκτιες θαλάσσιες περιοχές του
739 νησιού, τις πιθανές περιοχές τροφοληψίας τους, καθώς και για τους μεταναστευτικούς
740 διαδρόμους που χρησιμοποιούν οι χελώνες στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.
- 741** Η συλλογή των δεδομένων αυτών, θα οδηγήσει στη λήψη πιθανών μέτρων μετριασμού των
742 απειλών των ειδών αυτών ως προς στις ζωτικές τους λειτουργίες όπως η αναπαραγωγή και η
743 διαθεσιμότητα τροφής και των κύριων αιτίων θνησιμότητας τους.

744

745 **3. Μέτρα για την προστασία των Κητωδών**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	3 & 4
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π4
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none"> • CY142.1-4
Τύπος Μέτρου (Βλέπε Παράρτημα Ι)	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	1990 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΑΘΕ • Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι • ΕΠΘΑΥ 21-27

746 Σύντομη περιγραφή μέτρου

747 Τα μέτρα για την προστασία των κητωδών συμπεριλαμβάνουν εφαρμογή των κατευθυντήριων
748 γραμμών του ACCOBAMS σχετικά με τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, με
749 σκοπό την προστασία των κητωδών. Ακολουθείται η χρήση της μεθόδου «soft-start» κατά τη
750 διάρκεια σεισμικών ερευνών για να δοθεί χρόνος στα κητώδη να απομακρυνθούν από την
751 περιοχή (όροι Γνωμάτευσης). Στην ιστοσελίδα του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών
752 βρίσκεται αναρτημένο σχετικό έγγραφο του ACCOBAMS “*Methodological Guide Guidance On*
753 *Underwater Noise Mitigation Measures*” γίνεται εισήγηση όπως ακολουθείται.

754 Το προαναφερόμενο καθοδηγητικό έντυπο περιλαμβάνεται όρους της Γνωμάτευσης που εκδίδει
755 το Τμήμα Περιβάλλοντος για τις υπεράκτιες εργασίες (π.χ. για την εξερεύνηση υδρογονανθράκων
756 στην Κυπριακή ΑΟΖ) σύμφωνα με τους περί της εκτίμησης των επιπτώσεων στο Περιβάλλον από
757 Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 και 2021 (Ν. 127(Ι)/2018, Ν.23(Ι)/2021), καθώς επίσης και τον
758 περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ ή Προγράμματα
759 Νόμος του 2005 (Ν. 102(Ι)/2005). Οι δύο αυτοί Νόμοι αποτελούν αντίστοιχα τους
760 εναρμονιστικούς Νόμους των Οδηγιών 2011/92/ΕΕ για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων
761 σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον και 2001/42/ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση
762 των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων. Η Οδηγία
763 μεταφέρθηκε στην Εθνική Νομοθεσία το 2005 με το Νόμο για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο
764 περιβάλλον ορισμένων σχεδίων και/ή προγραμμάτων (Ν. 102(Ι)/2005).

765 Επίσης οι περί Αλιείας Κανονισμοί ΚΔΠ 273/1990 ορίζουν ότι απαγορεύεται η θανάτωση,
766 καταδίωξη, σύλληψη, αγορά, πώληση ή κατοχή δελφινιού.

767 Παράλληλα, έχει δημιουργηθεί σχετική εφαρμογή (Mobile Application) του Τμήματος Αλιείας και
768 Θαλασσιών Ερευνών, Cy-FIS για συσκευές «έξυπνης» κινητής τηλεφωνίας όπου δύναται να
769 στέλνονται πληροφορίες για εκβρασμούς ή θεάσεις προστατευόμενων ειδών
770 συμπεριλαμβανομένων κητωδών. Η εφαρμογή αναπτύχθηκε για το ΤΑΘΕ και
771 συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας 2014-2020 - Δράση 3.1.7
772 του Άρθρου 76.2, του Μέτρου 3.1 - Έλεγχος και Επιβολή του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ)
773 «Θάλασσα 2014-2020». Μέσω αυτής, στην περίπτωση όπου υπάρχουν τραυματισμένα κητώδη ή
774 κητώδη που έχουν εκβραστεί, τότε Λειτουργοί και Επιθεωρητές του ΤΑΘΕ σε συνεργασία με τις
775 Κτηνιατρικές Υπηρεσίες λαμβάνουν τις απαραίτητες ενέργειες για προστασία τους.

776

777 4. Μέτρα για την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	5
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π4
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY142.1-4
Τύπος Μέτρου	• Έλεγχος Δραστηριοτήτων

	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Επιπτώσεων • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης – ολοκλήρωσης	2010 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Μεσαίου κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΑΘΕ • Τμήμα Δασών • Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι • ΕΠΘΑΥ 21-27

778 Σύντομη περιγραφή μέτρου

779 Η εφαρμογή του Προγράμματος Παρακολούθησης της Μεσογειακής Φώκιας για την
780 παρακολούθηση των πιθανών ανθρώπινων πιέσεων στον πληθυσμό της δίνει την αναγκαία
781 πληροφόρηση για την λήψη μέτρων για την προστασία της Μεσογειακή Φώκια με
782 απαγορεύσεις αλιείας και διέλευσης σκαφών.

783 Από το 2010 έχει καθιερωθεί Ομάδα Παρακολούθησης η οποία καταγράφει όλα τα καταφύγια
784 που χρησιμοποιεί το είδος σε όλο το εύρος της Κυπριακής ακτογραμμής και με τη βοήθεια
785 ειδικού εξοπλισμού, η παρακολούθηση γίνεται σε 24ωρη βάση. Παράλληλα, συλλέγονται
786 πληροφορίες για τον τρόπο διαβίωσης του είδους, με σκοπό όχι μόνο την προστασία του
787 πληθυσμού του στην Κύπρο, αλλά και την ανάκαμψή του πληθυσμού τους.

788 Σκοπός του Προγράμματος παρακολούθησης της Μεσογειακής Φώκιας είναι:

- 789** 1. να καταγραφούν οι βιότοποι κατάλληλοι για τη Μεσογειακή φώκια στην Κύπρο (δηλαδή
790 χερσαίοι και θαλάσσιοι) οι οποίοι θα πρέπει να προστατεύονται αποτελεσματικά από την
791 αλιεία, τον τουρισμό και την ανάπτυξη.
- 792** 2. να καταγραφούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες γύρω από τοποθεσίες νεογνών ώστε να
793 καταρτιστούν μέτρα που να περιορίζουν την δραστηριότητα αυτή με τη δημιουργία
794 περιοχών προστασίας με την απαγόρευση αλιείας και διέλευσης σκαφών
- 795** 3. να καταρτίσκει και βελτιώσει σχέδιο παρακολούθησης για τη Μεσογειακή φώκια στην
796 Κύπρο, συμπεριλαμβανομένης της περαιτέρω ανάπτυξης των εθνικών πληροφοριών
797 δικτύου, σε συνδυασμό με ένα σχέδιο διάσωσης και αποκατάστασης για άρρωστες ή
798 τραυματισμένες φώκιες και τη συμμετοχή των αρμόδιων δημόσιων αρχών και των
799 κατάλληλων ενδιαφερομένων.
- 800** 4. να διεξαχθούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης που επικεντρώνονται στο ευρύ κοινό και
801 τους αλιείς (Εικόνα 3).

802 Οι πληροφορίες που συλλέγονται από το πρόγραμμα παρακολούθησης χρησιμοποιούνται για
 803 καθορισμό ζωνών προστασίας του είδους με διαχειριστικά μέτρα απαγόρευσης αλιείας και
 804 διέλευσης σκαφών. Συγκεκριμένα, από το 2016 έχουν καθοριστεί τέσσερις ΘΠΠ για την
 805 προστασία της Μεσογειακής Φώκιας:

806 • Κ.Δ.Π. 28/2019 – Το περί Απαγόρευσης της Αλιείας και της Διέλευσης Σκαφών στη
 807 Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή των Θαλασσινών Σπηλιών της Πέγειας, του Τόπου
 808 Κοινοτικής Σημασίας Χερσόνησος Ακάμα, Διάταγμα του 2019

809 • Κ.Δ.Π. 414/2021 – Το περί Απαγόρευσης της Αλιείας και της Διέλευσης Σκαφών στη
 810 Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή «Χάλαβρο», του Τόπου Κοινοτικής Σημασίας
 811 Χερσόνησος Ακάμα, Διάταγμα του 2021

812 • Κ.Δ.Π. 46/2023 Το περί Απαγόρευσης της Αλιείας και της Διέλευσης Σκαφών στη
 813 Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή «Θαλασσινές Σπηλιές Αγίας Νάπας», Πρώτο
 814 Διάταγμα του 2023

815 • Κ.Δ.Π. 47/2023 Το περί Απαγόρευσης της Αλιείας και της Διέλευσης Σκαφών στη
 816 Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή «Άγιος Γεώργιος Αλαμάνου», Δεύτερο Διάταγμα του
 817 2023

818

819

820 **Εικόνα 3** Παραδείγματα δράσεων δημοσιότητας / ευαισθητοποίησης του κοινού.

821

822 **5. Εγκαθίδρυση νέων Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους ή επέκταση**
 823 **υφιστάμενων**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	6
Αναθεώρηση Μέτρου	Ναι
Παράμετρος Περιγραφής	Όλοι

Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none"> • CY143.1-11 • CY146.1-12 • CY146.3.1-6 • CY3.1-6
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέσα άμβλυνσης των επιπτώσεων και μέτρων αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	1978 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλού
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΑΘΕ • Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι • ΕΠΘΑΥ 21-27

824 Σύντομη περιγραφή μέτρου

825 Το μέτρο αφορά τη δημιουργία νέων ή και την επέκταση υφιστάμενων Θαλάσσιων
826 Προστατευόμενων Περιοχών (συμπεριλαμβανομένων και των Ν2Κ) στο πλαίσιο της Οδηγίας για
827 τη Διατήρηση των Οικοτόπων και της Άγριας πανίδας και χλωρίδας (92/43/ΕΚ) και του
828 Πρωτοκόλλου για τις Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές και τη Βιοποικιλότητα στη Μεσόγειο της
829 Σύμβασης της Βαρκελώνης. Περίπου 307.1 km από τα 800.7 km ακτογραμμής με τα αντίστοιχα
830 θαλάσσια ύδατα βρίσκονται στον αποτελεσματικό έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η κάλυψη
831 των υφιστάμενων ΘΠΠ αντιπροσωπεύουν περίπου το 19,1% του συνόλου των υδάτων της
832 Κύπρου συμπεριλαμβανομένης της ΑΟΖ, των κατεχομένων και των περιοχών των Βρετανικών
833 Βάσεων. Στόχος της Κύπρου είναι ο εμπλουτισμός και η συνέχιση της έρευνας για το θαλάσσιο
834 περιβάλλον στις περιοχές που βρίσκονται υπό τον αποτελεσματικό έλεγχό της, προκειμένου να
835 εντοπιστούν πιθανά σημαντικά οικοσυστήματα που μπορεί να απαιτούν προστασία. Τα τελικά
836 αποτελέσματα των ερευνών για τη χαρτογράφηση της Ποσειδωνίας και των οικοτόπων
837 προτεραιότητας, αλλά και των μελετών βαθών υδάτων που διεξάγονται στο πλαίσιο του ΕΠ
838 Θάλασσα 2014-2020 και ΕΠΘΑΥ 2021-2027, βρίσκονται στο στάδιο αξιολόγησης τους και όπου
839 κρίνεται απαραίτητο, ορίζονται/θεσπίζονται πρόσθετες ΘΠΠ και Natura 2000 ή επεκτείνονται
840 υφιστάμενες, τόσο στο πλαίσιο της Οδηγίας για τους Οικοτόπους όσο και στα πλαίσια άλλων
841 Εθνικών νομοθεσιών.

842 Η Κύπρος παραμένει δεσμευμένη να συμβάλει στο μέτρο του δυνατού ως προς την επίτευξη του
843 στόχου του 30% της προστασίας των θαλασσών της ΕΕ, όπως αναφέρεται στη Στρατηγική για τη
844 βιοποικιλότητα μέσω της επέκτασης υφιστάμενων ΘΠΠ ή / και δημιουργίας νέων ΘΠΠ.

845 Έχουν , μέχρι στιγμής, εγκαθιδρυθεί 7 παράκτιες Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές (ΘΠΠ)
 846 στο πλαίσιο του δικτύου Natura 2000 (Οδηγία για τους Οικοτόπους, 92/43/ΕΟΚ ΕΥ-ΗΔ) για την
 847 προστασία των οικοτόπων του Παραρτήματος Ι (π.χ. 1110: αμμοσύρσεις, 1170: ύφαλοι, 8330:
 848 θαλάσσια σπήλαια και 1120*: υποθαλάσσια λιβάδια *Posidonia oceanica*) και ειδών
 849 προτεραιότητας του Παραρτήματος ΙΙ (π.χ. θαλάσσιες χελώνες *Caretta caretta* και *Chelonia*
 850 *mydas*, Μεσογειακή Φώκια *Monachus monachus*, Ρινοδέλφινο- *Tursiops truncatus*) της εν λόγω
 851 Οδηγίας. Οι 7 θαλάσσιες περιοχές εντός του Δικτύου Natura 2000 (6 παράκτιες και 1 υπεράκτια)
 852 είναι: η Περιοχή Πόλις-Γιαλιά, ο Ακάμας, τα Μουλιά, το Ακρωτήριο Άσπρο-Πέτρα του Ρωμιού, το
 853 Κάβο Γκρέκο, και τα Νησιά, καθώς και η υπεράκτια περιοχή Ωκεανίς. Το Δίκτυο Ν2Κ προστατεύει
 854 γύρω στα 130 km² παράκτιων περιοχών και πέρα των 8,000 km² υπεράκτιας περιοχής. Υπάρχουν
 855 επίσης 7 ΘΠΠ οι οποίες ρυθμίζονται με βάση τον περί Αλιείας Νόμο και Κανονισμούς, οι 5 των
 856 οποίων εμπίπτουν εντός των θαλάσσιων περιοχών του Δικτύου Natura 2000 (Χάλαβρο,
 857 Κακοσκάλι, Λάρα-Τοξεύτρα, Θαλασσινές Σπηλιές Πέγεια και Κάβο Γκρέκο) καθώς και οι ΘΠΠ,
 858 Μπάνια – Πάφος, Κάβο Γκρέκο, και το Ναυάγιο Ζηνοβία. Τέλος υπάρχουν και 6 ΘΠΠ με Τεχνητούς
 859 Υφάλους που βρίσκονται στη Γεροσκήπου στην επαρχία Πάφου, στο Δασούδι, και Αμαθούντα
 860 στην Επαρχία Λεμεσού, στη Λάρνακα, στην Αγία Νάπα και στο Παραλίμνι (Επαρχίες
 861 Αμμοχώστου).

862

863

864 **Εικόνα 4** Χάρτης υφιστάμενων περιοχών Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με ΤΥ

864

865

866 **6. Μέτρα διαχείρισης περιοχών Ν2Κ, ΘΠΠ και ΘΠΠ με τεχνητούς ύφαλους**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	7
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Όλοι
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none"> • CY143.1-11 • CY146.1-12 • CY146.3.1-6 • CY13.1-6
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων

	<ul style="list-style-type: none"> • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Οικονομικό κίνητρο • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέσα άμβλυσης των επιπτώσεων και μέτρων αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	1978 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΑΘΕ • Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι • ΕΠ Θάλασσα 14-20 • ΕΠΘΑΥ 21-27 • Life IP

867

868 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

869 Έχουν καθιερωθεί / προταθεί Σχέδια Διαχείρισης για τις θαλάσσιες περιοχές «Μουλιά» και
870 «Νησιά», του δικτύου N2K, που περιλαμβάνουν διάφορα μέτρα διαχείρισης, μέσω του περί
871 Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμο του 2003 (Ν. 153(Ι)/2003), ενώ
872 για τις υπόλοιπες περιοχές βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης τους. Στα μέτρα αυτά υπάρχουν
873 ρυθμίσεις που αφορούν διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες και έργα όπως για παράδειγμα
874 αγκυροβόληση σκαφών, η αλιεία, οι κατασκευές κυματοθραυστών κλπ.

875 Οι ΘΠΠ θεσπίστηκαν βάσει του «Περί Αλιείας Νόμου» και στα σχέδια διαχείρισης που έχουν
876 καθοριστεί με βάση Διατάγματα περιλαμβάνονται ρυθμίσεις / απαγορεύσεις σε σχέση με την
877 αλιεία, τη διέλευση σκαφών ή άλλων πλωτών μέσων (συμπεριλαμβανομένων των μη
878 μηχανοκίνητων) και την αγκυροβόλησή τους.

879 Το μέτρο θα συμβάλει στην αξιολόγηση και καθορισμό νέων μέτρων διαχείρισης για τις ΘΠΠ
880 συμπεριλαμβανομένης της υπεράκτιας ΘΠΠ «Ωκεανίς» που θα λαμβάνει υπόψη τα όρια Καλής
881 Περιβαλλοντικής Κατάστασης.

882 Από τη θεσμική δημιουργία της πρώτης ΘΠΠ με ΤΥ μέχρι σήμερα στις έξι υφιστάμενες περιοχές
883 έχει γίνει εμπλουτισμός με κατασκευές τεχνητών υφάλων. Στο πλαίσιο υλοποίησης του
884 Επιχειρησιακού Προγράμματος Θάλασσα 2014-2020 το οποίο ολοκληρώνεται τέλος του 2023,
885 καθώς και στο πλαίσιο άλλων πρωτοβουλιών (INTERREG το 2022) έχουν γίνει εμπλουτισμοί των
886 περιοχών αυτών. Επίσης το 2022 ολοκληρώθηκε ένα πρόγραμμα επιστημονικής
887 παρακολούθησης ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία σήμανσης των περιοχών με σκοπό την
888 αποτελεσματικότερη επιτήρηση τους. Σε ότι αφορά τη διαχείριση των ΘΠΠ με ΤΥ, με βάση το
889 Άρθρο 5Α του Περί Αλιείας Νόμου, το ΤΑΘΕ θα προχωρήσει στη δημιουργία σχεδίων διαχείρισης

890 για τις περιοχές αυτές έτσι ώστε να ρυθμιστούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες, η διέλευση
891 σκαφών και να δημιουργηθούν κανόνες λειτουργίας στις περιοχές αυτές.

892

893 7. Εγκαθίδρυση Ζωνών Ειδικής Προστασίας ΖΕΠ

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	9
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π4, Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY141.1-4
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2005 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλού
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας• Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">• Εθνικοί Πόροι• ΕΠΘΑΥ 21-27

894 Σύντομη περιγραφή μέτρου

895 Το μέτρο αφορά την Εγκαθίδρυση Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για την προστασία των
896 πληθυσμών των θαλάσσιων πτηνών της παράκτιας και υπεράκτιας ζώνης. Μέχρι σήμερα, έχουν
897 καθιερωθεί με βάση το Άρθρο 7 των περί Προστασίας και Διαχείρισης Αγρίων Πτηνών και
898 Θηραμάτων Νόμων του 2003 έως 2020 (Ν.152(Ι)/2003):

899

- 2005 ΖΕΠ Ακρωτήριο Άσπρο – Πέτρα Ρωμιού (SiteCode: CY5000005)

900

- 2021 ΖΕΠ Ωκεανίς (SiteCode: CY4000024) και

901

- 2021 ΖΕΠ «Κάβο Γκρέκο» (CY3000010) Κ.Δ.Π. 357/2021 (επέκταση υφιστάμενης
902 περιοχής ΖΕΠ) στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας για τα πτηνά (2009/147/ΕΚ).

903 Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της έρευνας διάρκειας 30 μηνών για τα πτηνά (2021-2023)
904 που συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας 2014-2020
905 ενδέχεται να οδηγήσει σε προτάσεις για νέες ΖΕΠ ή/και επέκταση των ορίων υφιστάμενων ΖΕΠ.

906 Η έρευνα διεξήχθη στη παράκτια και θαλάσσια περιοχή μιας λωρίδας 50 ναυτικών μιλίων από
907 τις δυτικές και νότιες ακτές της Κύπρου, που συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο
908 Θάλασσας και Αλιείας 2014-2020 με τις ακόλουθες δράσεις:

- 909 • Καταγραφή-Συλλογή-Ανάλυση υφιστάμενων δεδομένων για θαλασσοπούλια από
910 άλλα προγράμματα
- 911 • Απογραφή θαλασσοπουλιών (ESAS μεθοδολογία, Παράκτιες και υπεράκτιες
912 καταγραφές)
- 913 • Χωροχρονικοί χάρτες (GIS) κατανομής θαλασσοπουλιών και οριοθέτηση σημαντικών
914 τροφοληπτικών πεδίων με χρήση τηλεμετρίας
- 915 • Ανάλυση δίαιτας επιλεγμένων ειδών θαλασσοπουλιών με έμφαση στον
916 Θαλασσοκόρακα

917 Αναμένεται να υλοποιηθεί νέα έρευνα για την διερεύνηση των πληθυσμών των
918 Θαλάσσιων πτηνών έως τα τέλη του 2027 η οποία, μεταξύ άλλων αναμένεται να
919 περιλαμβάνει δράσεις για ανίχνευση ρυπαντικών φορτίων σε επιλεγμένα είδη
920 θαλασσοπουλιών, και εκτίμηση παρεμπόδισης παγίδευσης θαλασσοπουλιών σε
921 αλιευτικά εργαλεία. Η έρευνα θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΠΘΑΥ 21-27 κάτω από τον
922 Ειδικό Στόχο 4.1, «Διερεύνηση και παρακολούθηση της Π1 Βιοποικιλότητας στα χωρικά
923 ύδατα και την ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας».

924

925 **8. Ρύθμιση της απόρριψης των υλικών βυθοκόρησης**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	12
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π5, Π6, Π8
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none"> • CY146.2.1-5 • CY146.3.1-6 • CY5.1-5, 6-8, 10, 12-14 • CY8.1-4
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2001 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • TAGΕ • Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

926 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

927 Συνεχές μέτρο εφαρμογής του “*Dumping Protocol*” και των τροποποιήσεών του, της Σύμβασης
928 της Βαρκελώνης (N.20(III)/2001) για την απόρριψη του υλικού βυθοκόρησης, για την
929 προστασία των βενθικών οικοτόπων. Η ρύθμιση της απόρριψης των υλικών βυθοκόρησης

930 καθορίζεται στο σχετικό έγγραφο «Κατευθυντήριες γραμμές για διαχείριση βυθοκορημάτων¹⁷»
931 και στην σχετική άδεια που εκδίδει το ΤΑΘΕ κατόπιν εκπλήρωσης των προϋποθέσεων άδειας
932 απόρριψης.

933 Κατά την κατασκευή έργων ακτοπροστασίας (π.χ. κυματοθραύστες, πρόβολοι) απαιτείται η
934 αξιολόγηση συγκεκριμένης Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) από την
935 Περιβαλλοντική Αρχή, σύμφωνα με τους περί της εκτίμησης των επιπτώσεων στο Περιβάλλον από
936 Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 και 2021 (Ν. 127(Ι)/2018, Ν.23(Ι)/2021), όπου στην
937 Περιβαλλοντική Έγκριση που εκδίδεται γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στην εξασφάλιση σχετικής
938 άδειας από το ΤΑΘΕ για το σημείο απόρριψης των υλικών βυθοκόρησης, στην περίπτωση που
939 κάτι τέτοιο απαιτείται.

940

941 2.3.1.3 Νέα Μέτρα

942 9. Μέτρα προστασίας Ακεραιότητας του Θαλάσσιου Πυθμένα από έργα κατά της 943 Διάβρωσης ακτών

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθεώρηση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Π6, Π7
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY142.1-5
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων,• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2001 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Τμήμα Δημοσίων Έργων• Τμήμα Περιβάλλοντος• ΤΑΘΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">• Εθνικοί Πόροι

944

945 Σύντομη περιγραφή μέτρου

946 Για έργα που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών όπως για παράδειγμα η
947 κατασκευή κυματοθραυστών, ακολουθείται αρχικά, ως επί το πλείστον, αξιολόγηση σύμφωνα με
948 τις πρόνοιες του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/
949 ή Προγράμματα Νόμο του 2005 (Ν. 102(Ι)/2005). Γίνεται δηλαδή αρχική υποβολή Στρατηγικής

¹⁷ <http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/C8A6459FFE46262B4225845400354359?OpenDocument>

950 Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), αξιολόγηση αυτής και έκδοση της σχετικής
951 Γνωμάτευσης της Περιβαλλοντικής Αρχής, η οποία εγκρίνει ή διαφοροποιεί την υλοποίηση του
952 εν λόγω Σχεδίου. Ακολούθως εξετάζεται η υλοποίηση αυτών των έργων μέσω της υποβολής
953 σχετικής ΜΕΕΠ, σύμφωνα με τους περί της εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από
954 ορισμένα έργα Νόμους του 2018 έως 2021, αξιολόγηση αυτής και έκδοση σχετικής
955 Περιβαλλοντικής Έγκρισης η οποία εγκρίνει ή απορρίπτει την υλοποίηση του εν λόγω Έργου.

956 Τόσο στη ΣΜΠΕ, όσο και στη ΜΕΕΠ καταγράφεται το υφιστάμενο περιβάλλον και η θαλάσσια
957 βιοποικιλότητα της περιοχής που θα επηρεαστεί από τα προτεινόμενα έργα και περιγραφή των
958 πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον. Επίσης,
959 γίνεται εισήγηση σχετικών μέτρων μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τα οποία
960 μέτρα αξιολογούνται ανάλογα από την Περιβαλλοντική Αρχή και ενδέχεται να υιοθετηθούν ή όχι
961 στην Γνωμάτευση της, ως όροι στο Παράρτημα Όρων.

962

963 **10. Μέτρα σχετικά με Λιμενικά Έργα και δραστηριότητα σε λιμενικές περιοχές**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθεώρηση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Π6
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY142.1-5
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2001 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Αρχή Λιμένων Κύπρου
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">• Εθνικοί Πόροι

964 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

965 Για έργα που σχετίζονται με λιμενικές κατασκευές υλοποιούνται Μελέτες Εκτίμησης Επιπτώσεων
966 στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ), οι οποίες υποβάλλονται στην Περιβαλλοντική Αρχή για έγκριση, όπως
967 προβλέπουν οι « περί της εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα έργα Νόμος
968 του 2018 έως 2021». Βάσει αυτού, μεταξύ άλλων γίνεται περιγραφή του υφιστάμενου
969 περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας της περιοχής που θα
970 επηρεαστεί από το έργο και περιγραφή / εκτίμηση των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που
971 ενδέχεται να προκαλέσει το έργο στο περιβάλλον. Επίσης, καθορίζονται προτεινόμενα μέτρα
972 μετριασμού/ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων, κατά τη κατασκευή και λειτουργία του έργου. Η

973 Περιβαλλοντική Αρχή με βάση τις πληροφορίες που υποβάλλονται, αξιολογεί και
974 εγκρίνει/απορρίπτει τα έργα και καθορίζει σχετικούς περιβαλλοντικούς όρους που είναι
975 αναπόσπαστο μέρος της αδειοδότησης τους.

976 Όσο αφορά θέματα αγκυροβόλησης σε λιμενικές περιοχές, η διαχείριση εμπίπτει στην
977 αρμοδιότητα της Αρχής Λιμένων Κύπρου, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, και συγκεκριμένα
978 τον «Περί Αρχής Λιμένων Νόμο του 1973, (Νόμος 38/1973)». Η Αρχή Λιμένων Κύπρου με την
979 έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, έχει εκδόσει το περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Λειτουργία
980 Λιμενικών Περιοχών) Διάταγμα του 2016 (Κ.Δ.Π. 373/2016). Το Διάταγμα περιλαμβάνει μεταξύ
981 άλλων τα ακόλουθα:

- 982 • τη διαχείριση και λειτουργία των περιοχών λιμένων
- 983 • τον έλεγχο των σκαφών τόσο εν κινήσει όσο και αγκυροβολημένα εντός της περιοχής
984 λιμανιού
- 985 • λειτουργία περιοχής λιμένων (Μέρος II)
- 986 • πρόσδεση ή αγκυροβόληση σκαφών μέσα σε λιμενική περιοχή (Μέρος VII)

987

988 2.3.2 Μέτρα για τα Μη-Αυτόχθονα Είδη (ΠΠ2)

989 Ο ορισμός της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΠΚ) των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου, σε
990 σχέση με τα Μη-Αυτόχθονα Είδη (ΜΑΕ) και τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη (ΧΞΕ) έχει ως εξής:

Το θαλάσσιο περιβάλλον της Κύπρου θεωρείται ότι είναι σε **Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση**, αν:

- Τα ΧΞΕ δεν επικρατούν στην αφθονία/βιομάζα της ταξινομικής ομάδας τους, μέσα σε ένα κυρίαρχο τύπο οικοτόπου, και ιδιαίτερα σε Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές (συμπεριλαμβανομένων των Τόπων Κοινοτικής Σημασίας),
- Η εισαγωγή των κυρίως- εισαγόμενων ΧΞΕ, δηλ. είδη που έχουν εισαχθεί απευθείας στα ύδατα της Κύπρου (και εξαιρουμένης της δευτεροβάθμιας διασποράς) από τις ανθρώπινες δραστηριότητες όπως η ναυτιλία, η υδατοκαλλιέργεια και το εμπόριο ενυδρείων, ελαχιστοποιείται,
- Τα ΧΞΕ δεν είναι εγκατεστημένα εκτός των περιοχών υψηλού κινδύνου επιπτώσεων, όπως λιμάνια, μαρίνες, εγκαταστάσεις υδατοκαλλιέργειας, κλπ., ενώ οι αφθονίες τους σε περιοχές υψηλού κινδύνου ελαχιστοποιείται.

991 Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για την επίτευξη ΚΠΚ για την ΠΠ2, εφαρμόζεται το Άρθρο 14
992 «Εξαιρέσεις της ΟΠΘΣ». Για περισσότερες πληροφορίες βλέπετε Παράρτημα 2.

993

994

995 2.3.2.1 Κενά και Ανάγκες

996 Η αξιολόγηση που διεξήχθη κατά τη φάση της υποβολής των εκθέσεων του 2019, κατέληξε στο
997 συμπέρασμα ότι τα θαλάσσια ύδατα της Κύπρου δεν είναι σε ΚΠΚ σε σχέση με τα ΜΑΕ. Μια πιο
998 λεπτομερής ανάλυση των διαφόρων πτυχών της παρουσίας ΜΑΕ στην Κύπρο έγινε στο πλαίσιο
999 της αναθεώρησης των εκθέσεων του 2019, και υπέδειξε ότι η συντριπτική πλειοψηφία τους
1000 ενδέχεται να έχουν εισέλθει μέσω της διώρυγας του Σουέζ.

1001 Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος σε έκθεση του 2021 σημείωσε ότι το 69% των ξενικών
1002 ειδών έχει καταγραφεί στην Μεσόγειο Θάλασσα. Περισσότερα από 80 είδη ξενικών ειδών
1003 αναγνωρίστηκαν ως Θαλάσσια Μη Αυτόχθονα Είδη (ΜΑΕ) με υψηλή πιθανότητα να επηρεάσουν
1004 αρνητικά τη βιοποικιλότητα και να προκαλέσουν οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες.

1005 Η Κύπρος, λόγω του νησιώτικου χαρακτήρα της και της μακρόχρονης γεωγραφικής απομόνωσης
1006 και παράλληλα της πλούσιας βιοποικιλότητας που τη χαρακτηρίζει, είναι ιδιαίτερα ευάλωτη σε
1007 βιολογικές εισβολές. Στο θαλάσσιο της περιβάλλον μέχρι τον Δεκέμβριο του 2018, είχαν
1008 καταγραφεί τουλάχιστον 179 ξενικά είδη, από τα οποία τα 16 θεωρούνται χωροκατακτητικά.

1009 Τα προγράμματα παρακολούθησης επικεντρώνονται στα μακροφύκη σε σκληρά και μαλακά
1010 υποστρώματα, στα βυθόβια ψάρια και στα καρκινοειδή που παρακολουθούνται κατά τη διάρκεια
1011 του προγράμματος MEDITS, αλλά δεν κάλυπταν τα επιβιοτικά μαλάκια και καρκινοειδή που
1012 χαρακτηρίζονται ως χωροκατακτητικά ξενικά είδη (σκληρά υποστρώματα) και απαντώνται σε
1013 περιοχές υψηλού κινδύνου και ΘΠΠ.

1014 Τα καθιερωμένα προγράμματα παρακολούθησης της Κύπρου στο πλαίσιο της ΟΠΘΣ, καθόρισαν
1015 προγράμματα για τις ΘΠΠ Νησιά και Κάβο Γκρέκο το 2016-2017 και συνεχίστηκαν με πρόγραμμα
1016 παρακολούθησης των ΘΠΠ Λάρας - Τοξευτρας, Μουλιά και Πέγεια για τη περίοδο 2021-2023
1017 καλύπτοντας την έλλειψη ποσοτικών δεδομένων για αρκετά ΜΑΕ, και ειδικότερα για τα ΧΜΑΕ,
1018 σε περιοχές υψηλού κινδύνου και ΘΠΠ. Έχει καλυφθεί και η έλλειψη καταγραφών των
1019 αυτοχθόνων ειδών (ΑΕ) για τις κοινές ταξινομικές ομάδες των ΜΑΕ με πρόγραμμα
1020 παρακολούθησης τους από τις αλιευτικές δραστηριότητες της παράκτιας μικρής κλίμακας αλιείας
1021 που υλοποιείται από το 2020 στο πλαίσιο εφαρμογής του Πλαισίου Συλλογής Δεδομένων (Data
1022 Collection Framework) της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και συνεχίζεται καλύπτοντας όλες τις
1023 αλιευτικές περιοχές. Το ετήσιο Πρόγραμμα MEDITS συμπληρώνει την παρακολούθηση ΜΑΕ στα
1024 ύδατα της Κυπριακής Δημοκρατίας σε βάθη μέχρι 800 μέτρα. Ως εκ τούτου, έχει καλυφθεί σε
1025 σημαντικό βαθμό η ανάγκη για απόκτηση επαρκών πληροφοριών για την αξιολόγηση των
1026 κατάλληλων δημογραφικών δεικτών και τον ορισμό λογικών στόχων.

1027 Το ΤΑΘΕ έχει συμμετέχει ως εταίρος στο έργο «RELIONMED-LIFE¹⁸» που είχε ως στόχο να
1028 καταστήσει την Κύπρο «την πρώτη γραμμή άμυνας» ενάντια στην εισβολή του λεοντόψαρου

¹⁸ <https://reliomed.eu/el/about-project/background/>

1029 (*Pterois miles*) στη Μεσόγειο μέσω έγκαιρης απόκρισης και στοχευμένης απομάκρυνσης.

1030 Με βάση την υπάρχουσα επιστημονική γνώση και βιβλιογραφία, η διώρυγα του Σουέζ μπορεί να
1031 χαρακτηριστεί ως οδός προτεραιότητας όσον αφορά τη συμβολή της στην αύξηση των ΜΑΕ στη
1032 Μεσόγειο, αναγνωρίζοντας παράλληλα τις εγγενείς δυσκολίες στην αντιμετώπισή της,
1033 προκειμένου να αποφευχθούν εισαγωγές ΜΑΕ. Μέτρα πρόληψης δεν θεωρούνται εφικτά,
1034 δεδομένου ότι αυτή η μεγάλη κατασκευασμένη οδός δεν είναι υπό τον έλεγχο της ΕΕ ή άλλου ΚΜ
1035 και κατά συνέπεια οποιαδήποτε αποφασισμένα μέτρα – δράσεις, δεν μπορούν να
1036 πραγματοποιηθούν σε τέτοιο επίπεδο. Επιπλέον, η πρόταση τέτοιων μέτρων, καθώς και η
1037 εκτιμώμενη αποτελεσματικότητά τους και επιπτώσεις είναι θέμα μιας μακράς και συνεχιζόμενης
1038 επιστημονικής συζήτησης μεταξύ των εμπειρογνομόνων διαφόρων χωρών. Είναι απαραίτητη η
1039 ερευνητική προσπάθεια προκειμένου να αυξηθεί η γνώση σχετικά με τη συμπεριφορά των ΜΑΕ
1040 στο θαλάσσιο περιβάλλον της Μεσογείου, στις επιπτώσεις τους στα αυτόχθονα είδη και στα
1041 θαλάσσια οικοσυστήματα, προκειμένου να εκτιμηθεί η δυνατότητα διαχείρισής τους. Η
1042 διαχείριση των άλλων οδών εισαγωγής (π.χ. υδατοκαλλιέργεια, νερά έρματος (ballast waters) και
1043 ρύπανσης υφαλοχρωμάτων) (hull fouling) είναι εφικτή και έχει ήδη αντιμετωπιστεί.

1044 Με βάση τα προαναφερθέντα (για πιο λεπτομερή αιτιολόγηση βλέπε Παράρτημα ΙΙ), η Κύπρος
1045 θεωρεί ότι το D2 - ΜΑΕ (και συγκεκριμένα οι Λεσσεψιανοί μετανάστες) εμπίπτει στο Άρθρο 14
1046 (α) της ΟΠΘΣ, όπου οι περιβαλλοντικοί στόχοι ή η ΚΠΚ δεν μπορούν να επιτευχθούν με μέτρα
1047 που θα λαμβάνονται από τα επηρεαζόμενα ΚΜ, δεδομένου ότι δεν ευθύνονται και ούτε είναι σε
1048 θέση να λάβουν τέτοια μέτρα. Για το λόγο αυτό, ο αντίκτυπος του D2 -ΜΑΕ / Λεσσεψιανοί
1049 μετανάστες δεν αντιμετωπίζεται στο Πρ.Μ. της Κύπρου.

1050

1051 **2.3.2.2 Υφιστάμενα Μέτρα**

1052 **11. Περιορισμός στη χρήση μη-αυτόχθονων ειδών στην υδατοκαλλιέργεια**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	20
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π2, Π3, Π4
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY2.3
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">Έλεγχος ΔραστηριοτήτωνΈλεγχος ΕπιπτώσεωνΡύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2006 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">TAGE
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">Εθνικοί Πόροι

1053 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1054 Έλεγχος της χρήσης μη-αυτόχθονων ειδών στην υδατοκαλλιέργεια μέσω της εφαρμογής του
1055 κανονισμού 708/2007 (ΚΔΠ 412/2008) με βάση το « περί της Εφαρμογής Κοινοτικών
1056 Αποφάσεων και Κοινοτικών Κανονισμών που αφορούν θέματα Αλιείας Νόμος του 2006
1057 (134(I)/2006)». Το ΤΑΘΕ εφαρμόζει την σχετική Κοινοτική και Εθνική νομοθεσία για
1058 περιορισμό της χρήσης των ΜΑΕ στην υδατοκαλλιέργεια. Μόνο κατόπιν εισήγησης της
1059 διορισμένης Επιτροπής του ΤΑΘΕ που εξετάζει αιτήσεις με τις προβλεπόμενες πληροφορίες
1060 για χρήση ΜΑΕ και έγκρισης της Διευθύντριας του ΤΑΘΕ δίνεται η άδεια για χρήση μη-
1061 αυτόχθονων ειδών στην υδατοκαλλιέργεια.

1062

1063 12. Μέτρα για μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων από Μη Αυτόχθονα 1064 (ξενικά) Είδη

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	21
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π2, Π3, Π4
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY2 CY3
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Οικονομικό κίνητρο• Μέσο άμβλυνσης των επιπτώσεων και μέτρο αποκατάστασης• Έλεγχος Επιπτώσεων• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2012 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• ΤΑΘΕ• Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">• Εθνικοί Πόροι• ΕΠΘΑΥ 21-27

1065 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1066 Περιλαμβάνονται διάφορα μέτρα όπως την ετοιμασία σχεδίων δράσης για τα ξενικά είδη,
1067 στοχευμένα μέτρα για την μείωση των πληθυσμών τους όπως για παράδειγμα τον
1068 Λαγοκέφαλο (*Lagocephalus ssp.*).

1069 Εφαρμόζεται πρόγραμμα μετριασμού του πληθυσμού *Lagocephalus ssp.* με στοχευμένη
1070 αλιεία/αφαίρεση του με βάση τα αποτελέσματα των προηγούμενων προσπαθειών
1071 παρακολούθησης και συλλογής. Το ΕΤΘΑ μέτρο 1.18 εφαρμόστηκε την περίοδο 2014-2020.

1072 Στο ΕΠΘΑΥ 2021-2027 έχει συμπεριληφθεί ο Ειδικός Στόχος 1.6 Διαχείριση αλιείας για
 1073 περιορισμό των ανεπιθύμητων ειδών με το «Σχέδιο Χορηγιών για τον περιορισμό εξάπλωσης
 1074 του Λαγοκέφαλου στα παράκτια ύδατα της Κύπρου». Το πρόγραμμα μείωσης του πληθυσμού
 1075 του είδους «λαγοκέφαλος» (*Lagocephalus sceleratus*) στην παράκτια ζώνη της Κύπρου
 1076 εφαρμόζεται από συλλογικές ομάδες αλιέων και αφορά την άσκηση έντονης αλιευτικής πίεσης
 1077 στον αναπαραγωγικό πληθυσμό του είδους από τον παράκτιο επαγγελματικό στόλο της
 1078 Κύπρου. Με τον όρο καταπολέμηση δεν εννοείται η ολοκληρωτική εξαφάνιση του είδους από
 1079 μια περιοχή, αλλά ο περιορισμός του πληθυσμού του σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην αποτελεί
 1080 πλέον απαγορευτικό στοιχείο για την ανάπτυξη της παράκτιας αλιείας, αλλά και να συντείνει
 1081 στη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών για όσους εμπλέκονται σε αυτήν. Το ΤΑΘΕ είχε
 1082 ετοιμάσει το Διαχειριστικό Σχέδιο: «Σχέδιο για τον έλεγχο του πληθυσμού του λαγοκέφαλου
 1083 (*Lagocephalus sceleratus*) στα παράκτια νερά της Κύπρου», το οποίο εγκρίθηκε από την
 1084 Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Φεβρουάριο 2012 και μέσω του υλοποιήθηκε η δράση για την
 1085 καταπολέμηση του λαγοκέφαλου από τον Άξονα Προτεραιότητας 3 του ΕΠΑΛ 2007-2013. Η εν
 1086 λόγω δράση συνεχίστηκε μέσω του ΕΠ Θάλασσα 2014-2020 και θα συνεχιστεί μέσω του ΕΠΘΑΥ
 1087 2021-2027 με τον Ειδικό Στόχο 1.6 «Διαχείριση αλιείας για περιορισμό των ανεπιθύμητων
 1088 ειδών», Έργο «Σχέδιο Χορηγιών για τον περιορισμό εξάπλωσης του Λαγοκέφαλου στα
 1089 παράκτια ύδατα της Κύπρου».

1090

1091 2.3.2.3 Νέα Μέτρα

1092 13. Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων από ξενικά είδη και ΜΑΕ 1093 με προέλευση την ναυτιλία

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθέωση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π2, Π3, Π6
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY2.01-20
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων, • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2018 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Μεσαίο
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Υφυπουργείο Ναυτιλίας • Αρχή Λιμένων
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

1094 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1095 Η ΚΔ εφαρμόζει τη σχετική νομοθεσία «ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως για τον Έλεγχο και τη
 1096 Διαχείριση Θαλασσέρματος και Ιζημάτων που Προέρχονται από Πλοία και περί Συναφών

1097 Θεμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2018 (Ν. 5(III)/2018)». Με τον Νόμο κυρώνεται η Διεθνής
1098 Σύμβαση για τον Έλεγχο και την Διαχείριση Θαλασσέρματος και Ιζημάτων που προέρχονται από
1099 Πλοία, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, η οποία υπογράφηκε στο Λονδίνο
1100 τη 13^η Φεβρουαρίου 2004 και στην οποία εγκρίθηκε η προσχώρηση της Δημοκρατίας, με την
1101 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αριθμό 81.740, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2016. Η
1102 νομοθεσία εφαρμόζεται στα κυπριακά πλοία οπουδήποτε και εάν βρίσκονται και σε αλλοδαπά
1103 πλοία που είτε φέρουν είτε δεν φέρουν σημαία κράτους συμβαλλόμενου μέρους στη Σύμβαση
1104 που καταπλέουν σε λιμένες της Δημοκρατίας ή βρίσκονται εντός της χωρικής θάλασσας ή της
1105 αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της Δημοκρατίας.

1106 Ο πλοίαρχος και ο έχων την εκμετάλλευση κυπριακού πλοίου ή αλλοδαπού πλοίου έχουν
1107 υποχρέωση να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Σύμβασης αναφορικά με τη μεταφορά
1108 επιβλαβών υδρόβιων οργανισμών και παθογόνων παραγόντων μέσω θαλασσέρματος και
1109 ιζημάτων που προέρχονται από πλοία, περιλαμβανομένων των προτύπων και απαιτήσεων που
1110 προβλέπονται στο Παράρτημα του Νόμου. Κατά την εφαρμογή της Σύμβασης, ο πλοίαρχος και ο
1111 έχων την εκμετάλλευση κυπριακού πλοίου ή αλλοδαπού πλοίου λαμβάνουν υπόψη τις
1112 κατευθυντήριες γραμμές. Απαγορεύεται η απόρριψη θαλασσέρματος από κυπριακό πλοίο ή
1113 αλλοδαπό πλοίο, εκτός αν αυτό επιτρέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης. Ο
1114 πλοίαρχος και ο έχων την εκμετάλλευση κυπριακού πλοίου ή αλλοδαπού πλοίου έχουν
1115 υποχρέωση να διαθέτουν και να υλοποιούν Σχέδιο Διαχείρισης Θαλασσέρματος, κατά τα
1116 προβλεπόμενα στη Σύμβαση και λαμβανομένων υπόψη των κατευθυντήριων γραμμών. Στο
1117 πλαίσιο του μέτρου θα εφαρμοστούν Σχεδία δράσης και πρωτοβουλίες για την εκπαίδευση των
1118 ιδιοκτητών σκαφών αναψυχής, και των διαχειριστών μαρίνων σχετικά με την πρόληψη και τη
1119 διαχείριση των ΧΞΕ.

1120

1121 2.3.3 Μέτρα για τα Εμπορικά αλιεύματα (ΠΠ3)

1122 Ο ορισμός της ΚΠΚ των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου σε σχέση με τα Εμπορικά αλιεύματα
1123 έχει ως εξής.

Ο προσδιορισμός της ΚΠΚ των θαλασσίων υδάτων της Κύπρου σε σχέση με τα εμπορικά αλιεύματα (ΠΠ3) θεωρείται σε **Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση** αν:

- Όλα τα εμπορικά αλιεύματα έχουν συνολική βιομάζα ίση ή μεγαλύτερη του Bmsy,
- Όλα τα εμπορικά αλιεύματα έχουν βιομάζα του αποθέματος αναπαραγωγής (BAA) ίση ή μεγαλύτερη του επίπεδου που μπορεί να προμηθεύσει τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση (MBA),
- Όλα τα εμπορικά αλιεύματα έχουν δείκτη βιομάζας που επιδεικνύει μια σταθερή ή θετική τάση,
- Όλα τα εμπορικά αλιεύματα έχουν ψηλό ποσοστό ενήλικων ψαριών, όπως αυτό καταδεικνύεται από την αναλογία ψαριών μεγέθους μεγαλύτερου από το μέσο μέγεθος της πρώτης αναπαραγωγικής ωρίμανσης και το 95ο εκατοστημόριο της κατανομής μήκους ψαριών, και αυτοί οι δείκτες επιδεικνύουν σταθερές ή θετικές τάσεις.

1124

1125 **2.3.3.1 Κενά και ανάγκες**

1126 Αρκετές πληροφορίες συλλέγονται μέσω του πλαισίου συλλογής δεδομένων της Κοινής
1127 Αλιευτικής Πολιτικής, συμπεριλαμβάνοντας πληροφορίες από το ερευνητικό πρόγραμμα
1128 MEDITS. Με βάση τα σημερινά δεδομένα και μετά από τη μελέτη αναθεωρημένης
1129 αξιολόγησης του θαλασσίου περιβάλλοντος που έγινε κατά το 2019, διαφάνηκε ότι τα
1130 θαλάσσια ύδατα είναι σε ΚΠΚ όσον αφορά την παράμετρο περιγραφής για τα εμπορικά
1131 αλιεύματα. Θα συνεχιστεί η εφαρμογή μέτρων για να βελτιωθεί/διατηρηθεί η παρούσα
1132 κατάσταση.

1133 Για κάλυψη κενών γνώσης σε σχέση με πελαγικά είδη θα εφαρμοστεί Πιλοτικό πρόγραμμα
1134 Ακουστικής Έρευνας ψαριών Κύπρου. Το πρόγραμμα αφορά την διενέργεια πιλοτικής
1135 ηχοβολιστικής έρευνας στα νερά της Κυπριακής Δημοκρατίας, σύμφωνα με το πρωτόκολλο της
1136 διεθνούς μεσογειακής έρευνας MEDIAS, προκειμένου να αξιολογηθούν οι ιχθυοπληθυσμοί
1137 πελαγικών ειδών. Είδη-στόχοι θα είναι τα *Boops boops*, *Spicara smaris*, (ή/ και οποιοδήποτε
1138 άλλο είδος για το οποίο θα προκύψουν επαρκή δεδομένα, (π.χ. *Sardinella aurita*, *Etrumeus*
1139 *gollani*). Η ακουστική έρευνα θα πραγματοποιηθεί την περίοδο μεταξύ Φεβρουάριο έως
1140 Απρίλιο (περίοδος ωτοκίας του κύριου είδους-στόχου, π.χ. *Boops boops*, *Spicara smaris*).
1141 Γενικός στόχος του έργου αποτελεί η εκτίμηση της αφθονίας και η χωρική κατανομή των υπό
1142 μελέτη ειδών εντός της υφαλοκρηπίδας της ΚΔ. Για βελτίωση της υφιστάμενης γνώσης θα
1143 εφαρμοστεί έρευνα επί των αλιευτικών σκαφών στο πλαίσιο του DCF για καταγραφή
1144 παρεμπιπτόντων αλιευμάτων συμπεριλαμβανομένων τυχόν προστατευόμενων θαλάσσιων
1145 ειδών, όπως χελώνες, κητώδη, καρχαριοειδή και θαλασσοπούλια. Το μετρό θα
1146 χρηματοδοτηθεί από το ΕΠΘΑΥ 2021-2027. Εκτιμάται ότι τα αποτελέσματα του ερευνητικού
1147 έργου θα παρέχουν τις αναγκαίες πληροφορίες για εφαρμογή διαχειριστικών μέτρων σε
1148 αλιευτικά εργαλεία και περιοχές όπου παρουσιάζονται αυξημένα παρεμπιπτόντα αλιεύματα.

1149

1150 **2.3.3.2 Υφιστάμενα μέτρα για τα εμπορικά αλιεύματα**

1151 **14. Εφαρμογή της Περί Αλιείας Νομοθεσίας της ΚΑΛΠ και Διεθνών υποχρεώσεων**
1152 **για την αλιεία (Εθνική, Ευρωπαϊκή και Διεθνής Αλιευτική Πολιτική)**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	11, 24,25,26,27,29,30,31,32, 34, 35
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π2, Π3, Π4, Π6
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY142.1-5 CY143.1-11 CY146.2.1-5 CY2

	CY3.1-6
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων, • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Μέσα άμβλυσης των επιπτώσεων και μέτρα αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	1960 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΑΘΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι • ΕΠΘΑΥ 21-27

1153 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1154 Η Εθνική Νομοθεσία (ο Περί Αλιείας Νόμος και Κανονισμοί) και η Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΛΠ)
1155 είναι οι κύριοι νομικοί μηχανισμοί για τη διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων στα ύδατα της
1156 Κυπριακής Δημοκρατίας. Η προσέγγιση στον Π3 αντικατοπτρίζει τις δεσμεύσεις της ΚΑΛΠ για
1157 βιώσιμη αλιεία και την επίτευξη βιώσιμων επιπέδων αποθεμάτων. Η επίτευξη της Μέγιστης
1158 Βιώσιμης Απόδοσης (ΜΒΑ) (Maximum Sustainable Yield – MSY) εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από
1159 την επιτυχία των μέτρων διαχείρισης της αλιείας στο πλαίσιο της αναθεωρημένης ΚΑΛΠ.

1160 Η ΚΔ εφαρμόζει το πλαίσιο συλλογής δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Data Collection
1161 Framework)¹⁹, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) Αρ. 199/2008 και τον μετέπειτα Κανονισμό
1162 (ΕΕ)2017/1004. Στην ιστοσελίδα του ΤΑΘΕ περιλαμβάνεται λεπτομερής πληροφόρηση σχετικά με
1163 την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Δεδομένων:

1164 - Εγχειρίδια

1165 - Ετήσιες Εκθέσεις

1166 - Νομικό Πλαίσιο

1167 - Σχετικές Συναντήσεις

1168 - Φόρμες Δειγματοληψίας

1169 Η συλλογή δεδομένων περιλαμβάνει δεδομένα αλίευσης και αλιευτικής προσπάθειας, βιολογικά
1170 δεδομένα για τα αλιευτικά αποθέματα, καθώς και δεδομένα για την οικονομική κατάσταση του
1171 αλιευτικού στόλου, της υδατοκαλλιέργειας και του τομέα της μεταποίησης. Τα δεδομένα αυτά

¹⁹ <http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/8B57279FB6300EE64225807A00246A8C?OpenDocument>

1172 χρησιμοποιούνται για την ετοιμασία επιστημονικών μελετών και εκθέσεων σχετικά με την
1173 αξιολόγηση της κατάστασης των αλιευτικών πόρων, των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο
1174 περιβάλλον, την οικονομική βιωσιμότητα των αλιευτικών στόλων και τη σχέση μεταξύ των
1175 αλιευτικών στόλων και των υπό εκμετάλλευση αλιευτικών πόρων. Βάσει των μελετών και των
1176 σχετικών εκθέσεων παρέχεται η βέλτιστη διαθέσιμη επιστημονική συμβουλή για την επίτευξη
1177 του στόχου της αειφόρου διαχείρισης των αλιευτικών πόρων.

1178 Τα εθνικά προγράμματα εργασίας για τη συλλογή δεδομένων βασίζονται σε νομοθετικό πλαίσιο
1179 της ΕΕ και συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ από το 2014. Τα εθνικά προγράμματα στηρίζονται
1180 οικονομικά από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) 2014-2020 και το ΕΠΘΑΥ
1181 2021-2027. Μέτρα για τη μείωση των επιπτώσεων της αλιείας χρηματοδοτούνται από Εθνικούς
1182 Πόρους και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΠΘΑΥ)
1183 2021 – 2027.

1184 Λεπτομερής καταγραφή των περιορισμών άσκησης επαγγελματικής και ερασιτεχνικής αλιείας
1185 καταγράφονται στους Όρους Αδειών Αλιείας²⁰.

1186 Πιο κάτω παρουσιάζονται μέτρα που υλοποιούνται σχετικά με την αλιεία.

1187

1188 **Μείωση του αλιευτικού στόλου (Αριθμός Μέτρου Πρ.Μ. 2016 - 24)**

1189 Το Μέτρο έχει ολοκληρωθεί σε σχέση με τους στόχους μείωσης του αλιευτικού στόλου της μικρής
1190 παράκτιας αλιείας και των σχετικών αλιευτικών αδειών για μείωση της αλιευτικής πίεσης σε
1191 μέτριο επίπεδο. Ο στόλος της μικρής παράκτιας αλιείας έχει μειωθεί από τον μέγιστο αριθμό
1192 αδειών με βάση την Εθνική νομοθεσία που το 2012 ανερχόταν στις 500 Άδειες κατηγορίας Α και
1193 Β σε παροχή 327 αδειών, που αντιστοιχεί σε μείωση της τάξης του 35% του στόλου. Στο ΕΠΘΑΥ
1194 2021-2027 έχει συμπεριληφθεί ο Ειδικός Στόχος 1.3 που συμπεριλαμβάνει τη Δράση «Οριστική
1195 Παύση Αλιευτικών Δραστηριοτήτων» με το Έργο «Σχέδιο Χορηγιών για Οριστική Παύση
1196 Αλιευτικών Σκαφών». Στόχος του ΤΑΘΕ είναι η περαιτέρω μείωση του στόλου των Τρατών
1197 Χωρικών Υδάτων. Σε περίπτωση που δεν υλοποιηθεί ο στόχος αυτός θα προωθηθούν μέτρα
1198 χωρικής κατανομής της αλιευτικής προσπάθειας.

1199

1200 **Μείωση των αλιευμάτων κάτω του επιτρεπόμενου μεγέθους (Αριθμός Μέτρου Πρ.Μ. 2016 -** 1201 **25)**

1202 Έχει καθοριστεί [Κ.Δ.Π 47/2018] βάσει Εθνικής Νομοθεσίας ελάχιστο μέγεθος ανοίγματος του
1203 ματιού των στατικών διχτύων βυθού. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση οποιουδήποτε στατικού
1204 διχτύου με ελάχιστο μέγεθος ανοίγματος ματιού μικρότερο από τριάντα οκτώ (38) χιλιοστόμετρα

²⁰ <http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/A96C6153D5D65D284225836A00371513?OpenDocument>

1205 για να μειωθεί η ποσότητα των αλιευμάτων κάτω του επιτρεπόμενου μεγέθους. Παράλληλα, θα
1206 διαφοροποιηθεί το άνοιγμα του ματιού των διχτύων της τράτας βυθού από 50 ρόμβος σε
1207 τετράγωνο 40 χιλιοστόμετρα στο σάκο.

1208

1209 **Περιορισμοί στη χρήση των μισινέτινων δικτύων (Αριθμός Μέτρου Πρ.Μ. 2016 - 26)**

1210 Περιορισμοί βάσει Εθνικής Νομοθεσίας στη χρήση μισινέτινων δικτύων όσον αφορά το συνολικό
1211 μήκος των δικτύων και το άνοιγμα του ματιού των δικτύων. Απαγορεύεται η διατήρηση ή η
1212 μεταφορά επί του σκάφους, καθώς και η χρήση περισσότερων από 12 ζεμπύλων οποιουδήποτε
1213 είδους δικτύου κατασκευασμένου από μισίνα, το συνολικό μήκος των οποίων δεν μπορεί να
1214 υπερβαίνει τα 2400 μέτρα. Σημειώνεται ότι το μέγιστο επιτρεπόμενο μήκος δικτύου μίας
1215 ζεμπύλας είναι τα 200 μέτρα. Νοείται ότι το δίκτυο θα πρέπει να αποτελείται από ένα μόνο φύλλο
1216 δικτύου. [περί Αλιείας Κανονισμοί 1990-2012, 7-(4)].
1217

1218 **Περιορισμός χρήσης συρόμενων δικτύων (τράτας) σε επιλεγμένες περιοχές (Αριθμός Μέτρου**
1219 **Πρ. Μ. 2016 – 27 & 29 & 31)**

1220 Το μέτρο εφαρμόζεται από το 2004 σε όλα τα ύδατα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αποτελεί
1221 συνεχές μέτρο για τη μείωση της αλιευτικής δραστηριότητας με μηχανότρατες σύμφωνα με τη
1222 νομοθεσία της ΕΕ (ΕΚ Νο.1967/2006) για την προστασία των θαλάσσιων οικοτόπων, όπως τα
1223 υποθαλάσσια λιβάδια Ποσειδωνίας και τις αποικίες ασβεστούχων θαλάσσιων φυκιών
1224 (maerlbeds). Το μέτρο εφαρμόζεται από τον Νοέμβριο του 2004, μετά την ένταξη της Κύπρου
1225 στην ΕΕ και την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, με το σχέδιο διαχείρισης για τις μηχανότρατες
1226 και τις απαιτήσεις των κανονισμών (ΕΚ) 1626/1994 και (ΕΕ) 2019/1241, (ελάχιστα μεγέθη
1227 εκφόρτωσης, αύξηση του μεγέθους των ματιών του δικτυού τράτας από 34 mm (σχήμα
1228 διαμαντιού) σε 50 mm (σχήμα ρόμβου) και ελάχιστο βάθος θάλασσας για χρήση δίχτυ τράτας στα
1229 50 μέτρα ισοβαθούς. Η εισαγωγή του Συστήματος Παρακολούθησης Σκαφών εξασφάλισε την
1230 επιβολή του ελάχιστου βάθους θάλασσας για τη χρήση δικτυού τράτας. Το Μέτρο έχει οδηγήσει
1231 σε περιορισμούς της χρήσης συρόμενων δικτύων (τράτας) στην παράκτια ζώνη αλιείας.

1232 Τα μέτρα που έχουν καθοριστεί χρονολογικά και χωρικά για περιορισμό της χρήσης τράτας βυθού
1233 είναι τα ακόλουθα:

- 1234** • Απαγόρευση αλιείας εντός της ισοβαθούς των 50 μέτρων, με τράτα βυθού (περί Αλιείας
1235 Κανονισμοί 1990-2012, Κανονισμός 21-(1).
- 1236** • Απαγόρευση αλιείας με τράτα βυθού σε απόσταση μικρότερη των 0,7 ναυτικών μιλίων από
1237 την ακτή, σε περίπτωση που η ισοβαθής των 50 μέτρων βρίσκεται σε μικρότερη απόσταση
1238 από την ακτή (ΕΚ 1967/2006, Άρθρο 13 (1), (5)).

- 1239 • Απαγόρευση αλιείας με Τράτα Βυθού και Γριγκρί (κυκλωτικά δίκτυα) στη Θαλάσσια Περιοχή
1240 Ζυγίου (Κ.Δ.Π. 506/2020)
- 1241 • Απαγόρευση διέλευσης με τράτα βυθού σε απόσταση ίση ή μικρότερη των 5 ναυτικών
1242 μιλίων από την ακτή, στη θαλάσσια περιοχή Ακρωτήριο Πωμός έως Ακρωτήριο Αρναούτης
1243 από τις 8 Νοεμβρίου μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου και στη θαλάσσια περιοχή Δεκέλεια έως
1244 Κάππαρης από τις 16 Φεβρουαρίου έως τις 31 Μαΐου συμπεριλαμβανομένης, κάθε έτους.
1245 (Κ.Δ.Π. 1/2012).
- 1246 • Πεντάμηνη κλειστή περίοδος για τις τράτες βυθού μεταξύ 1ης Ιουνίου μέχρι 7 Νοεμβρίου
1247 σε όλα τα χωρικά ύδατα της Κυπριακής Δημοκρατίας βάσει εθνικής νομοθεσίας.
- 1248 • Απαγόρευση αλιείας στην θαλάσσια περιοχή Ερατοσθένης όπως ορίζεται στον Κοινοτικό
1249 Κανονισμό ΕΚ 1343/2011.

1250

1251 **Περιορισμοί στην πελαγική αλιεία (Αριθμός Μέτρου Πρ.Μ. 2016 - 32)**

1252 Περιορισμοί στην αλιεία πελαγικών ειδών σύμφωνα με τις συστάσεις του ICCAT που εφαρμόζει
1253 εποχιακή απαγόρευση αλιείας και ποσοστώσεις αλιευμάτων για τα μεγάλα πελαγικά είδη όπως
1254 τον Ερυθρό τόνο, ξιφία και μακρύπτερος τόνος. Είναι ενδεικτικό της υφιστάμενης πολιτικής
1255 κατάστασης ότι ο αλιευτικός στόλος που δραστηριοποιείται στην πελαγική αλιεία έχει χωρικό
1256 περιορισμό στην αλιευτική του δραστηριότητα όπου έχει απωλέσει σημαντικά πεδία αλίευσης
1257 λόγω της συνεχιζόμενης τουρκικής εισβολής και κατοχής. Ο Καθορισμός Αποκλειστικής
1258 Οικονομικής Ζώνης βάσει της UNCLOS με γειτονικές τρίτες χώρες και κατ' επέκταση η μείωση των
1259 περιοχών Διεθνών Υδάτων έχει επίσης χωρικούς περιορισμούς και μειώσει περαιτέρω τα
1260 αλιευτικά πεδία παραδοσιακής αλιευτικής δραστηριότητας πελαγικής αλιείας.

1261

1262 **Απαγόρευση της αλιείας σε περιοχές Τεχνητών Υφάλων (Αριθμός Μέτρου Πρ.Μ. 2016 - 30)**

1263 Απαγόρευση της αλιείας στις 6 ΘΠΠ με ΤΥ.

1264

1265 **Περιορισμοί στην αλιεία δικτύων βυθού (Αριθμός Μέτρου Πρ.Μ. 2016 - 34)**

1266 Περιορισμοί στη χρήση μανωμένων δικτύων βυθού (απλάδια), συμπεριλαμβανομένων των
1267 περιορισμών της χρήσης τους σε ύδατα κάτω από 5 μέτρα, όπου εφαρμόζονται χρονικοί και
1268 χωρικοί περιορισμοί²¹ και συγκεκριμένα γίνεται αναφορά στο ότι «απαγορεύεται η μεταφορά και
1269 τοποθέτηση οποιωνδήποτε δικτύων από σκάφος μέσα στη θάλασσα από την ακτή μέχρι την

²¹ <http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/3D77E6F113D458B3C225878000277901>

1270 *ισοβαθή των 5 μέτρων, κατά την περίοδο που αρχίζει την 1η Μαΐου και τελειώνει την 31η*
1271 *Οκτωβρίου κάθε έτους [Κ.Δ.Π. 416/2019]».*

1272

1273 **Μέτρα που αφορούν τη ερασιτεχνική αλιεία (Αριθμός Μέτρου Πρ.Μ. 2016 - 35)**

1274 Τα Μέτρα που εφαρμόζονται για την ερασιτεχνικής αλιείας βασίζονται στην Νομοθεσία και στους
1275 Όρους Ερασιτεχνικών Αδειών Αλιείας²².

1276

1277 **Μέτρα που αφορούν χωρικούς περιορισμούς σε σχέση με την αλιεία**

1278 Ισχύουν οι ειδικοί περιορισμοί στην αλιεία ή/και τη διέλευση ή/και την αγκυροβόληση σκαφών
1279 σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων από εγκαταστάσεις ιχθυοτροφείου που λειτουργεί σε
1280 θαλάσσιο χώρο (Καν. 14), σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων περιμετρικά της εισόδου
1281 οποιουδήποτε αλιευτικού καταφυγίου (ΚΔΠ 83/94), σε απόσταση μικρότερη των 500 μέτρων από
1282 το ναυάγιο Ζηνοβία (ΚΔΠ 379/2021), στη θαλάσσια περιοχή γύρω από τον αγωγό της μονάδας
1283 αφαλάτωσης στη Λάρνακα (ΚΔΠ 379/2021), σε περιοχές λουομένων και σε ΘΠΠ και ΘΠΠ-ΤΥ όπως
1284 ορίζονται στη Νομοθεσία.

1285

1286 **2.3.3.3 Νέα Μέτρα**

1287 ΚΑΝΕΝΑ

1288

1289 **2.3.4 Μέτρα για τον Ευτροφισμό (ΠΠ 5)**

1290 Ο ορισμός της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΠΚ) για τα θαλάσσια ύδατα της
1291 Κύπρου, όσο αφορά τον Ευτροφισμό (ΠΠ5) είναι ως ακολούθως.

²² <http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/848F5F5AE4EDEF4042257DD5003374B9?OpenDocument>

Το θαλάσσιο περιβάλλον της Κύπρου θεωρείται σε **Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση** αν:

- Ο ευτροφισμός που οφείλεται σε ανθρώπινη παρέμβαση ελαχιστοποιείται ή/και εξαφανίζεται,
- Οι φυσικοχημικοί δείκτες, οι οποίοι μπορούν να επηρεαστούν δυσμενώς από τον ευτροφισμό, ειδικά η διαύγεια του νερού, οι συγκεντρώσεις και αναλογίες των θρεπτικών και οι συγκεντρώσεις του οξυγόνου συμβαδίζουν με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες στην υδάτινη στήλη,
- Η αφθονία του φυτοπλαγκτού και/ή η συγκέντρωση της χλωροφύλλης-α συμβαδίζουν με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες στην υδάτινη στήλη,
- Οι πληθυσμοί των μακροφυκών βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας, τα οποία συμβαδίζουν με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες στην υδάτινη στήλη,
- Τα αιωνόβια μακροφύκη δεν επηρεάζονται δυσμενώς από φαινόμενα που σχετίζονται με τον ευτροφισμό, όπως η χαμηλή διαύγεια του νερού και βρίσκονται σε καλή αναλογία ως προς τα ευκαιριακά μακροφύκη, όπως φαίνεται από τις τιμές του δείκτη EEI-c,
- Οι πληθυσμοί της *P. oceanica* βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας που συμβαδίζουν με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές
- συνθήκες στην υδάτινη στήλη, δεν επηρεάζονται δυσμενώς από φαινόμενα που
- σχετίζονται με τον ευτροφισμό όπως η χαμηλή διαύγεια του νερού και βρίσκονται σε καλή κατάσταση όπως φαίνεται από τις τιμές του δείκτη PREI.

1292

1293 2.3.4.1 Κενά και ανάγκες

1294 Η αξιολόγηση των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου, όσον αφορά τους βιολογικούς δείκτες
1295 που επηρεάζονται από τον ευτροφισμό στην υδάτινη στήλη, δηλαδή την αφθονία/βιομάζα
1296 του φυτοπλαγκτού (όπως φαίνεται από τις συγκεντρώσεις της χλωροφύλλης-α) και τους
1297 δείκτες των μακροφυκών και αγγειοσπέρμων με βάση τα δεδομένα που συλλέχθηκαν στο
1298 πλαίσιο της ΟΠΥ και του MEDPOL, έδειξε ότι τα νερά της Κύπρου είναι σε ΚΠΚ, όσον αφορά
1299 τον ευτροφισμό. Τα τρέχοντα προγράμματα παρακολούθησης της ΟΠΘΣ για την Κύπρο
1300 παρέχουν ένα επαρκές θεμέλιο για τη συνέχιση της παρακολούθησης και της αξιολόγησης
1301 των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου για φαινόμενα ευτροφισμού και θα αναβαθμίσουν την
1302 ικανότητα του ΤΑΘΕ να παρακολουθεί οικοσυστήματα της υδάτινης στήλης.

1303

1304 2.3.4.2 Υφιστάμενα μέτρα για τον Ευτροφισμό

1305 15.Εφαρμογή της Οδηγίας για τα Αστικά Λύματα (91/271/ΕΟΚ)

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	39
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π5
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY7.3
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων

Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2004 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων • Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	Εθνικοί Πόροι & Ταμείο Συνοχής «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027».

1306 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1307 Στο πλαίσιο της υλοποίησης του στόχου του Στρατηγικού Σχεδίου του Υπουργείου Γεωργίας
1308 Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος που αφορά την διασφάλιση της ποιότητας και την
1309 προστασία των υδάτινων πόρων και του υδατικού περιβάλλοντος στον τομέα των υγρών
1310 αποβλήτων, προτεραιότητα αποτελεί η πλήρης εφαρμογή της Οδηγίας για την επεξεργασία
1311 των αστικών λυμάτων 91/271/ΕΟΚ. Η υλοποίηση αποχετευτικών συστημάτων για τη διαχείριση
1312 των αστικών λυμάτων στο πλαίσιο της Οδηγίας συμβάλλει στην αντιμετώπιση αποχετευτικών
1313 προβλημάτων που προκύπτουν λόγω υπερχειλίσσης των απορροφητικών λάκκων, από τους
1314 οποίους προκαλείται ρύπανση και μόλυνση του υπεδάφους και των υπόγειων υδάτων, λόγω
1315 της διήθησης των λυμάτων στο υπέδαφος. Επιπρόσθετα προκύπτουν, σημαντικά οφέλη από
1316 τη λειτουργία των κεντρικών αποχετευτικών συστημάτων, όπως η παραγωγή ανακυκλωμένου
1317 νερού και λάσπης που μπορούν να χρησιμοποιηθεί ως εδαφοβελτιωτικά. Το μέτρο αφορά την
1318 λειτουργία εγκαταστάσεων τριτοβάθμιας επεξεργασίας λυμάτων σε όλες τις παραλιακές
1319 περιοχές, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα τις πρακτικά μηδενικές απορρίψεις στα θαλάσσια ύδατα.

1320 Σε σχέση με τις παραλιακές περιοχές εκκρεμεί η συμμόρφωση με την Οδηγία για τις πιο κάτω
1321 περιοχές/οικισμούς:

- 1322** • οι κατασκευαστικές εργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθούν
- 1323** εντός του 2023 - Πύργος, Παρεκκλησιά, Δερύνεια, Σωτήρα, Λιοπέτρι, Ορμήδεια,
- 1324** Ξυλοτύμπου

1325 Στους οικισμούς Περβόλια, Μενεού, Βορόκλινη, Λιβάδια, Πύλα, Επισκοπή και Πόλη Χρυσοχούς
1326 βρίσκονται σε εξέλιξη οι προπαρασκευαστικές εργασίες σχεδιασμού και μελετών, ενώ οι
1327 κατασκευαστικές εργασίες που δεν έχουν ακόμη αρχίσει, αναμένεται να ολοκληρωθούν από το
1328 2027 μέχρι 2029.

1329 Για το Σύμπλεγμα Κίτι-Περβόλια-Δρομολαξιά-Μενεού η κατασκευή των δικτύων συλλογής θα
1330 συγχρηματοδοτηθεί, εν μέρει, από το Ταμείο Συνοχής του Προγράμματος «ΘΑΛΕΙΑ 2021-
1331 2027». Επίσης από το εν λόγω Πρόγραμμα θα συγχρηματοδοτηθεί το δίκτυο συλλογής και ο
1332 σταθμός επεξεργασίας για την Πόλη Χρυσοχούς.

1333

1334 16.Εφαρμογή μέτρων σε Ευπρόσβλητες στη Νιτρορύπανση Ζώνες.

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	30
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π5
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY5.1-7
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέσο άμβλυσης των επιπτώσεων και μέτρο αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2002 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Περιβάλλοντος • Τμήμα Γεωργίας
Πηγή Χρηματοδότησης	Εθνικοί Πόροι

1335 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1336 Η νιτρορύπανση των υπόγειων και επιφανειακών νερών είναι ένα πολυσύνθετο φαινόμενο που
1337 οφείλεται κατά κύριο λόγο στις γεωργικές δραστηριότητες. Η υποχρέωση για προστασία των
1338 νερών από τη νιτρορύπανση απορρέει από τη σχετική Οδηγία (91/676/ΕΚ) που αφορά τις
1339 γεωργικές δραστηριότητες. Για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία αυτή, η ΚΔ έχει εκδόσει τους
1340 Περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, τους περί Ελέγχου της
1341 Ρύπανσης των Νερών (Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης) Κανονισμούς του 2002, το περί
1342 Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Πρόγραμμα Δράσης για Προστασία των Ευπρόσβλητων Ζωνών
1343 από τη Νιτρορύπανση) Διάταγμα του 2014 (Κ.Δ.Π. 281/2014) και τον Κώδικα Ορθής Γεωργικής
1344 Πρακτικής του 2007 (Κ.Δ.Π. 263/2007). Περαιτέρω, έχουν καθοριστεί 7 περιοχές (Κοκκινοχώρια,
1345 Κίτι-Περβόλια, Ακρωτήρι, Πέγεια, Πόλις Χρυσοχούς, Ορούντα και Πεντάσχοινος) ως
1346 Ευπρόσβλητες Ζώνες Νιτρορύπανσης. Στις Ζώνες αυτές, εφαρμόζεται Πρόγραμμα Δράσης.

1347 Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου 2023-2025 του Υπουργείου Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης
1348 και Περιβάλλοντος, ένας εκ των στόχων είναι η ελαχιστοποίηση των φορτίων θρεπτικών στα
1349 υπόγεια νερά μέσω της εφαρμογής εθνικού κώδικα γεωργικών βέλτιστων πρακτικών «Κώδικα
1350 Ορθής Γεωργικής Πρακτικής του 2007» (Κ.Δ.Π. 263/2007).

1351**1352**

1353 17. Μέτρα για τη διαχείριση αποβλήτων σκαφών.

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	41
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π5, Π8
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none"> • CY5.1-14 • CY8.1-11
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Μέσο άμβλυσης των επιπτώσεων και μέτρο αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2004 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Υφυπουργείο Ναυτιλίας • Αρχή Λιμένων Κύπρου • Υπουργείο Ενέργειας • Τμήμα Περιβάλλοντος • ΤΑΘΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	Εθνικοί Πόροι

1354 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1355 Απαγόρευση απορρίψεων από πλοία/σκάφη και πρόβλεψη εγκαταστάσεων υποδοχής
1356 αποβλήτων σκαφών σε μαρίνες και αλιευτικά καταφύγια προς ελαχιστοποίηση και/ή εξάλειψη
1357 της ρύπανσης από σκάφη.

1358 Σχετικές νομοθεσίες:

1359 • Εφαρμογή των Οδηγιών της MARPOL για απόρριψη λυμάτων στην ανοιχτή θάλασσα
1360 με τους «περί της Διεθνούς Συμβάσης για την Πρόληψη της Ρύπανσης της Θάλασσας
1361 από Πλοία (Κυρωτικοί) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμους του 1989 έως 2005».

1362 • Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Ρύπανση από Πλοία) Νόμος του 2008 (45(I)/2008) για
1363 σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία
1364 2005/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης
1365 Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων
1366 για παραβάσεις».

1367 • «Οι περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη
1368 Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικοί) Νόμοι του 1979 μέχρι 2019».

1369 • «Ο περί Αποβλήτων Νόμος 2011-2022», άρθρο 36Θ, σύμφωνα τον οποίο, έως την
1370 31^η Δεκεμβρίου 2024, θεσπίζεται σύστημα Διευρυμένης Ευθύνης του παραγωγού
1371 για τα αλιευτικά εργαλεία που περιέχουν πλαστική ύλη και διατίθενται στην αγορά

1372 της ΚΔ.

1373 • Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029, στο οποίο
1374 περιλαμβάνονται μέτρα μείωσης της κατανάλωσης για συγκεκριμένα είδη
1375 πλαστικών μίας χρήσης, όπως αυτά περιγράφονται στο *Μέρος Α, του Παρατήματος*
1376 *VIA*, του «περί Αποβλήτων Νόμου 2011-2022» και στο άρθρο 36Δ.

1377

1378 18.Μέτρα για την αειφορική διαχείριση της υδατοκαλλιέργειας

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	42, 44
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π2, Π4, Π5, Π6
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none">• CY146.1.12• CY146.3.6• CY5.1-14
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής• Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης• Μέσο άμβλυνσης των επιπτώσεων και μέτρο αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2000 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• ΤΑΘΕ• Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">• Εθνικοί Πόροι

1379 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1380 Η Κυβερνητική πολιτική στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας στοχεύει στην αειφόρο και
1381 ισορροπημένη σε σχέση με το περιβάλλον, ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας για μεγιστοποίηση
1382 της συμβολής της στην εγχώρια παραγωγή ψαριών, σύμφωνα με τις ανάγκες της Κυπριακής και
1383 της διεθνούς αγοράς. Η διαχείριση της δραστηριότητας, καθώς και η προώθηση και ανάπτυξη της
1384 υδατοκαλλιέργειας εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών
1385 του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Ρυθμίζεται από
1386 συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο που αποτελείται από τους περί Υδατοκαλλιέργειας Νόμους
1387 του 2000 μέχρι 2010 και τους «περί Υδατοκαλλιέργειας (Γενικούς) Κανονισμούς 2002 μέχρι 2010».

1388 Η νομοθεσία καθορίζει σε γενικές γραμμές τις διαδικασίες αδειοδότησης, το πλαίσιο λειτουργίας
1389 των μονάδων, τις υποχρεώσεις τους έναντι των αρμόδιων αρχών, τις εξουσίες του Διευθυντή του
1390 Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, καθώς και τις ποινές σε περίπτωση παραπτώματων.

1391 Πέραν των πιο πάνω η δραστηριότητα της υδατοκαλλιέργειας ρυθμίζεται και από σχετικές
1392 πρόνοιες σε άλλες νομοθεσίες όπως της Περιβαλλοντικής Αρχής που αφορούν την διασφάλιση
1393 της κατάστασης και ποιότητας του περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένου του θαλάσσιου
1394 πυθμένα.

1395 Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του περί της εκτίμησης των επιπτώσεων στο
1396 Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 και 2021 (Ν. 127(Ι)/2018, Ν.23(Ι)/2021), για
1397 έργα ιχθυοκαλλιεργειών με παραγωγή ίση ή μεγαλύτερη των 1000 τόνων ψαριών το χρόνο
1398 απαιτείται η εκπόνηση και υποβολή (μέσω της αρμόδιας αρχής (ΤΑΘΕ) στην Περιβαλλοντική
1399 Αρχή) Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον. Αντίστοιχα, για τα έργα εγκαταστάσεων
1400 εντατικής ιχθυοτροφίας, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα απαιτείται η
1401 υποβολή των σχετικών πληροφοριών (Έντυπο 7 – Έκθεση Πληροφοριών), μέσω της αρμόδιας
1402 αρχής (ΤΑΘΕ) στο Τμήμα Περιβάλλοντος.

1403 Όλες οι μονάδες πάχυνσης θαλάσσιων ψαριών λειτουργούν με τη μέθοδο εκτροφής σε κλουβιά
1404 ανοικτής θάλασσας, σε απόσταση 1-4 χιλιόμετρα από την ξηρά και σε βάθος νερού που
1405 κυμαίνεται από 20 έως 70 μέτρα. Αυτή η μέθοδος εκτροφής επιλέχθηκε για περιβαλλοντικούς
1406 λόγους, αφού θεωρείται ότι προκαλεί λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον αλλά και για
1407 οικονομικούς λόγους λόγω της πολλαπλής χρήσης της παραθαλάσσιας ζώνης και της μη
1408 διαθεσιμότητας χώρων στις παράκτιες περιοχές. Παρόλο που το κόστος λειτουργίας και
1409 συντήρησης των μονάδων είναι μεγαλύτερο, με την πρακτική υδατοκαλλιέργειας ανοικτής
1410 θάλασσας, διασφαλίζεται η καλή κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος με την μείωση των
1411 επιπτώσεων λόγω των δυνατών ρευμάτων και του μεγάλου βάθους που συντελούν στην
1412 καλύτερη διασπορά των αποβλήτων. Παράλληλα εξασφαλίζεται η βελτίωση της ευημερίας των
1413 εκτρεφόμενων ειδών λόγω των μεγάλων εναλλαγών του νερού, καθότι υπάρχει αυξημένο
1414 οξυγόνο. Επιπρόσθετα μέχρι σήμερα και λόγω των καλών συνθηκών διαβίωσης των
1415 εκτρεφόμενων ψαριών, δεν παρουσιάζονται περιστατικά ασθενειών. Αυτή η πολιτική / πρακτική
1416 έχει αποφέρει αξιόλογα αποτελέσματα και θα συνεχίσει να εφαρμόζεται και στο μέλλον.

1417 Εκσυγχρονισμό μονάδων υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένου δράσεων για την
1418 παρακολούθηση και βελτίωση της περιβαλλοντικής τους απόδοσης μέσω της εφαρμογή
1419 εθνικής πολιτικής και σχετικής πολυετούς στρατηγικής. Βελτιώσεις στις λειτουργίες της
1420 υδατοκαλλιέργειας για την τον περιορισμό του εμπλουτισμού από θρεπτικά, περιλαμβανομένης
1421 μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας, διαχείρισης των θρεπτικών και της προαγωγής των
1422 κλειστών συστημάτων.

1423

1424

1425

1426

1427 **19.Εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων του ΣΔΛΑΠ της Κύπρου (Οδηγία**
 1428 **2000/60/ΕΚ).**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	43, 52
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π5
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY5.1-7
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέσο άμβλυνσης των επιπτώσεων και μέτρο αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2016 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων • Τμήμα Περιβάλλοντος • Τμήμα Γεωργίας • Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ • ΚΟΑΠ • Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας • Τμήμα Δασών • Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

1429

1430 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

1431 Στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Ύδατα η Κύπρος έχει εκπονήσει και
 1432 δημοσιεύσει το 1^ο Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων με το συνακόλουθο Πρόγραμμα Μέτρων, τον
 1433 Ιούνιο του 2011. Ακολούθως, με την ολοκλήρωση του 1^{ου} διαχειριστικού κύκλου την περίοδο
 1434 2011-2015, καταρτίστηκε το 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων και το σχετικό Πρόγραμμα Μέτρων,
 1435 το οποίο εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2016 από το Υπουργικό Συμβούλιο και υποβλήθηκε στην
 1436 Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο 3^{ος} διαχειριστικός κύκλος βρίσκεται σε εξέλιξη, η Κύπρος όπως και όλα
 1437 τα ΚΜ της ΕΕ ετοιμάζουν το 3^ο Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης και το νέο Πρόγραμμα
 1438 Μέτρων.

1439 Στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ αναρτώνται οι σχετικές ενότητες με τις εργασίες που έχουν

1440 ολοκληρωθεί για το σκοπό αυτό και περιλαμβάνουν όλες τις απαιτούμενες
1441 προπαρασκευαστικές εργασίες για την εκπόνηση του σχεδίου, ενώ αναμένεται να
1442 ολοκληρωθούν και να αναρτηθούν σύντομα το 3^ο Σχέδιο Διαχείρισης και το Πρόγραμμα
1443 Μέτρων, καθώς και συνοδευτικές εκθέσεις και εκθέσεις τεκμηρίωσης για το 3^ο Σχέδιο
1444 Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (2021-2027).

1445 Στο σχέδιο αναφέρεται η συνεχής παρακολούθηση των βιοτικών παραμέτρων βενθικής
1446 μακροπανίδας, μακροφυκών, *Posidonia oceanica*, χλωροφύλλης-α, των φυσικοχημικών
1447 παραμέτρων διαλυμένο οξυγόνο, pH, οξειδοαναγωγικό δυναμικό, θερμοκρασία, αλατότητα,
1448 ηλεκτρική αγωγιμότητα, θρεπτικά συστατικά και των Ουσιών Προτεραιότητας της
1449 ενοποιημένης Οδηγίας 2008/105/ΕΚ, με στόχο την αξιολόγηση της χημικής και οικολογικής
1450 κατάστασης των παράκτιων υδάτων, στο πλαίσιο εφαρμογής της ΟΠΥ.

1451 Εφαρμογή μέτρων του Προγράμματος Μέτρων της ΟΠΥ (2000/60/ΕΚ) που επηρεάζουν έμμεσα
1452 τα παράκτια ύδατα, θα συμβάλουν σημαντικά στον περιορισμό της απορροής φορτίων
1453 θρεπτικών από πηγές στην ξηρά, όπως η γεωργία αλλά και σημειακές πηγές, προς τα παράκτια
1454 υδάτινα σώματα, περιλαμβανομένου μεταξύ άλλων ενός ειδικού αδειοδοτικού συστήματος
1455 για απορρίψεις από βιομηχανίες στα θαλάσσια ύδατα, συμπεριλαμβανομένων των
1456 εγκαταστάσεων υδατοκαλλιέργειας.

1457 Σημειώνεται ότι αυτή την περίοδο εκπονείται το 3^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής
1458 Ποταμού (ΣΔΛΑΠ) της Κύπρου για την περίοδο 2021-2027.

1459

1460 **2.3.4.3 Νέα μέτρα**

1461 ΚΑΝΕΝΑ

1462

1463 **2.3.5 Μέτρα για Υδρογραφικές αλλαγές (ΠΠ7)**

1464 Ο ορισμός της ΚΠΚ των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου σε σχέση με τις υδρογραφικές
1465 αλλαγές έχει ως εξής.

Το θαλάσσιο περιβάλλον της Κύπρου θεωρείται σε **Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση** αν:

- Οι ανθρώπινες κατασκευές και οι απορρίψεις θερμών νερών και άλμης δεν επηρεάζουν αρνητικά τα θαλάσσια οικοσυστήματα,
- Οι αλλαγές στα ενδιαιτήματα, λειτουργικές ομάδες/ομάδες ειδών/είδη, και φυσικοχημικές παράμετροι λόγω τέτοιων κατασκευών περιορίζονται σε περιοχές που καταλαμβάνονται άμεσα από αυτές.

1466

1467 2.3.5.1 Κενά και ανάγκες

1468 Η τρέχουσα αξιολόγηση δείχνει ότι οι τεχνητές μόνιμες κατασκευές και οι απορρίψεις είναι
1469 συγκεντρωμένες σε συγκεκριμένες αστικές/βιομηχανικές περιοχές. Παράλληλα, το ποσοστό
1470 της ακτογραμμής και του όγκου του νερού που καταλαμβάνεται από αυτές τις κατασκευές
1471 δεν είναι σημαντικό (όπως ορίζεται στην 2^η αξιολόγηση, ΤΑΘΕ, 2020), παρόλο που έχουν μια
1472 έντονη παρουσία μέσα σε αυτές τις αστικές/βιομηχανικές περιοχές. Ωστόσο, οι επιπτώσεις
1473 τους και η χωρική έκταση των εν λόγω επιπτώσεων δεν είναι γνωστές. Τα καθιερωμένα
1474 προγράμματα παρακολούθησης της ΟΠΘΣ υπολογίζουν την έκταση που καταλαμβάνουν οι
1475 τεχνητές κατασκευές και τις σημειακές απορρίψεις, αλλά όχι κατ' ανάγκη την περιοχή που
1476 επηρεάζεται από αυτά.

1477 Η γνώση αυτή είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση των κατάλληλων δεικτών για
1478 ικανοποιητική αξιολόγηση της κατάστασης του θαλασσίου περιβάλλοντος και τη δημιουργία
1479 ποσοτικών στόχων.

1480

1481 2.3.5.2 Υφιστάμενα Μέτρα Υδρογραφικών Αλλαγών

1482 20. Διαχειριστικά μέτρα για απορρίψεις από βιομηχανικές μονάδες

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	45
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π5, Π6, Π7
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none">• CY144.1.1-2• CY7.1-3
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής• Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης• Μέσο άμβλυσης των επιπτώσεων και μέτρο αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2002 - «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">• Εθνικοί Πόροι

1483

1484 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1485 Το μέτρο αυτό αφορά την εφαρμογή διαχειριστικών σχεδίων για τις βιομηχανικές μονάδες οι
1486 οποίες επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα το παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον. Σχετική νομοθεσία
1487 είναι «ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης)
1488 Νόμος του 2013 (Ν. 184(Ι)/2013)» και ειδικότερα όσον αφορά τις μονάδες αφαλάτωσης
1489 ισχύουν «οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμοι του 2002 έως 2013 (Ν. 106(Ι)/2002,
1490 συμπεριλαμβανομένων όλων των τροποποιήσεων)».

1491 Ειδικότερα όσον αφορά την αδειοδότηση των μηχανισμών απόρριψης άλμης από
1492 αφαλατώσεις, συμπεριλαμβανομένης της θέσης και του σχεδιασμού της απόρριψης της άλμης,
1493 για την προστασία των οικοτόπων προτεραιότητας, καθώς και για τη μεγιστοποίηση της
1494 διασποράς της άλμης στη θάλασσα. Στις Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων (AAA) που ετοιμάζονται
1495 από το Τμήμα Περιβάλλοντος περιλαμβάνονται όρια και προϋποθέσεις για την απόρριψη της
1496 άλμης.

1497 Αιτήσεις υποβάλλονται από τον *Φορέα Εκμετάλλευσης* κάθε εγκατάστασης, δηλαδή κάθε
1498 φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται ή ελέγχει την εγκατάσταση ή στο οποίο έχει
1499 ανατεθεί αποφασιστική οικονομική εξουσία αναφορικά με την τεχνική λειτουργία της
1500 εγκατάστασης. Η AAA χορηγείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και
1501 Περιβάλλοντος μετά από την ακόλουθη διαδικασία:

- 1502** • Υποβολή αίτησης στο Τμήμα Περιβάλλοντος
- 1503** • Ετοιμασία Προσχεδίου AAA, το οποίο εξετάζεται και εγκρίνεται από αρμόδια Τεχνική
1504 Επιτροπή.
- 1505** • Υπογραφή της AAA από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και
1506 Περιβάλλοντος. Στην AAA συμπεριλαμβάνονται διάφοροι όροι για την προστασία των
1507 παράκτιων νερών, ανάμεσα στους οποίους και πρόγραμμα παρακολούθησης των
1508 απορρίψεων.

1509

1510 **2.3.5.3** **Νέα μέτρα**

1511 ΚΑΝΕΝΑ

1512

1513

1514

1515

1516

1517

1518 2.3.6 Μέτρα για Ρύπανση από Χημικούς Ρύπους (Π8)

1519 Ο ορισμός της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου όσο
1520 αφορά τη ρύπανση από χημικούς ρύπους (Π8) είναι ως ακολούθως.

Το θαλάσσιο περιβάλλον της Κύπρου θεωρείται ότι είναι σε **Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση** αν:

- Οι συγκεντρώσεις των χημικών ρύπων στο νερό σε περιοχές υψηλής δραστηριότητας, στα ιζήματα και σε οργανισμούς δεν ξεπερνούν επίπεδα για ετήσιους μέσους όρους και/ή μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις, τα οποία είναι είτε κανονιστικά (καθορισμένα νομικά) ή αν δεν υπάρχουν τα προηγούμενα, βασιζόμενα σε τιμές αναφοράς για τα θαλάσσια ιζήματα και οργανισμούς της Κύπρου,
- Οι συγκεντρώσεις των χημικών ρύπων στα ιζήματα και στους οργανισμούς δεν συντελούν σε περιστατικά οξείας ρύπανση ή μόλυνσης και στα επακόλουθα αποτελέσματά τους,
- Ο αριθμός των πετρελαιοκηλίδων και των παράνομων απορρίψεων ελαχιστοποιείται.

1521 2.3.6.1 Κενά και ανάγκες

1522 Η αξιολόγηση των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου, όσο αφορά τους χημικούς ρύπους σε νερό,
1523 ιζήματα και οργανισμούς, με βάση τα δεδομένα που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της ΟΠΥ και του
1524 MEDPOL, καθώς και ιστορικών αριθμών και τάσεων πετρελαιοκηλίδων και παράνομων
1525 απορρίψεων, έδειξαν ότι τα θαλάσσια ύδατα στην Κύπρο είναι σε ΚΠΚ. Τα δεδομένα από τα
1526 προγράμματα παρακολούθησης της ΟΠΘΣ για την Κύπρο παρέχουν ένα επαρκές θεμέλιο για τη
1527 συνέχιση της παρακολούθησης και της χημικής αξιολόγησης των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου
1528 σε νερό, ιζήματα και οργανισμούς.

1529 Δεδομένου ότι ο αριθμός των πετρελαιοκηλίδων και των παράνομων απορρίψεων δεν
1530 αναμένεται να αλλάξει, δεν υπάρχει ορατή ανάγκη για ειδικά μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση.

1531

1532 2.3.6.2 Υφιστάμενα μέτρα

1533 21.Δράσεις σχετικές με δραστηριότητες εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	49
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π8
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none">• CY8.8-11• CY11.1-2
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής

	<ul style="list-style-type: none"> • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας • Μέσο άμβλυσης των επιπτώσεων και μέτρο αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2000 - «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

1534

1535 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1536 Περιβαλλοντική αδειοδότηση για τις δραστηριότητες εξερεύνησης και εκμετάλλευσης
1537 υδρογονανθράκων εντός της Κυπριακής ΑΟΖ, μέσω της Στρατηγικής Εκτίμησης Επιπτώσεων στον
1538 Περιβάλλον, της Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από συγκεκριμένες δραστηριότητες,
1539 καθώς και του Πρωτοκόλλου για την προστασία της Μεσογείου θάλασσας από τη ρύπανση που
1540 προέρχεται από την εξερεύνηση και εκμετάλλευση της υφαλοκρηπίδος και του βυθού και
1541 υπεδάφους της - Protocol for the protection of the Mediterranean Sea against pollution resulting
1542 from exploration and exploitation of the continental shelf and the seabed and its subsoil (Offshore
1543 Protocol) της Σύμβασης της Βαρκελώνης. Επίσης εφαρμόζονται οι σχετικές καθοδηγητικές
1544 Οδηγίες.

1545

1546 22.Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση ρύπανσης από πετρελαιοειδή (Σχέδιο
1547 Ορφέας)

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	50 & 51
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π8
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY8.8-11
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας

	<ul style="list-style-type: none"> Μέσο άμβλυσης των επιπτώσεων και μέτρο αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2000 - «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> ΤΑΘΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> Εθνικοί Πόροι Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1548 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1549 Το ΤΑΘΕ συντονίζει «Εθνικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης Ορφέας»²³ για την αντιμετώπιση
1550 ρύπανσης από πετρελαιοειδή.

1551 Απαίτηση για σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης από όλους τους φορείς
1552 διαχείρισης πετρελαιοειδών/υδρογονάνθρακων και τη βιομηχανία για τη διαχείριση
1553 ατυχημάτων που μπορεί να οδηγήσουν σε περιστατικά ρύπανσης. Όσον αφορά τις
1554 δραστηριότητες σε χερσαίες – παραθαλάσσιες εγκαταστάσεις, η πιο πάνω απαίτηση είναι στο
1555 πλαίσιο της εφαρμογής του Emergency Protocol της Σύμβασης της Βαρκελώνης. Όσον αφορά
1556 δραστηριότητες εντός της Κυπριακής ΑΟΖ, η πιο πάνω απαίτηση είναι στο πλαίσιο της
1557 εφαρμογής του Πρωτοκόλλου για την προστασία της Μεσογείου θάλασσας από ρύπανση που
1558 προέρχεται από την εξερεύνηση και εκμετάλλευση της υφαλοκρηπίδας και του βυθού και
1559 υπεδάφους της ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου (Offshore
1560 Safety Directive).

1561 Περαιτέρω, στα πλαίσια της προστασίας του θαλασσίου περιβάλλοντος από σοβαρά
1562 περιστατικά ρύπανσης με πετρελαιοειδή έχει επιτευχθεί συμφωνία για την εφαρμογή μεταξύ
1563 της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και
1564 της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για το Υπο-Περιφερειακό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης
1565 για τη Θαλάσσια Ρύπανση. Η εν λόγω συμφωνία έχει κυρωθεί με τον νόμο (Κυρωτικός) του
1566 2021²⁴.

1567 Εντός του πλαισίου αυτού και για ενίσχυση των υποδομών της ΚΔ, το ΤΑΘΕ έχει προχωρήσει
1568 στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με την αγορά αυτόνομων
1569 αντιρρυπαντικών σκαφών.

1570

1571

²³ <http://www.moa.gov.cy/moa/dfmr/dfmr.nsf/All/EFC47876B89A5BB5422583E500414E9E>

²⁴ http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2021_3_004.pdf

1572 2.3.6.3 Νέα Μέτρα

1573 23. Εφαρμογή Σχεδίου Δράσης για θαλάσσια ρύπανση από ραδιενέργεια (Σχέδιο
1574 Ηλέκτρα)

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθεώρηση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π3, Π8, Π9
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	N/A
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">Έλεγχος ΔραστηριοτήτωνΈλεγχος ΕπιπτώσεωνΡύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2000 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών ΑσφαλίσεωνΤΑΘΕΓενικό Χημείο του Κράτους
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">Εθνικοί Πόροι

1575 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1576 Η ΚΔ μέσω της Αρμόδιας Αρχής²⁵ και σε συνεργασία με το ΤΑΘΕ και το Γενικό Χημείο του
1577 Κράτους²⁶ διενεργεί επίσημους ελέγχους, παρακολούθηση, επιτήρηση και εφαρμοσμένη έρευνα
1578 επιπέδων ραδιενέργειας στο Περιβάλλον συμπεριλαμβανομένου και του θαλάσσιου. Στόχος
1579 είναι:

- 1580
- Η προστασία της δημόσιας υγείας και κυρίως των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού από την ιονίζουσα ακτινοβολία.
- 1581
- 1582
- Η δημιουργία τράπεζας δεδομένων για μελλοντική χρήση σε περίπτωση πυρηνικού ατυχήματος ή έκτακτου ραδιολογικού συμβάντος
- 1583

1584

²⁵ <https://www.moh.gov.cy/Moh/SGL/sgl.nsf/all/0C277AF4F5FD6D3EC225838500443085?opendocument>

²⁶ <https://www.moh.gov.cy/Moh/SGL/sgl.nsf/all/0C277AF4F5FD6D3EC225838500443085?opendocument>

- 1585** Εφαρμόζονται Προγράμματα Ελέγχου Συμμόρφωσης, Παρακολούθησης²⁷ και Επιτήρησης. Το
1586 ετήσιο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου καταρτίζεται σε συνεργασία με την ΑΑ (Τμήμα Επιθεώρησης
1587 Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) βάσει της Εθνικής και
1588 Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και καλύπτει περιβαλλοντικά δείγματα και τρόφιμα.
- 1589** Τα Προγράμματα για την παρακολούθηση και έλεγχο των επιπέδων ραδιενέργειας στο
1590 περιβάλλον σχεδιάζονται με την επιλογή δειγμάτων-δεικτών. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει
1591 προσδιορισμό:
- 1592** • γ-ραδιονουκλιδίων σε θαλάσσιο νερό, ψάρια, θαλάσσια άλγη, θαλάσσια ιζήματα και
1593 άμμο παραλίας.
- 1594** Επιπρόσθετα βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη της μεθόδου για τον προσδιορισμό α-
1595 ραδιονουκλιδίων στο νερό.
- 1596** Το μέτρο στοχεύει σε:
- 1597** • διαμόρφωση του Εθνικού προγράμματος παρακολούθησης των επιπέδων ραδιενέργειας
1598 σε τρόφιμα και περιβαλλοντικά δείγματα περιλαμβανομένου και του θαλάσσιου
1599 περιβάλλοντος
 - 1600** • δημιουργία τράπεζας δεδομένων όσον αφορά στα επίπεδα των τεχνητών
1601 ραδιονουκλιδίων σε τρόφιμα και περιβαλλοντικά δείγματα και
 - 1602** • δημιουργία ικανοτήτων και υποδομών για την έγκαιρη διάγνωση αυξητικών τάσεων λόγω
1603 πυρηνικών ατυχημάτων σε γειτονικές χώρες ή της πιθανής χρήσης πυρηνικών όπλων.
- 1604** Η πρώτη βάση δεδομένων για τα τεχνητά και φυσικά ραδιονουκλίδια στο χώμα έχει αναπτυχθεί
1605 σε συνεργασία με διάφορα ακαδημαϊκά / ερευνητικά ιδρύματα όπως το Πανεπιστήμιο Κύπρου,
1606 το Πανεπιστήμιο Φρέντερικ το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος»
1607 (ερευνητικό κέντρο – Ελλάδα) καλύπτοντας όλες τις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου.
- 1608** **Διεθνείς Συνεργασίες**
- 1609** Η ΚΔ μέσω της Αρμόδιας Αρχής διατηρεί στενή συνεργασία με τον ΔΟΑΕ (Διεθνή Οργανισμό
1610 Ατομικής Ενέργειας), τον ΔΗΜΟΚΡΙΤΟ (Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών) στην Ελλάδα
1611 και την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας. Το Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Ραδιενέργειας
1612 και Τροφίμων του Γενικού Χημείου του Κράτους είναι μέλος του Διεθνούς Δικτύου ALMERA
1613 (Αναλυτικά Εργαστήρια για την Μέτρηση Ραδιενέργειας στο Περιβάλλον) και λαμβάνει μέρος στα
1614 ετήσια συνέδρια-εργαστήρια.

²⁷ [https://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dliup.nsf/62173AD57ADAFF7C22580BC003665F1/\\$file/Metriseis_Radienergeias_2010_2015rev.pdf](https://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dliup.nsf/62173AD57ADAFF7C22580BC003665F1/$file/Metriseis_Radienergeias_2010_2015rev.pdf)

1615 Το Γενικό Χημείο του Κράτος είναι διαπιστευμένο σύμφωνα με το ISO/IEC 17025:2017 στη γ-
1616 φασματοσκοπίας υψηλής ευκρίνειας. Οι διαπιστευμένες μέθοδοι του εργαστηρίου καθώς και τα
1617 πεδία εφαρμογής μπορούν να αναζητηθούν από την ιστοσελίδα του ΚΟΠΠ (Διαπιστευμένοι
1618 Φορείς, Εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους της Κύπρου).

1619 Ετοιμασία Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση θαλάσσιας ρύπανσης από ραδιενέργεια. Η
1620 κατασκευή και λειτουργία πυρηνικού σταθμού πλησίον των υδάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας
1621 και σε σεισμογενή περιοχή εγκυμονεί κινδύνους πιθανής ρύπανσης από ραδιενέργεια. Το Σχέδιο
1622 θα περιλαμβάνει:

- 1623** • παρακολούθηση συγκεντρώσεων ραδιονουκλιδίων στο νερό, τα ιζήματα και τους
1624 ζωντανούς οργανισμούς
- 1625** • εκτίμηση του κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία και τους ζωντανούς οργανισμούς
- 1626** • λήψη μέτρων.

1627

1628 **24.Εφαρμογή των προνοιών της απόφασης Καθορισμού της Μεσογείου ως**
1629 **«Περιοχή Ελέγχου των Εκπομπών Οξειδίων του Θείου» (SECA)**

1630

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθεώρηση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Π8
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	N/A
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων,• Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2025 – «σε συνέχεια»
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Υφυπουργείο Ναυτιλίας• Υπηρεσία Ενέργειας
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Πηγή Χρηματοδότησης	Εθνικοί Πόροι

1631 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

1632 Η Κύπρος ως μεσογειακή νησιωτική χώρα χαιρέτισε²⁸ μέσω της Αρμόδιας Αρχής (Υφυπουργείο
1633 Ναυτιλίας) την έγκριση του σχεδίου τροποποιήσεων του παραρτήματος VI της MARPOL, το οποίο

²⁸ <https://www.dms.gov.cy/dms/shipping.nsf/All/16798842BCFF9D3EC225891E003051FC?OpenDocument>

1634 θα τεθεί σε πλήρη ισχύ από την 1^η Μαΐου 2025, σχετικά με τον καθορισμό της Μεσογείου ως
1635 «Περιοχή Ελέγχου των Εκπομπών Οξειδίων του Θείου» (SECA). Η πρωτοβουλία αναπτύχθηκε στο
1636 πλαίσιο της Σύμβασης της Βαρκελώνης από τα Μεσογειακά κράτη και την ΕΕ, υποβλήθηκε από
1637 κοινού στο ΙΜΟ και είναι παράδειγμα επιτυχημένης διεθνούς συνεργασίας των Περιφερειακών
1638 Θαλάσσιων Συμβάσεων.

1639 Τα οξείδια του θείου παράγονται από τη λειτουργία κινητήρων πλοίων που καίνε καύσιμο που
1640 περιέχει θείο. Εκτός από τη βλάβη της ανθρώπινης υγείας, προκαλούν επίσης οξίνιση του νερού
1641 και του εδάφους. Ο χαρακτηρισμός της Μεσογείου ως περιοχής ελέγχου των εκπομπών σημαίνει
1642 ότι από την 1^η Μαΐου 2025 θα πρέπει τα πλοία που εισέρχονται στη Μεσόγειο να χρησιμοποιούν
1643 καύσιμα με μειωμένη περιεκτικότητα σε θείο. Η επιτρεπόμενη περιεκτικότητα σε θείο θα μειωθεί
1644 από το τρέχον όριο 0,5% σε 0,1%. Τα νέα πρότυπα καυσίμων θα οδηγήσουν σε μείωση των
1645 ατμοσφαιρικών ρύπων θείου στη Μεσόγειο κατά 80% και των εκπομπών επιβλαβούς σκόνης
1646 (PM2.5) κατά σχεδόν το ένα τέταρτο, εξέλιξη που θα συνδράμει στην προστασία του
1647 περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας από τη μείωση των επιβλαβών εκπομπών από τα πλοία.

1648 Το μέτρο σχετίζεται με την εφαρμογή από την ΚΔ των προνοιών του παραρτήματος VI της
1649 MARPOL, με αποτέλεσμα τα πλοία Κυπριακής σημαίας που επιχειρούν στην περιοχή της
1650 Μεσογείου να πρέπει να μειώσουν την περιεκτικότητα θείου από την 1^η Μαΐου 2025. Σταδιακά,
1651 οι εκπομπές οξειδίων του θείου θα μειωθούν περαιτέρω σχεδόν κατά 80% με σημαντικά οφέλη
1652 για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

1653

1654 2.3.7 Μέτρα για Χημικούς Ρύπους στα Αλιεύματα (ΠΠ 9)

1655 Ο ορισμός της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης για τα θαλάσσια ύδατα της Κύπρου όσο
1656 αφορά τους χημικούς ρύπους στα αλιεύματα (Π9) είναι ως ακολούθως.

Το θαλάσσιο περιβάλλον της Κύπρου θεωρείται ότι είναι σε **Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση** αν:

- Οι συγκεντρώσεις των χημικών ρύπων στα αλιεύματα δεν υπερβαίνει επίπεδα για ετήσιους μέσους όρους και/ή μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις, οι οποίες είναι ρυθμιστικές (νομικά καθορισμένες) ή αν δεν υπάρχουν, με βάση τις τιμές αναφοράς για τα κυπριακά αλιεύματα.

1657

1658 2.3.7.1 Κενά και ανάγκες

1659 Η αξιολόγηση των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου, όσο αφορά τους χημικούς ρύπους στα
1660 αλιεύματα, με βάση τα δεδομένα που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της ΟΠΥ και του MED POL,
1661 έδειξαν ότι τα νερά της Κύπρου είναι σε ΚΠΚ. Τα τρέχοντα προγράμματα παρακολούθησης της
1662 ΟΠΘΣ της Κύπρου παρέχουν ένα επαρκές θεμέλιο για τη συνέχιση της παρακολούθησης και της
1663 αξιολόγησης των θαλάσσιων υδάτων της Κύπρου για χημικούς ρύπους σε ψάρια και θαλασσινά.

1664

1665 2.3.7.2 Υφιστάμενα μέτρα**1666 25. Τήρηση των προτύπων διασφάλισης ποιότητας αλιευμάτων**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	53
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π1, Π3, Π8, Π9
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	<ul style="list-style-type: none"> • CY8.5.1-2 • CY8.6.1-2 • CY8.7.1-4 • CY8.8.1-2 • CY8.9.1-2 • CY9.1.1-2 • CY9.2.1-2
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Επιπτώσεων • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2000 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Κτηνιατρικές Υπηρεσίες • ΤΑΘΕ • Γενικό Χημείο Κράτους
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

1667 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1668 Εφαρμογή Κανονισμού (ΕΚ) 1881/2006 σχετικά με τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών
1669 επιπέδων για ορισμένες ουσίες, οι οποίες επιμολύνουν τα τρόφιμα όσον αφορά τον καθορισμό
1670 μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για τις διοξίνες και τα PCB στο ήπαρ των ψαριών. Ο Περί
1671 Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμος του 2003 (13(Ι)/2004) «Το ποιοτικό
1672 περιβαλλοντικό πρότυπο στους ζώντες οργανισμούς αναφέρεται στους ιχθείς, εκτός εάν
1673 ορίζεται διαφορετικά. Αντί των ιχθύων μπορεί να παρακολουθείται εναλλακτική ταξινομική
1674 ομάδα ζώντων οργανισμών, ή άλλος υλικός φορέας, με την προϋπόθεση ότι το εφαρμοζόμενο
1675 ποιοτικό περιβαλλοντικό πρότυπο προσφέρει ισοδύναμο επίπεδο προστασίας. Για τις ουσίες
1676 με αριθμό 15 (Φλουορανθίνιο) και 28 (πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες (ΡΑΗ), το
1677 ποιοτικό περιβαλλοντικό πρότυπο σε ζώντες οργανισμούς αναφέρεται στα καρκινοειδή και τα
1678 μαλάκια. Για την αξιολόγηση της χημικής κατάστασης, η μέτρηση του φλουορανθινίου και των
1679 ΡΑΗ σε ιχθείς δεν είναι σωστή. Για τις ουσίες με αριθμό 37 (Διοξίνες και παρόμοιες με τις
1680 διοξίνες ενώσεις), το ποιοτικό περιβαλλοντικό πρότυπο σε ζώντες οργανισμούς αναφέρεται
1681 στους ιχθείς, στα καρκινοειδή και τα μαλάκια. Σύμφωνα με το τμήμα 5.3 του παραρτήματος
1682 στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1259/2011 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση του
1683 Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 όσον αφορά τα μέγιστα επίπεδα διοξινών, παρόμοιων με τις
1684 διοξίνες PCB και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCB σε τρόφιμα.»

1685

1686 **2.3.7.3 Νέα Μέτρα**

1687 ΚΑΝΕΝΑ

1688

1689 **2.3.8 Μέτρα για τα θαλάσσια απορρίμματα (ΠΠ 10)**

1690 Ο ορισμός της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης για τα θαλάσσια ύδατα της Κύπρου όσο
1691 αφορά τα θαλάσσια απορρίμματα (Π10) είναι ως ακολούθως.

Το θαλάσσιο περιβάλλον της Κύπρου θεωρείται ότι είναι σε **Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση** αν:

- Η ποσότητα των θαλάσσιων απορριμμάτων στις παραλίες και στο θαλάσσιο πυθμένα ελαχιστοποιείται και αν είναι δυνατό πρακτικά εξαλείφεται,
- Η θνησιμότητα των ατόμων *Caretta caretta* λόγω εμπλοκής και παρεμπόδισης από τα θαλάσσια απορρίμματα, καθώς και επακόλουθου εκβρασμού, ελαχιστοποιείται και αν είναι δυνατό εξαλείφεται.

1692

1693 **2.3.8.1 Κενά και ανάγκες**

1694 Η έκθεση του 2012 (και η αναθεώρηση του 2014) υπογράμμισαν την έλλειψη επαρκών
1695 πληροφοριών για την εκτίμηση της τρέχουσας κατάστασης όσο αφορά τα θαλάσσια
1696 απορρίμματα και του αντίκτυπού τους στους οργανισμούς. Εθνικές μελέτες και συμμετοχή σε
1697 Ευρωπαϊκά προγράμματα έχουν καλύψει αυτό το κενό σε μεγάλο βαθμό. Τα τρέχοντα
1698 προγράμματα παρακολούθησης της ΟΠΘΣ της Κύπρου έχουν καλύψει την έλλειψη ποσοτικών
1699 δεδομένων για τα θαλάσσια απορρίμματα στις παραλίες, καθώς επίσης και τη θνησιμότητα
1700 θαλάσσιων χελωνών εξαιτίας των απορριμμάτων, προγράμματα όπως το INDICIT II
1701 χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ για υποστήριξη της ΟΠΘΣ, όπου η ΚΔ συμμετείχε ως εταίρος.

1702 Υπάρχει κενό και ανάγκες για πληροφόρηση σχετικά με απορρίμματα στο θαλάσσιο πυθμένα που
1703 καλύπτεται εν μέρει από το MediTS (Διεθνής Έρευνα με Τράτα Βυθού στη Μεσόγειο -
1704 Mediterranean International Trawling Survey) και υπάρχει ανάγκη για επαρκείς πληροφορίες
1705 σχετικά με τα επιπλέοντα θαλάσσια απορρίμματα, καθώς και τα επιπλέοντα μικροπλαστικά.

1706 Η πρόσφατη έρευνα βαθέων υδάτων στο υποθαλάσσιο όρος Ερατοσθένη κάλυψε μέρος των
1707 κενών σχετικά με την αξιολόγηση των θαλάσσιων απορριμμάτων στην ΑΟΖ της Κυπριακής
1708 Δημοκρατίας.

1709 Ενδεικτικά, και μεταξύ άλλων η Κύπρος μέσω του Τμήματος Περιβάλλοντος ήταν επικεφαλής
1710 εταίρος του έργου Interreg Med BLUEISLANDS, το οποίο αποσκοπούσε στην αξιολόγηση της
1711 δυναμικής των θαλάσσιων απορριμμάτων, με ιδιαίτερη προσοχή στα μικροπλαστικά, στις

1712 ιδιαίτερα τουριστικές παράκτιες περιοχές των μεσογειακών νησιών Μαγιόρκα, Σαρδηνία,
 1713 Σικελία, Μάλτα, Ραμπ, Κρήτη, Μύκονος, Ρόδος και Κύπρος. Ένα πρωτόκολλο έρευνας είχε
 1714 σχεδιαστεί ειδικά για να παρακολουθεί περιοδικά την ποσότητα και τον τύπο θαλάσσιων
 1715 απορριμμάτων που βρίσκονται σε επιλεγμένες παραλίες και στο παρακείμενο χώρο (ζώνη
 1716 επιρροής), καθώς και στα επιφανειακά νερά. Οι έρευνες διεξήχθησαν τόσο κατά την υψηλή όσο
 1717 και τη χαμηλή τουριστική περίοδο, προκειμένου να εκτιμηθεί ο αντίκτυπος του τουρισμού στη
 1718 παραγωγή αποβλήτων, με σκοπό τον σχεδιασμό κατάλληλων σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων για
 1719 την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του τουρισμού στην παραγωγή αποβλήτων και τη θαλάσσια
 1720 ρύπανση.

1721 Η αλλαγή των συνηθειών των επισκεπτών, η ευαισθητοποίηση και η ανάπτυξη περιβαλλοντικής
 1722 συνείδησης δεν μπορούν να επιτευχθούν εάν τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν παρέχουν τους
 1723 κατάλληλους πόρους και υποδομή για την προώθηση πρακτικών χωριστής συλλογής /
 1724 ανακύκλωσης / επαναχρησιμοποίησης.

1725

1726 2.3.8.2 Υφιστάμενα μέτρα για τα Θαλάσσια Απορρίμματα

1727

1728 26. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα απορρίμματα

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	54
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-8
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος Δραστηριοτήτων • Έλεγχος Επιπτώσεων • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέσο άμβλυσης των επιπτώσεων και μέτρο αποκατάστασης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2000 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

1729

1730 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1731 Υιοθεσία και εφαρμογή του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου Δράσης (National Action Plan –
1732 NAP) για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου καταπολέμησης της ρύπανσης από χερσαίες πηγές
1733 ρύπανσης, της Σύμβασης της Βαρκελώνης (LBS Protocol) και άλλων περιφερειακών
1734 προγραμμάτων στο πλαίσιο του Στρατηγικού Προγράμματος Δράσης για τη Μεσόγειο (SAP-MED)
1735 που εφαρμόζεται από το Τμήμα Περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, εφαρμόζονται μεταξύ άλλων,
1736 μέτρα καθαρισμού της κοίτης ποταμών και γίνονται έλεγχοι σημειακών απορρίψεων. Ο στόχος
1737 που έχει τεθεί, είναι έως το 2024, να καταγραφεί μείωση του αριθμού των θαλάσσιων
1738 απορριμμάτων, ώστε να μην ξεπερνιέται το όριο των 20 αντικειμένων για κάθε 100 μέτρα
1739 παραλίας.

1740 Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022 – 2028²⁹

1741 Το ΣΔΔΑ 2022 – 2028 βασίζεται στα επιτεύγματα της Στρατηγικής και του Σχεδίου Διαχείρισης
1742 Δημοτικών Αποβλήτων 2015-2021 και καθορίζει περαιτέρω μέτρα, δράσεις και διαδικασίες
1743 που απαιτούνται για τη βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων και τη μετάβαση της Κύπρου σε
1744 μια οικονομία μηδενικών αποβλήτων. Στοχεύει στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων της
1745 Κύπρου βάσει του Άρθρου 28 της Οδηγίας 98/2008/ΕΚ για τα απόβλητα. Το σχέδιο διαχείρισης
1746 αποβλήτων συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις σχεδιασμού περί αποβλήτων που ορίζονται στο
1747 Άρθρο 14 της Οδηγίας 94/62/ΕΚ, με τους στόχους που ορίζονται στο Άρθρο 11 Παράγραφοι 2
1748 και 3 της Οδηγίας για τα απόβλητα και με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Άρθρο 5 της
1749 Οδηγίας 1999/31/ΕΚ και για τους σκοπούς της πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων, με τις
1750 απαιτήσεις που ορίζονται στο Άρθρο 13 της ΟΠΘΣ 2008/56/ΕΚ και στο Άρθρο 11 της ΟΠΥ
1751 2000/60/ΕΚ για την πολιτική των υδάτων.

1752 Περιλαμβάνει μέτρα για τα θαλάσσια απορρίμματα όπως:

- 1753 • Αξιοποίηση των συλλεχθέντων θαλάσσιων απορριμμάτων
- 1754 • Ανάπτυξη λογισμικού για τη χαρτογράφηση και παρακολούθηση των θαλάσσιων
1755 απορριμμάτων

1756

1757 27.Μέτρα ευαισθητοποίησης του κοινού για τα θαλάσσια απορρίμματα

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	55
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-8
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος Δραστηριοτήτων• Έλεγχος Επιπτώσεων

²⁹ http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/page20_gr/page20_gr?OpenDocument

	<ul style="list-style-type: none"> • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέσο άμβλυνσης των Επιπτώσεων • Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2000 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Περιβάλλοντος • ΤΑΘΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

1758

1759 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

1760 Ευαισθητοποίηση του κοινού για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων μέσω της εφαρμογής του
1761 Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022 – 2028, το οποίο ετοιμάστηκε με βάση το Άρθρο
1762 29 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2008/98 για τα απόβλητα, του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης
1763 Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029, το οποίο ετοιμάστηκε βάσει του άρθρου 29 της Οδηγίας-
1764 Πλαίσιο για τα απόβλητα 2018/851/ΕΕ και των άρθρων 36Θ και 36ΙΑ, του «περί Αποβλήτων
1765 Νόμου 2011-2022.

1766 Τα Μέτρα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του ΣΔΔΑ 2022-2028, και του ΠΠΔΑ 2023-2029
1767 συμπεριλαμβάνουν:

- 1768**
 - Εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης
- 1769**
 - Εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης που να απευθύνονται στο ευρύ κοινό ή σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών.
- 1770**
- 1771**
 - Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης, πληροφόρησης, επικοινωνίας και παρακολούθησης των έργων που προωθούνται για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων
- 1772**
- 1773**
 - Παροχή πληροφοριών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις σχετικά με τις επιπτώσεις των πλαστικών μίας χρήσης και της ρύπανσης από πλαστικά και για την μείωση της κατανάλωσης πλαστικών και προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και επαναπλήρωσης και ανακύκλωσης πλαστικών, καθώς και των εναλλακτικών λύσεων που διατίθενται στην αγορά.
- 1774**
- 1775**
- 1776**
- 1777**
- 1778**
 - Παροχή πληροφοριών σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις συνέπεια της απόρριψης στο περιβάλλον και άλλων ακατάλληλων τρόπων διάθεσης των αποβλήτων των αλιευτικών εργαλείων που περιέχουν πλαστική ύλη, ιδίως για το θαλάσσιο περιβάλλον.
- 1779**
- 1780**

1781

1782 28.Μεσογειακή ημέρα των ακτών σε όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης
1783 της Βαρκελώνης (περιφερειακή κλίμακα, UNEP-MAP)

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	56
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-2
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης, Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2018 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> Εθνικοί Πόροι

1784 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1785 Από το 2007 έχει καθιερωθεί η Μεσογειακή ημέρα των ακτών από την UNEP-MAP, την οποία η
1786 Κύπρος όπως και όλα τα μεσογειακά κράτη υποστηρίζουν και εφαρμόζουν σε ετήσια βάση. Το
1787 συγκεκριμένο μέτρο αποτελεί αποτέλεσμα του EUMED Support Project for MSFD (PhaseII, CAM
1788 2, Madrid), με τη συμμετοχή και τη συμφωνία του αντιπροσώπου της UNEP-MAP.

1789 Η «Μεσογειακή Ημέρα Ακτής» γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 25 Σεπτεμβρίου, από τις χώρες τις
1790 Μεσογείου και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αποτελεί μια ενημερωτική εκστρατεία που στοχεύει να
1791 αναδείξει την αξία και τα περιβαλλοντικά ζητήματα επηρεασμού της ακτής και την
1792 αλληλεπίδραση της με τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Επικεντρώνεται σε ενημέρωση των
1793 ενδιαφερόμενων φορέων, κέντρων καθορισμού πολιτικής, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, μέσω
1794 μαζικής ενημέρωσης, Μη Κυβερνητικών Οργανισμών και του κοινού.

1795

1796 29.Εργασίες καθαρισμού σε κοίτες ποταμών (περιοχές εκβολών), όπου κρίνεται
1797 οικολογικά αναγκαίο.

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	57
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-2
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης

	<ul style="list-style-type: none"> Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2000 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Χαμηλού κόστους
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> Εθνικοί Πόροι

1798

1799 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1800 Προαγωγή της γνώσης σε συνεργασία με τις Αρχές που συμμετέχουν στην εφαρμογή του ΣΔΛΑΠ
 1801 Κύπρου και κυρίως με τους Δήμους και άλλες τοπικές αρχές, με στόχο την εντατικοποίηση των
 1802 εργασιών καθαρισμού σε ποτάμια. Το συγκεκριμένο μέτρο θα συμβάλει στη μείωση των
 1803 απορριμμάτων που προέρχονται από ποτάμια σε παράκτιες και θαλάσσιες περιοχές. Επίσης, το
 1804 συγκεκριμένο μέτρο αποτελεί αποτέλεσμα των συζητήσεων εντός του EUMED Support Project for
 1805 MSFD (PhaseII, CAM 2, Madrid).

1806

1807 30. Προαγωγή και εφαρμογή του “fishing for litter”

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	58
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.3-8
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2022 - 2029
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό κόστος
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> Εθνικοί Πόροι Life IP

1808 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1809 Προαγωγή και εφαρμογή στο μεγαλύτερο βαθμό του φιλικού προς το περιβάλλον “fishing for
 1810 litter” για διευκόλυνση του καθαρισμού του θαλάσσιου πυθμένα από θαλάσσια απορρίμματα,

1811 τα οποία πιάνονται παρεμπιπτόντως και/ή παράγονται από τα αλιευτικά σκάφη κατά τις
1812 αλιευτικές τους δραστηριότητες, περιλαμβανομένων και εγκαταλελειμμένων αλιευτικών
1813 εργαλείων. Το συγκεκριμένο μέτρο θα εφαρμόσει συστήματα συλλογής θαλάσσιων
1814 απορριμμάτων σε αλιευτικά καταφύγια και αποτελεί αποτέλεσμα των συζητήσεων εντός του
1815 EUMED Support Project for MSFD (Phase II, CAM 2, Madrid). Κατά την εφαρμογή του σχετικού
1816 προγράμματος “Intelligent monitoring and efficient waste reduction in Cyprus Island”
1817 Reference: LIFE20 IPE/CY/000011 | Acronym: LIFE-IP CYzero WASTE» με ημερομηνία έναρξης
1818 01/10/2021 και λήξης 30/09/2029, θα εφαρμοστεί σύστημα συλλογής θαλάσσιων
1819 απορριμμάτων σε αλιευτικά καταφύγια.

1820 Στα πλαίσια του έργου LIFE IP CYzero WASTE (<https://cyzerowaste.com/>), έχουν συμπεριληφθεί
1821 δράσεις για τα θαλάσσια απορρίμματα που αφορούν τη δημιουργία ολοκληρωμένου
1822 συστήματος διαχείρισης θαλασσίων απορριμμάτων και απορριφθέντος αλιευτικού
1823 εξοπλισμού όπως και κάβων με πιλοτικές εφαρμογές σε 2-3 προτεινόμενα αλιευτικά
1824 καταφύγια (Παραλίμνι Επαρχία Αμμοχώστου, Ζύγι και ίσως Λάρνακα που έχουν το κατάλληλο
1825 χώρο) με χρονικό ορίζοντα 12/2025-11/2029:

1826 Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της Δράσης C7 θα δημιουργηθούν όλες οι κατάλληλες συνθήκες
1827 προκειμένου να λειτουργήσει αρχικά στις δύο (2) πιλοτικές περιοχές ένα ολοκληρωμένο
1828 σύστημα διαχείρισης των απορριμμάτων που θα συλλέγονται από τη θάλασσα συνεργασία με
1829 αλιευτικά σκάφη των περιοχών, καθώς και του απορριπτόμενου αλιευτικού εξοπλισμού και
1830 των κάβων από τα συνεργαζόμενα αλιευτικά καταφύγια. Στο πλαίσιο αυτό:

- 1831 • Θα αναπτυχθεί ένα λογισμικό ανίχνευσης σημείων συγκέντρωσης θαλασσίων
1832 απορριμμάτων προς διευκόλυνση ανεύρεσής των σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες
1833 πορείες των συνεργαζόμενων αλιευτικών σκαφών (C7.1)
- 1834 • Θα δημιουργηθούν κατάλληλοι σταθμοί συλλογής των απορριμμάτων στα θαλάσσια
1835 καταφύγια με την τοποθέτηση κάδων σε προστατευμένη αποθήκη τηρώντας όλους τους
1836 σχετικούς κανονισμούς προστασίας και υγιεινής. Στο ίδιο πλαίσιο, θα παρασχεθεί όλος ο
1837 σχετικός εξοπλισμός για την αποκομιδή των απορριμμάτων (σάκοι) καθώς και των
1838 αναγνωριστικών στοιχείων παρακολούθησης των ποσοτήτων που συλλέγονται ανά
1839 αλιευτικό σκάφος. Επιπρόσθετα, θα τοποθετηθεί όλος ο απαραίτητος εξοπλισμός για τον
1840 κατάλληλο διαχωρισμό των ποσοτήτων θαλασσίων απορριμμάτων που θα συλλεχθούν
1841 και κατόπιν θα πραγματοποιηθούν όλες οι κατάλληλες ενέργειες για τη μεταφορά των σε
1842 κατάλληλα σημεία ανακύκλωσης (C7.2).
- 1843 • Θα πραγματοποιηθούν όλες οι κατάλληλες φυσικοχημικές αναλύσεις σε δείγματα που θα
1844 λαμβάνονται από τις ποσότητες που θα συλλεχθούν προκειμένου να ελέγχεται η ποιότητα
1845 των ποσοτήτων που μεταφέρονται και να διερευνηθούν νέες πιθανές αγορές
1846 απορρόφησης των υλικών (C7.3)

1847

1848 **31.Προαγωγή της γνώσης μέσω της πληροφόρησης των επαγγελματιών και**
 1849 **ερασιτεχνών αλιέων για τα θαλάσσια απορρίμματα για τη μείωση της**
 1850 **ρύπανσης από τις αλιευτικές δραστηριότητες**

1851

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	59
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-8
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2018 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό κόστος
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> ΤΑΘΕ Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> Εθνικοί Πόροι ΕΠΘΑΥ 21-27 Life IP Zero Waste

1852 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

1853 Μέτρα για την ενημέρωση των αλιέων (επαγγελματιών και ερασιτεχνών) σχετικά με τα
 1854 θαλάσσια απορρίμματα κατά τη διάρκεια έκδοσης των αδειών και μέσω ενημερωτικού υλικού
 1855 σε κοινωνικά δίκτυα ενημέρωσης.

1856

1857 **32.Εφαρμογή της δράσης «Υιοθεσία παραλίας»**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	60
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-8
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2024 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό κόστος

Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΑΘΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • ΕΠΘΑΥ 21-27 • Εθνικοί Πόροι

1858

1859 Σύντομη περιγραφή μέτρου

1860 Τα προκατασκευαστικά στάδια υλοποίησης του μέτρου ξεκίνησαν το 2018 μέσω του ερευνητικού
 1861 έργου “*MarinE litter transnational Legislation Enhancement and Improvement*”³⁰ (MELTEMI) που
 1862 χρηματοδοτήθηκε από το Interreg Balkan Mediterranean 2014-2020 και περιλάμβαναν την
 1863 ετοιμασία οδηγού εφαρμογής. Αναμένεται εντός του 2024 η υλοποίηση του μέτρου το οποίο θα
 1864 χρηματοδοτηθεί από τον Ειδικό Στόχο 4.1 του ΕΠΘΑΥ 21-27.

1865

1866 **2.3.8.3 Νέα μέτρα**

1867 **33.Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029 (ΠΠΔΑ)**

1868

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθέωση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-8
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας • Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή εντός του 2023
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2023 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

1869

1870 Σύντομη περιγραφή μέτρου

³⁰ <https://meltemi-balkan-mediterranean.eu/>

1871 Η δημιουργία Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων αποτελεί
1872 υποχρέωση των κρατών μελών βάσει του άρθρου 29 της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα απόβλητα
1873 (2018/851/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2018/851/ΕΕ). Το Πρόγραμμα καθορίζει
1874 το πλαίσιο των δράσεων και των μέτρων που θα εφαρμοστούν την επόμενη εξαετία με στόχο
1875 την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται οριζόντια μέτρα
1876 που αφορούν στην πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση και τη βελτίωση του σχεδιασμού
1877 προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και μέτρα που εστιάζουν σε τομείς προτεραιότητας και
1878 συγκεκριμένα τα τρόφιμα, το τουρισμό, τις κατασκευές, τα κλωστοϋφαντουργικά, τα **πλαστικά**
1879 και τον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό.

1880 Στα μέτρα του ΠΠΔΑ 2023-2029, περιλαμβάνονται και τα μέτρα μείωσης της κατανάλωσης
1881 ορισμένων πλαστικών μίας χρήσης, όπως περιγράφονται στο Μέρος Α, του Παραρτήματος VIΑ,
1882 του «περί Αποβλήτων Νόμου 2011-2022». Συγκεκριμένα αφορούν μέτρα μείωσης της
1883 κατανάλωσης για:

- 1884** • Κυπελάκια, περιλαμβανομένων των καλυμμάτων και των καπακιών τους
- 1885** • Περιέκτες τροφίμων, δηλαδή δοχεία όπως κουτιά, με ή χωρίς κάλυμμα, εντός των
1886 οποίων τοποθετούνται τρόφιμα τα οποία:
1887 (α) προορίζονται για άμεση κατανάλωση είτε επιτόπου είτε εκτός του καταστήματος,
1888 (β) συνήθως καταναλώνονται από το δοχείο, και
1889 (γ) είναι έτοιμα για κατανάλωση χωρίς περαιτέρω προετοιμασία, π.χ. μαγείρεμα,
1890 βράσιμο ή ζέσταμα

1891 Παράλληλα, καθορίζονται εθνικοί στόχοι μείωσης της κατανάλωσης των εν λόγω πλαστικών
1892 προϊόντων μίας χρήσης, μέσω Κανονισμών.

1893

1894 **34. Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (EWWR)**

1895

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθεώρηση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-8
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας • Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή εντός του 2024
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2024 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό κόστος

Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> Εθνικοί Πόροι

1896

1897 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

1898 Η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων είναι μια πρωτοβουλία που σκοπό
1899 έχει να προβάλλει σε ευρωπαϊκό επίπεδο την εφαρμογή δράσεων ευαισθητοποίησης του κοινού
1900 σε θέματα αειφορικής χρήσης των πόρων και διαχείρισης αποβλήτων στη βάση της ιεράρχησης-
1901 μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, με κορύφωση των δράσεων την προτελευταία
1902 εβδομάδα κάθε Νοεμβρίου. Στην Κύπρο εθνικός συντονιστής είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος του
1903 Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

1904 Στα πλαίσια αυτά, ενθαρρύνονται όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, όπως Αρχές Τοπικής Διοίκησης,
1905 συλλογικά συστήματα διαχείρισης αποβλήτων, εκπαιδευτικά ιδρύματα, ιδιωτικές επιχειρήσεις,
1906 οργανωμένα σύνολα και μη κυβερνητικοί οργανισμοί αλλά και το ευρύ κοινό να εμπλακούν
1907 ενεργά σε δράσεις που αφορούν τη μείωση αποβλήτων, την επαναχρησιμοποίηση και την
1908 ανακύκλωση, καθώς και την προώθηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας και την
1909 ορθολογιστική διαχείριση των αποβλήτων σύμφωνα με την ιεράρχηση.

1910 Μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.ewwr.eu το ενδιαφερόμενο κοινό μπορεί να υποβάλει
1911 και να κοινοποιήσει στο ενδιαφερόμενο κοινό τις δράσεις του, να ανατρέξει σε χρήσιμη
1912 πληροφόρηση για την εβδομάδα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και τον τρόπο υποβολής
1913 δράσεων, σε διαθέσιμα εκπαιδευτικά εργαλεία και άλλο χρήσιμο υλικό που μπορεί να
1914 χρησιμοποιηθεί στις δράσεις καθώς και σε ενημέρωση σε δράσεις που έχουν υποβληθεί
1915 παλαιότερα ή που προγραμματίζονται.

1916 ΣΔΔΑ 2022-2028 & ΠΠΔΑ 2023-2029 - Ευαισθητοποίηση για την πρόληψη δημιουργίας
1917 αποβλήτων μέσω της εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022 – 2028,
1918 το οποίο ετοιμάστηκε με βάση το Άρθρο 29 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2008/98 για τα απόβλητα,
1919 του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029, το οποίο
1920 ετοιμάστηκε βάσει του άρθρου 29 της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα απόβλητα 2018/851/ΕΕ και των
1921 άρθρων 36Θ και 36ΙΑ, του «περί Αποβλήτων Νόμου 2011-2022.

1922 Τα Μέτρα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του ΣΔΔΑ 2022-2028, και του ΠΠΔΑ 2023-2029
1923 συμπεριλαμβάνουν:

- 1924 • Εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης
- 1925 • Εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης που να απευθύνονται στο ευρύ
1926 κοινό ή σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών.
- 1927 • Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης, πληροφόρησης, επικοινωνίας και

- 1928 παρακολούθησης των έργων που προωθούνται για την ορθολογική διαχείριση
 1929 των αποβλήτων
 1930 • Παροχή πληροφοριών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις σχετικά με τις
 1931 επιπτώσεις των πλαστικών μίας χρήσης και της ρύπανσης από πλαστικά και για
 1932 την μείωση της κατανάλωσης πλαστικών και προώθηση της
 1933 επαναχρησιμοποίησης και επαναπλήρωσης και ανακύκλωσης πλαστικών, καθώς
 1934 και των εναλλακτικών λύσεων που διατίθενται στην αγορά.
 1935 • Παροχή πληροφοριών σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις συνέπεια της
 1936 απόρριψης στο περιβάλλον και άλλων ακατάλληλων τρόπων διάθεσης των
 1937 αποβλήτων των αλιευτικών εργαλείων που περιέχουν πλαστική ύλη, ιδίως για το
 1938 θαλάσσιο περιβάλλον.

1939

1940 **35. Δράσεις για την μείωση της κατανάλωσης ορισμένων πλαστικών μίας χρήσης**

1941

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθέωση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-8
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή εντός του 2024
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2024 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> XXX Εθνικοί Πόροι

1942

1943 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

1944 Σύμφωνα με τον Περί Αποβλήτων Νόμο 2011 έως 2022 και συγκεκριμένα το άρθρο 36Δ, θα
 1945 πρέπει να καταρτιστούν μέτρα για την επίτευξη φιλόδοξης και σταθερής μείωσης της
 1946 κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης που απαριθμούνται στο Μέρος Α του
 1947 Παραρτήματος VIA (πλαστικά ποτήρι μίας χρήσης και πλαστικοί περιέκτες τροφίμων). Βάση του
 1948 ιδίου άρθρου και του άρθρου 36ΙΒ, Τα μέτρα αυτά εντάσσονται στα σχέδια ή προγράμματα που
 1949 αναφέρονται στο άρθρο 36ΙΒ κατά την πρώτη επόμενη επικαιροποίηση του, ή σε κάθε άλλο

- 1950** πρόγραμμα που καταρτίζεται ειδικά για τον εν λόγω σκοπό.
- 1951** Σύμφωνα με το άρθρο 361B, εκτός των άλλων, τα μέτρα που λαμβάνονται προς εφαρμογή του
- 1952** παρόντος Μέρους του Νόμου, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος και είναι συνεπή με:
- 1953** (α) τα προγράμματα μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 13 των περί της
- 1954** Θαλάσσιας Στρατηγικής Νόμων του 2011 και 2014,
- 1955** (β) τα προγράμματα μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 19 των περί Προστασίας
- 1956** και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμων του 2004 έως 2018,
- 1957** (γ) τα σχέδια παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων που θεσπίζονται δυνάμει των περί
- 1958** Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απόρριψης στη Θάλασσα Αποβλήτων από Πλοία και
- 1959** Καταλοίπων Φορτίου Κανονισμών του 2021 κλπ

1960

1961 **36. Διευρυμένη Ευθύνη του Παραγωγού**

1962

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθεώρηση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Π10
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	CY10.1-8
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης • Μέτρο για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας • Επικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή εντός του 2024
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2024 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό κόστος
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

1963 **Σύντομη περιγραφή μέτρου**

- 1964** Στα πλαίσια της *Οδηγίας 2019/904/ΕΕ* σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων
- 1965** πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον, η οποία έχει εναρμονιστεί μέσω του «*περί Αποβλήτων*
- 1966** *Νόμου 2011-2022*», μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2024, θεσπίζεται Σύστημα Διευρυμένης Ευθύνης
- 1967** του Παραγωγού για τα αλιευτικά εργαλεία που περιέχουν πλαστική ύλη (άρθρο 36Θ).
- 1968** Συγκεκριμένα, οι παραγωγοί αλιευτικών εργαλείων που περιέχουν πλαστική ύλη υποχρεούνται
- 1969** να καλύπτουν:

- 1970 (i) το κόστος της χωριστής συλλογής αποβλήτων αλιευτικών εργαλείων που περιέχουν
1971 πλαστική ύλη και έχουν παραδοθεί σε κατάλληλες λιμενικές εγκαταστάσεις
1972 παραλαβής σύμφωνα με τους περί Ευκολιών Υποδοχής και Απαγόρευσης Απόρριψης
1973 στη Θάλασσα Αποβλήτων από Πλοία και Καταλοίπων Φορτίου Κανονισμού του 2021
1974 ή σε άλλα ισοδύναμα συστήματα συλλογής που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής
1975 της εν λόγω οδηγίας και το κόστος της επακόλουθης μεταφοράς και επεξεργασίας
1976 τους, και
1977 (ii) το κόστος των μέτρων ευαισθητοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 361Α για τα
1978 αλιευτικά εργαλεία που περιέχουν πλαστική ύλη.

1979

1980 2.3.9 Μέτρα για τον υποθαλάσσιο θόρυβο (ΠΠ 11)

1981 Ο ορισμός της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης για τα θαλάσσια ύδατα της Κύπρου όσο
1982 αφορά τον υποθαλάσσιο θόρυβο (D11) είναι ως ακολούθως.

ΚΠΚ – Θόρυβος (ΠΠ11)

Το θαλάσσιο περιβάλλον της Κύπρου θεωρείται ότι είναι σε **Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση** αν οι παλμικοί ήχοι (impulsive sounds) υψηλής, χαμηλής και μέτριας συχνότητας που δημιουργούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες και εισέρχονται στο θαλάσσιο περιβάλλον δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα και δεν είναι σε βαθμό να δημιουργούν σημαντικές μακροχρόνιες δυσμενείς επιπτώσεις σε επίπεδο πληθυσμών ή σε ευάλωτες ομάδες, σε απειλούμενα είδη ή άλλες βασικές λειτουργικές ομάδες του οικοσυστήματος (key functional groups).

Επίσης, οι συνεχείς ήχοι χαμηλής συχνότητας (continuous low frequency sounds) δεν θέτουν σε σημαντικό κίνδυνο τη θαλάσσια ζωή σε επίπεδο πληθυσμών ή σε ευάλωτες ομάδες, σε απειλούμενα είδη ή άλλες βασικές λειτουργικές ομάδες του οικοσυστήματος (key functional groups).

1983

1984 2.3.9.1 Κενά και ανάγκες

1985 Κατά την αναθεώρηση των εκθέσεων του 2020 επαναλήφθηκε ότι οι υπάρχουσες
1986 πληροφορίες δεν επαρκούσαν για να υπολογισθούν οι συνθήκες στην περιοχή ως προς τους
1987 δύο δείκτες για τον υποθαλάσσιο θόρυβο. Έτσι, δεν καθορίστηκε η ΚΠΚ. Το τρέχον
1988 πρόγραμμα παρακολούθησης της ΟΠΘΣ για τον υποθαλάσσιο θόρυβο θα παρέχει
1989 πληροφορίες με τις οποίες θα επανεκτιμηθεί ο ορισμός της ΚΠΚ όσο αφορά το θόρυβο,
1990 καθώς και οποιοσδήποτε άλλες ανάγκες για τη συλλογή δεδομένων.

1991 Σημαντική πληροφόρηση σχετικά με την εκτίμηση υποθαλάσσιου θορύβου στα ύδατα της
1992 Κυπριακής Δημοκρατίας παρουσιάζονται στη σχετική ιστοσελίδα
1993 <https://shipnoise.iacm.forth.gr/> «Shipping Noise Prediction in the Eastern Mediteranean
1994 Sea». Αναγνωρίζοντας τα κενά και τις ανάγκες που υπάρχουν, το ΤΑΘΕ συμμετείχε στα

1995 Προγράμματα QuietMED2³¹ και QuietSeas³² τα οποία θα συνεισφέρουν στην κάλυψη των
1996 κενών γνώσης.

1997

1998 2.3.9.2 Υφιστάμενα Μέτρα

1999 Βρίσκεται σε ισχύ το Μέτρο ισχύει το 21

2000

2001 2.3.9.3 Νέα μέτρα

2002 ΚΑΝΕΝΑ

2003

2004 2.3.10 Οριζόντια θέματα

2005

2006 2.3.10.1 Υφιστάμενα Μέτρα

2007 37. Βάση δεδομένων θαλάσσιου περιβάλλοντος (ΒΔΘΠ)

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	63
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Όλοι
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	Όλοι
Τύπος Μέτρου	Όλοι
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2024 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό κόστος
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• TAGΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">• Εθνικοί Πόροι• ΕΠΘΑΥ 2021-2027

2008 Σύντομη περιγραφή μέτρου

2009 Το μέτρο αφορά την δημιουργία μίας ολοκληρωμένης βάσης δεδομένων για το θαλάσσιο
2010 περιβάλλον της Κύπρου. Η Βάση Δεδομένων θαλάσσιου Περιβάλλοντος (ΒΔΘΠ) θα βελτιώσει
2011 την οργάνωση και τη διαθεσιμότητα των πληροφοριών, με σκοπό την αποτελεσματικότερη

³¹ <https://quietmed2.eu/>

³² <https://quietseas.eu/>

- 2012** διοίκηση και διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- 2013** Η ΒΔΘΠ θα παρέχει πρόσβαση περιβαλλοντικών δεδομένων σε κάθε ενδιαφερόμενο (ευρύ
2014 κοινό, ακαδημαϊκή κοινότητα, Ε.Ε, κ.α.), με στόχο την έγκαιρη, ισότιμη και ποιοτική συμμετοχή
2015 του κοινού στη διαδικασία προστασίας και διαχείρισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των
2016 παράκτιων ζωνών και έλεγχο της εφαρμογής τους, εφαρμόζοντας τον «περί της Πρόσβασης του
2017 Κοινού σε Πληροφορίες που είναι Σχετικές με το Περιβάλλον Νόμο του 2004 (119(I)/2004)».
2018 Μεταξύ άλλων στη βάση θα περιλαμβάνει πληροφορίες για το θαλάσσιο και παράκτιο
2019 περιβάλλον, ηλεκτρονικό κατάλογο για τα θαλάσσια είδη και οικοτόπους που βρίσκονται στην
2020 Κύπρο, για τη δράση Υιοθέτηση μιας παραλίας κ.α. Παράλληλα, θα συμπεριλαμβάνει
2021 συνδέσμους ανακατεύθυνσης προς τις ιστοσελίδες του Τμήματος Περιβάλλοντος (ιστοσελίδα
2022 που περιλαμβάνει πληροφόρηση σχετικά με έργα που έχουν κατατεθεί στην Περιβαλλοντική
2023 Αρχή με βάση τους «περί της εκτίμησης των επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα
2024 Νόμους του 2018 και 2021 (Ν. 127(I)/2018, Ν.23(I)/2021), καθώς επίσης και τον περί της
2025 Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και/ή Προγράμματα Νόμος
2026 του 2005 (Ν. 102(I)/2005)», και οι οποίες περιέχουν τα ακόλουθα σχετικά με το Θαλάσσιο
2027 Περιβάλλον <https://eia.moa.gov.cy/public/index.html#start>:
- 2028** • Πρόσβαση στο σύνολο των εγγράφων και αρχείων που απαιτούνται όπως διατίθενται
2029 στο κοινό για σκοπούς ενημέρωσης σε θέματα περιβαλλοντικής πληροφόρησης,
2030 σύμφωνα με τις πρόνοιες των προαναφερθέντων Νόμων, όπως για παράδειγμα τις
2031 Μελέτες, τα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβάλλονται για αυτές, την απόφαση της
2032 Περιβαλλοντικής Αρχής, την Άδεια της Αρμόδιας Αρχής τις σχετικές ημερήσιες
2033 διατάξεις (ατζέντες) της Επιτροπής Ε.Π.Ε. (Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων) και
2034 Σ.Ε.Π.Ε. (Στρατηγικής Εκτίμησης, Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων), τις μελέτες Ειδικής
2035 Οικολογικής Αξιολόγησης και τις εκθέσεις της Ε.Ο.Α.
- 2036** Η ΒΔΘΠ θα ενσωματωθεί στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Αλιευτικών Δραστηριοτήτων,
2037 την Πλατφόρμα «Αλία» του ΤΑΘΕ. Μέσω της πλατφόρμας «Αλία» θα εξασφαλιστεί η ενοποίηση
2038 και θα αναπτυχθεί η διαλειτουργικότητα των δεδομένων που είναι απαραίτητα για τη διαχείριση
2039 της αλιείας/υδατοκαλλιέργειας, του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της παράκτιας ζώνης που
2040 βρίσκονται σε διαφορετικές βάσεις δεδομένων. Μέσω της υλοποίησης της Πλατφόρμας Αλία θα
2041 εφαρμοστούν πλήρως οι Κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) για τη διατήρηση των
2042 θαλάσσιων βιολογικών πόρων και τη διαχείριση της αλιείας και των στόλων που εκμεταλλεύονται
2043 τους εν λόγω πόρους.
- 2044** Τα εκτιμώμενα αποτελέσματα της υλοποίησης του μέτρου θα είναι η βελτιωμένη δημόσια
2045 διαθεσιμότητα των πληροφοριών, που είναι απαραίτητες για την έγκαιρη και ποιοτική
2046 ενημέρωση του κοινού και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων στις διαδικασίες
2047 διαχείρισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της παράκτιας ζώνης στο πλαίσιο της εφαρμογής
2048 της «Οδηγίας 2003/35/ΕΚ σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων
2049 σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον» και της Εθνικής Νομοθεσίας «Ο περί

2050 της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2018
 2051 (127(I)/2018)». Επίσης, αναμένεται ότι θα βελτιώσει τη συνοχή των υπηρεσιών στη διαδικασία
 2052 σύνταξης Στρατηγικών για τη διαχείριση της παράκτιας και θαλάσσιας ζώνης. Επίσης θα
 2053 αποτελέσει εργαλείο και για την συμπερίληψη των δεδομένων παρακολούθησης του θαλάσσιου
 2054 περιβάλλοντος στα Mediterranean Quality Status Reports (MED QSR) της UNEP/MAP, τα οποία
 2055 συντάσσονται ανά εξαετία από τη Γραμματεία της UNEP/MAP, με σκοπό την αποτύπωση της
 2056 κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Μεσογείου.

2057 Σχετικός είναι ο Ειδικός Στόχος 4.1 του ΕΠΘΑΥ 2021-2028 «Ανάπτυξη/Αναβάθμιση Βάσης
 2058 Θαλάσσιων Περιβαλλοντικών Δεδομένων» και ο Ειδικός Στόχος 1.1 όσον αφορά τη δημιουργία
 2059 ηλεκτρονικού καταλόγου θαλάσσιων ειδών, ενώ παράλληλες δράσεις ενδεχομένως να
 2060 συμπεριλαμβάνεται και σε άλλα Προγράμματα, όπως το LIFE IP.

2061

2062 **38. Δημιουργία και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για την εφαρμογή της ΟΠΘΣ**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	64
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Όλοι
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	Όλοι
Τύπος Μέτρου	Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης (βλέπε Παράρτημα Ι)
Κατάσταση Υλοποίησης	Δεν έχει αρχίσει
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2025 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • TAGΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • ΕΠΘΑΥ 21-27 • Εθνικοί Πόροι

2063 **Σύντομη Περιγραφή Μέτρου**

2064 Το συγκεκριμένο Μέτρο αφορά τη δημιουργία Εθνικής Επιτροπής για την εφαρμογή της ΟΠΘΣ.
 2065 Το μέτρο αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή έως δύο (2) έτη από την ημερομηνία υποβολής του
 2066 Πρ.Μ. Για τη δημιουργία της Εθνικής Επιτροπής για την ΟΠΘΣ θα ληφθούν υπόψη τόσο καλές
 2067 πρακτικές που έχουν εφαρμόσει άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε., όσο και αυτές που ακολουθήθηκαν
 2068 και εφαρμόστηκαν για την έγκριση της νέας Δομής Διακυβέρνησης για την Ολοκληρωμένη
 2069 Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών και ΘΧΣ στην Κύπρο.

2070 Το μέτρο επίσης θα αφορά την ενίσχυση των φορέων που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή της
 2071 ΟΠΘΣ όσον αφορά το προσωπικό, τα μέσα και οποιουδήποτε άλλους πόρους/δυνατότητες είναι
 2072 απαραίτητα, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής (enforcement) των υφιστάμενων και νέων
 2073 μέτρων.

2074

2075 **39.Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης**

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	65
Αναθεώρηση Μέτρου	Όχι
Παράμετρος Περιγραφής	Όλοι
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	Όλοι
Τύπος Μέτρου	Μέτρο συντονισμού της διαχείρισης
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2025 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">• Τμήμα Περιβάλλοντος
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">• Εθνικοί Πόροι• ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη»• Ευρωπαϊκά Προγράμματα• ΡΑΡ/RAC• ΕΠ «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027»• ΕΠ «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Ανθρώπινο Δυναμικό»• ΚΑΠ 2-23-2027• ΑΤΑ• ΕΠ «Θάλασσα, Αλιεία και Υδατοκαλλιέργεια 2021-2027»• Ευρωπαϊκά Προγράμματα (π.χ. LIFE, HORIZON, INTERREG)• ΚΑΠ 2023-2027• Ευρωπαϊκά Προγράμματα (UNESCO, ICOMOS)• Και άλλες πηγές χρηματοδότησης

2076

2077 **Σύντομη Περιγραφή Μέτρου**

2078 Κατά το 2018 πραγματοποιήθηκε η ολοκλήρωση της Εθνικής Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης
2079 για την ΟΔΠΖ, ενώ στην παρούσα φάση πραγματοποιείται η επικαιροποίηση αυτών και
2080 αναμένεται η υποβολή τους εντός του 2023 στο Υπουργικό Συμβούλιο, για την εξασφάλιση της

2081 σχετικής έγκρισής του. Με την έγκριση του Σχεδίου Δράσης για την ΟΔΠΖ μέχρι το 2030 θα είναι
2082 εφικτή και η εφαρμογή των 40 δράσεων που προτείνονται σε αυτό.

2083 Η προστασία του περιβάλλοντος έχει καθοριστική σημασία για την ποιότητα της ζωής των
2084 σημερινών και των μελλοντικών γενεών. Σημαντική πρόκληση αποτελεί ο συνδυασμός της
2085 προστασίας του περιβάλλοντος με τη συνεχιζόμενη οικονομική πρόοδο, με μακροπρόθεσμο
2086 τρόπο. Το Τμήμα Περιβάλλοντος αποτελεί το σημείο επαφής για τις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές
2087 Πολιτικές που σχετίζονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, όσον αφορά
2088 την περιβαλλοντική διάσταση.

2089 Σημαντικά νομικά εργαλεία αποτελούν το Πρωτόκολλο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων
2090 Περιοχών, ως μέρος της Σύμβασης της Βαρκελώνης του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των
2091 Ηνωμένων Εθνών και η Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με
2092 την εφαρμογή στην Ευρώπη, της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Παράκτιων Ζωνών. Το
2093 Πρωτόκολλο του Προγράμματος Περιβάλλοντος αφορά τα 21 Κράτη της Μεσογείου και την
2094 Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ η Σύσταση αφορά τα 22 παράκτια ΚΜ της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28.

2095 Βασικά στοιχεία της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Ζωνών είναι:

- 2096** • η προστασία και η αειφόρος χρήση των παράκτιων ζωνών,
- 2097** • η διαφύλαξη των φυσικών πόρων από τις οικονομικές δραστηριότητες (γεωργία,
2098 βιομηχανία, αλιεία, υδατοκαλλιέργεια, τουρισμός, αθλητικές και ψυχαγωγικές
2099 δραστηριότητες, χρήση συγκεκριμένων φυσικών πόρων, υποδομή, ενεργειακές
2100 εγκαταστάσεις, λιμένες και θαλάσσιες εργασίες και δομές, θαλάσσιες δραστηριότητες),
- 2101** • η προστασία των χαρακτηριστικών ορισμένων ειδικών παράκτιων οικοσυστημάτων,
- 2102** • η αναγνώριση της φυσικής και πολιτιστικής αξίας των παράκτιων τοπίων,
- 2103** • η διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής, αρχαιολογικής και την ιστορικής
2104 κληρονομιάς των παράκτιων ζωνών,
- 2105** • η εξασφάλιση αποτελεσματικής διακυβέρνησης και συμμετοχής ενδιαφερομένων
2106 μερών,
- 2107** • η ανάληψη δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, κατάρτισης, εκπαίδευσης και έρευνας.

2108

2109

2110 **2.3.10.2** **Νέα μέτρα**

2111 40. Διασυνοριακή και ευρύτερη διεθνής συνεργασία για την προστασία του
2112 θαλάσσιου περιβάλλοντος

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθεώρηση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Όλοι
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	Όλοι
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">Μέτρο συντονισμού της διαχείρισηςΕπικοινωνία
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2025 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none">Τμήμα ΠεριβάλλοντοςΤΑΘΕ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none">Εθνικοί Πόροι

2113 Σύντομη Περιγραφή Μέτρου

2114 Το μέτρο αφορά την ευρύτερη διεθνή συνεργασία για την προστασία του θαλάσσιου
2115 περιβάλλοντος προκειμένου να καθοριστούν τομείς και θέματα προτεραιότητας στην
2116 ολοκληρωμένη διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, που απαιτούν διασυνοριακή και
2117 διεθνή δραστηριότητα και πρέπει να προωθηθούν σε μια ποικιλία διασυνοριακών και διεθνών
2118 προγραμμάτων και έργων. Τέτοιου είδους έργα είναι έργα διασυνοριακής συνεργασίας σε
2119 θέματα προστασίας και βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και διάφορες μορφές αξιολόγησης των
2120 διασυνοριακών επιπτώσεων στο περιβάλλον (κλιματική αλλαγή κτλ.).

2121 Στο πλαίσιο της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος από σοβαρά περιστατικά ρύπανσης
2122 με πετρελαιοειδή έχει επιτευχθεί συμφωνία για την εφαρμογή μεταξύ της Κυβέρνησης της
2123 Κυπριακής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του
2124 Κράτους του Ισραήλ για το Υπο-Περιφερειακό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για τη Θαλάσσια
2125 Ρύπανση. Η εν λόγω συμφωνία έχει κυρωθεί με τον νόμο (Κυρωτικός) του 2021³³.

2126

2127 41. Εφαρμογή του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού (ΘΧΣ)

Αριθμός Μέτρου ΠΜ2012	Δ/Ε
Αναθεώρηση Μέτρου	Νέο
Παράμετρος Περιγραφής	Όλοι
Σχετικοί στόχοι και δείκτες	Όλοι
Τύπος Μέτρου	<ul style="list-style-type: none">Έλεγχος ΔραστηριοτήτωνΈλεγχος Επιπτώσεων,

³³ http://www.cylaw.org/nomoi/arith/2021_3_004.pdf

	<ul style="list-style-type: none"> • Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής
Κατάσταση Υλοποίησης	Σε ισχύ
Έτος Έναρξης - ολοκλήρωσης	2017 – «σε συνέχεια»
Κατηγορία ανάλυση κόστους	Υψηλό κόστος
Όνομα του οργανισμού /οργανισμών υπεύθυνοι για την εφαρμογή του μέτρου	<ul style="list-style-type: none"> • Υφυπουργείο Ναυτιλίας • Επιτροπή ΘΧΣ
Πηγή Χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικοί Πόροι

2128 **Σύντομη Περιγραφή Μέτρου**

2129 Ο Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός (ΘΧΣ) αποτελεί ένα από τα βασικά εργαλεία της
2130 Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής της ΕΕ και συνιστά σημαντικό μέσο για τη βιώσιμη
2131 ανάπτυξη των θαλάσσιων ζωνών και των παράκτιων περιφερειών, ενώ παράλληλα συμβάλλει και
2132 στους στόχους μιας διαχείρισης με βάση το οικοσύστημα. Ο ΘΧΣ ορίζεται ως μία δημόσια
2133 διαδικασία ανάλυσης και κατανομής, χωρικά και χρονικά, των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στις
2134 θαλάσσιες περιοχές, για την επίτευξη οικολογικών, οικονομικών και κοινωνικών στόχων. Η
2135 κατάληξή του είναι ένα «θαλάσσιο χωροταξικό σχέδιο», στο οποίο αποτυπώνεται το όραμα κάθε
2136 κράτους για την αξιοποίηση και την αειφόρο ανάπτυξη του θαλάσσιου χώρου του.

2137 Η Οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014
2138 περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό» εναρμονίστηκε με τον «*περί*
2139 *Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού και άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2017*
2140 *(144(I)/2017)*».

2141 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 2142 ABIOIMMED – “SUPPORT COHERENT AND COORDINATED ASSESSMENT OF BIODIVERSITY AND
2143 MEASURES ACROSS MEDITERRANEAN FOR THE NEXT 6-YEAR CYCLE OF MSFD
2144 IMPLEMENTATION» <https://www.abiommed.eu/home/>
- 2145 ACCOBAMS (2019). Methodological Guide Guidance On Underwater Noise Mitigation Measures
2146 [https://accobams.org/wp-content/uploads/2019/04/MOP7.Doc31Rev1_Methodological-](https://accobams.org/wp-content/uploads/2019/04/MOP7.Doc31Rev1_Methodological-Guide-Noise.pdf)
2147 [Guide-Noise.pdf](https://accobams.org/wp-content/uploads/2019/04/MOP7.Doc31Rev1_Methodological-Guide-Noise.pdf)
- 2148 DFMR. (2012a). Determination of Good Environmental Status of the Marine Environment of
2149 Cyprus (p. 89). Nicosia, Cyprus: Department of Fisheries and Marine Research
- 2150 DFMR. (2012b). Environmental Targets and Associated Indicators (p. 32). Nicosia, Cyprus:
2151 Department of Fisheries and Marine Research, Ministry of Agriculture, Natural Resources
2152 and Environment.
- 2153 DFMR. (2012c). Initial Assessment of the Marine Environment of Cyprus (p. 260). Nicosia, Cyprus:
2154 Department of Fisheries and Marine Research.
- 2155 DFMR. (2014a). Monitoring Programmes of Cyprus in the framework of the implementation of the
2156 Marine Strategy Framework-Directive (2008/56/EC) Report on amendments resulting from
2157 discussions during the public consultation period (p. 23). Nicosia, Cyprus: Department of
2158 Fisheries and Marine Research.
- 2159 DFMR. (2014b). Revision of Reports prepared in 2012 for the implementation of Articles 8, 9 and
2160 10 of the Marine Strategy Framework-Directive (2008/56/EC) (p. 74). Nicosia, Cyprus:
2161 DFMR.
- 2162 EC. (2014a). Commission Staff Working Document - Annex Accompanying the document
2163 Commission Report to the Council and the European Parliament - The first phase of
2164 implementation of the Marine Strategy Framework Directive (2008/56/EC) - The European
2165 Commission’s assessment and guidance. SWD (2014) 49 (p. 194).
- 2166 EC. (2014b). The first phase of implementation of the Marine Strategy Framework Directive
2167 (2008/56/EC) - The European Commission’s assessment and guidance. COM (2014) 97 (p.
2168 10). Brussels: European Commission.
- 2169 Milieu Ltd. Consortium. (2014). Article 12 Technical Assessment of the MSFD 2012 obligations –
2170 Cyprus (p. 35). Brussels: Milieu Ltd.
- 2171 Michailidis, N., Chartosia, N., Katsanevakis, S. (2023). Exploring the role of fishing in a heavily
2172 bioinvaded shelf ecosystem. Fisheries Research, Volume 259, ISSN 0165-7836,
2173 <https://doi.org/10.1016/j.fishres.2022.106554>.
- 2174 Michailidis, N., Corrales, X., Karachle, P.K., Chartosia, N., Katsanevakis, S., Sfenthourakis S. (2019).
2175 Modelling the role of alien species and fisheries in an Eastern Mediterranean insular shelf
2176 ecosystem. Ocean & Coastal Management, Volume 175, Pages 152-171, ISSN 0964-5691,
2177 <https://doi.org/10.1016/j.ocecoaman.2019.04.006>

2178

2179

2181

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

2182

2183

Παράρτημα Ι – Τύποι Μέτρων

2184

(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI ΟΠΘΣ -Προγράμματα μέτρων Άρθρο 13 Παράγραφος 1 και Άρθρο 24)

2185

2186

Τα περιβαλλοντικά Μέτρα μπορούν να κατηγοριοποιηθούν στους ακόλουθους τύπους, όπως

2187

αναφέρεται στο Παράρτημα VI της ΟΠΘΣ:

2188

1. Έλεγχοι δραστηριοτήτων: Διαχειριστικά μέτρα που επηρεάζουν τα επιτρεπόμενα επίπεδα

2189

ανθρώπινης δραστηριότητας.

2190

2. Έλεγχοι επιπτώσεων: Διαχειριστικά μέτρα που επηρεάζουν τον επιτρεπόμενο βαθμό όχλησης

2191

μιας συνιστώσας του οικοσυστήματος.

2192

3. Ρύθμιση της χωρικής και χρονικής κατανομής: Διαχειριστικά μέτρα που επηρεάζουν τον τόπο

2193

και το χρόνο στον οποίο επιτρέπεται κάποια δραστηριότητα.

2194

4. Μέτρα συντονισμού της διαχείρισης: Μέσα που διασφαλίζουν το συντονισμένο χαρακτήρα

2195

της διαχείρισης.

2196

5. Μέτρα για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας, όπου αυτό είναι εφικτό, της θαλάσσιας

2197

ρύπανσης.

2198

6. Οικονομικά κίνητρα: Διαχειριστικά μέτρα, τα οποία λόγω του οικονομικού ενδιαφέροντος

2199

που παρουσιάζουν, ωθούν τους χρήστες των θαλασσίων οικοσυστημάτων να ενεργούν

2200

κατά τρόπον ώστε να συμβάλλουν στην επίτευξη της επιδιωκόμενης καλής

2201

περιβαλλοντικής κατάστασης.

2202

7. Μέσα άμβλυνσης των επιπτώσεων και μέτρα αποκατάστασης: Διαχειριστικά μέσα που

2203

προσανατολίζουν τις ανθρώπινες δραστηριότητες προς την αποκατάσταση των

2204

πληγέντων στοιχείων των θαλασσίων οικοσυστημάτων.

2205

8. Επικοινωνία, συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και ευαισθητοποίηση του κοινού.

2206

2207

2208

2209

Παράρτημα II –Εφαρμογή Άρθρου 14 (α) ΟΠΘΣ

2210

Μη-Αυτόχθονα Είδη (ΜΑΕ): Όπως ορίζεται από το ευρωπαϊκό χρηματοδοτούμενο έργο DAISIE (Stattersfield et al. 1998) είναι «είδη, υποείδη ή χαμηλότερα τάξα τα οποία έχουν εισαχθεί σε περιοχές εκτός του φυσικού τους εύρους διανομής (παρόντος και παρελθόντος) και εκτός της φυσικής τους δυνατότητας διασποράς. Αυτό περιλαμβάνει οποιοδήποτε τμήμα, ενός τέτοιου είδους που μπορεί να επιβιώσει και κατ' επέκταση να αναπαραχθεί. Η παρουσία τους στη συγκεκριμένη περιοχή οφείλεται σε εκούσια ή ακούσια εισαγωγή ως αποτέλεσμα ανθρώπινων δραστηριοτήτων, ή έχουν φτάσει εκεί χωρίς ανθρώπινη επέμβαση από μια περιοχή στην οποία είναι επίσης μη-αυτόχθονα».

2218

Εισβλητικά Ξενικά Είδη «είναι μια υπο-ομάδα των εγκαθιδρυμένων ΜΑΕ και/ή κρυπτογενών ειδών (είδη άγνωστης προέλευσης που δεν μπορούν να αναγνωριστούν ως αυτόχθονα ή ξενικά), τα οποία έχουν εξαπλωθεί ή εξαπλώνονται ή έχουν επιδείξει δυνατότητα εξάπλωσης σε άλλες περιοχές και έχουν αρνητική επίπτωση στη βιολογική ποικιλότητα, τη λειτουργία των οικοσυστημάτων, στο κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο και/ή στην ανθρώπινη υγεία στις περιοχές όπου έχουν εισβάλει» (Olenin et al., 2010).

2224

Υπολογίζεται ότι έχουν εισαχθεί περίπου 1.000 είδη ΜΑΕ στις Μεσογειακές οικοπεριοχές (Zenetos et al. 2010, 2012), με περισσότερες από τις μισές να έχουν δημιουργήσει πληθυσμούς (Galil et al. 2016; Zenetos et al., 2017; Ζενέτος & Γαλανίδη, 2020) και παρουσιάζουν επιταχυνόμενο ρυθμό επιτυχία εγκαθίδρυσης τα τελευταία έτη (Zenetos et al. 2022).

2228

2229

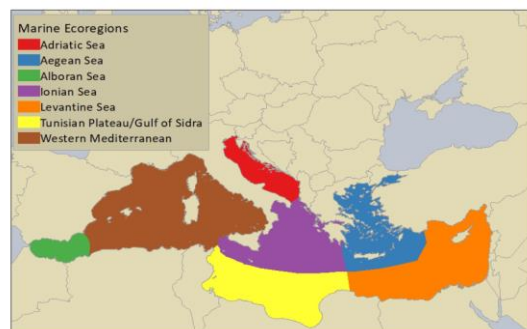
Μη-Αυτόχθονα Είδη στην Ανατολική Μεσόγειο

2230

Η ΟΠΘΣ (2008/56/EC) υποδιαιρεί τη Μεσόγειο Θάλασσα σε 4 διακριτές περιοχές. Με βάση αυτήν την υποδιαίρεση, 2 ΚΜ, η Κύπρος και η Ελλάδα, βρίσκονται στην Ανατολική Μεσόγειο, η οποία συνίσταται από δύο κύρια υδάτινα σώματα: το Αιγαίο Πέλαγος και τη Θάλασσα της Λεβαντίνης (και τη μικρότερη Θάλασσα του Μαρμαρά). Η Μεσόγειος Θάλασσα και ιδιαίτερα η ανατολική της λεκάνη είναι μια από τις πιο επηρεαζόμενες περιοχές της γης όσον αφορά τον αριθμό των μη-αυτόχθονων ειδών (ΜΑΕ) (Costello et al., 2010) και το ρυθμό εισαγωγής νέων ΜΑΕ (Zenetos, 2010).

2242

Η εισβολή θαλάσσιων ξενικών ειδών στην περιοχή αυτή πραγματοποιείται μέσω της Διώρυγας του Σουέζ, μέσω της προσκόλλησης και μεταφοράς τους πάνω στα ύφαλα των πλοίων και τα ερματόνερα, την υδατοκαλλιέργεια και το εμπόριο ενυδρείων, (Streftaris et al., 2005; Galil, 2009). Παρόλο που σε παγκόσμιο επίπεδο η ναυτιλία θεωρείται ως ο σημαντικότερος φορέας εξάπλωσης ΜΑΕ, στην περίπτωση της Αν. Μεσογείου η ναυτιλία και η εκούσια/ακούσια μεταφορά μέσω της υδατοκαλλιέργειας είναι

Εικόνα 5 Θαλάσσιες οικοπεριοχές της Μεσογείου Θάλασσας (Tsirintanis et al. 2022)

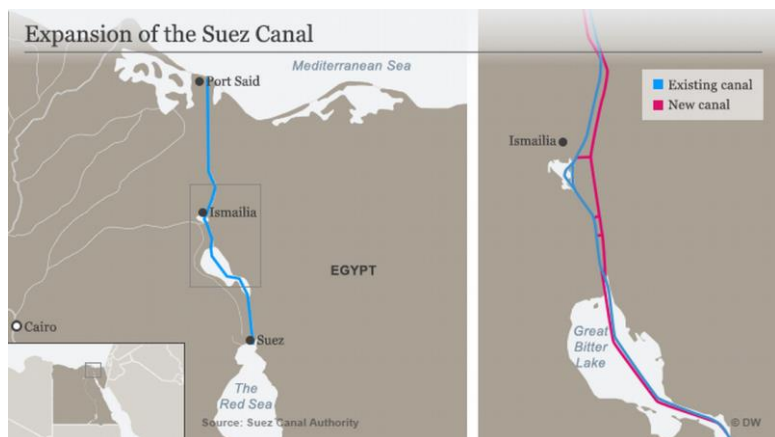
2246

2247 μικρότερης σημασίας σε σύγκριση με τη Διώρυγα του Σουέζ, όσον αφορά τον αριθμό των ΜΑΕ που
2248 εισάγονται.

2249 Η Ανατολική Μεσόγειος, εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης είναι ιδιαίτερα ευάλωτη σε σημαντική και
2250 συνεχή ροή θαλάσσιων ΜΑΕ. Ιδιαίτερα στη Θάλασσα της Λεβαντίνης η σημαντικότερη οδός εισαγωγής
2251 ΜΑΕ είναι η Διώρυγα του Σουέζ (μια τεχνητή δίοδος ακούσιας εισαγωγής φτιαγμένη από τον άνθρωπο).
2252 82% των οργανισμών που εισήχθησαν στην Αν. Μεσόγειο είναι Ινδο-Ειρηνικής προέλευσης μέσω του
2253 Σουέζ (EastMed, 2010). Το επίπεδο της σχετικής γνώσης στην υπο-περιοχή της Αν. Μεσογείου θεωρείται
2254 επαρκές, αν και δεν είναι ομοιόμορφα κατανομημένο σε όλες τις επιμέρους περιοχές και χώρες.

2255 Η Διώρυγα του Σουέζ είναι μια από τις σημαντικότερες εμπορικές αρτηρίες του κόσμου και συνδέει τη
2256 Μεσόγειο με την Ερυθρά Θάλασσα και τον Ινδο-Ειρηνικό Ωκεανό από το 1869, επιτρέποντας την είσοδο
2257 ειδών θαλάσσιας πανίδας και χλωρίδας. Ο Por (1971) πρότεινε τον όρο «λεσσεψιανοί μετανάστες» για να
2258 περιγράψει τους οργανισμούς που εισήχθησαν στη Μεσόγειο μέσω της Διώρυγας (από το όνομα του
2259 Γάλλου μηχανικού Ferdinand de Lesseps ο οποίος επέβλεψε την κατασκευή της). Οι Zenetos et al. (2010),
2260 δίνουν μια εις βάθος αναφορά της δυναμικής και των υδρολογικών συνθηκών που πιθανώς προσελκύουν
2261 ΜΑΕ και επιτρέπουν την εγκατάστασή τους. Πέρα από την εγγύτητα στη Διώρυγα του Σουέζ, η πυκνή
2262 κίνηση πλοίων στην περιοχή αυτή διευκολύνει ιδιαίτερα την διασπορά μακροφύτων και διθύρων. Οι
2263 ρυθμοί εισαγωγής αυτών των λεσσεψιανών μεταναστών έχουν αυξηθεί τις τελευταίες δεκαετίες και
2264 κάποια από αυτά επιφέρουν σοβαρές οικολογικές και κοινωνικό-οικονομικές επιπτώσεις στην Αν.
2265 Μεσόγειο. Ορισμένα είδη έχουν εξαπλωθεί με επιτυχία προς τα δυτικά μέχρι τη Μάλτα και τη Σικελία ενώ
2266 βρίσκονται σε εξέλιξη επιστημονικές συζητήσεις για την πιθανότητα διευκόλυνσης τέτοιων φαινομένων
2267 από την αύξηση της θερμοκρασίας της θάλασσας λόγω της κλιματικής αλλαγής. Σύμφωνα με τη σχετική
2268 βιβλιογραφία, το σημαντικότερο εμπόδιο στη λεσσεψιανή μετανάστευση ήταν τα «φράγματα
2269 αλατότητας» κατά μήκος της Διώρυγας του Σουέζ όταν αυτή είχε μόλις κατασκευαστεί. Η επίδραση αυτών
2270 των φραγμάτων αλατότητας έχει εκμηδενιστεί εδώ και καιρό και πλέον η αλατότητα του καναλιού δεν
2271 διαφέρει και πολύ από αυτήν της γειτονικής θάλασσας. Ένα άλλο εμπόδιο στην εισβολή ειδών έχει επίσης
2272 εξουδετερωθεί με την κατασκευή του Φράγματος του Ασσουάν. Επίσης, σημαντικό ρόλο στην εισβολή των
2273 ειδών έχει και το βάθος της Διώρυγας: λόγω των εκβαθύνσεων και διαπλατυνσεων που έχει υποστεί μέχρι
2274 τώρα, η Διώρυγα είναι πλέον
2275 βαθύτερη και πιο πλατιά σε σχέση
2276 με το πώς ήταν αρχικά. Κάθε
2277 αύξηση του όγκου μειώνει τη
2278 διακύμανση της θερμοκρασίας
2279 μέσα στο κανάλι, ενώ η αύξηση του
2280 βάθους έχει πιθανώς διευκολύνει
2281 τη διέλευση υποπαραλιακών ειδών.
2282 Επιπρόσθετα, η Αίγυπτος προχωρά
2283 στην δημιουργία μιας δεύτερης
2284 λωρίδας στη Διώρυγα, ώστε να
2285 αυξηθεί ο αριθμός των πλοίων που
2286 διέρχονται καθημερινά.

2287 Το έργο για την επέκταση τμημάτων
2288 της Διώρυγας του Σουέζ αναμένεται

Εικόνα 6 Υφιστάμενο (μπλε χρώμα) και νέο (κόκκινο χρώμα) κανάλι του Σουέζ (πηγή: <https://www.dw.com/en/ecologists-concerned-over-suez-expansion-impacts/a-18631415>)

2289 να ολοκληρωθεί το 2023, όπως έχει δηλωθεί από το πρόεδρος της Αρχής της Διώρυγας του Σουέζ (SCA)³⁴.
2290 Η SCA ανακοίνωσε επιταχυνόμενα σχέδια για την επέκταση ενός δεύτερου καναλιού και τη διεύρυνση του
2291 υπάρχοντος καναλιού μετά την προσάραξη στις 23 Μαρτίου 2021 του πλοίου μεταφοράς
2292 εμπορευματοκιβωτίων «Ever Given» και το φράξιμο της πλωτής οδού για έξι ημέρες το 2021. Ο πρόεδρος
2293 Osama Rabie δήλωσε ότι «Το έργο θα ολοκληρωθεί σε 24 μήνες. Ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2021 και
2294 προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί τον Ιούλιο του 2023».

2295 Η Διώρυγα, η οποία επιτρέπει τη διέλευση πλοίων από την Ευρώπη στην Ασία χωρίς να χρειάζεται να
2296 περνούν νότια της Αφρικής, παρέχει ως τώρα δυνατότητα διέλευσης μονής κατεύθυνσης κι επομένως η
2297 νέα λωρίδα μήκους 45 μιλίων θα επιτρέπει στα πλοία να ταξιδεύουν και προς τις δύο κατευθύνσεις. Το
2298 έργο που θα έχει συνολικό μήκος 72 τετρ.χιλιόμετρα θα μειώσει το χρόνο διέλευσης από το ένα άκρο του
2299 καναλιού στο άλλο και θα αυξήσει την αριθμητική ικανότητα αυτού του θαλάσσιου διαδρόμου,
2300 προωθώντας έτσι την περαιτέρω ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου. Με την ολοκλήρωσή του το έργο
2301 αναμένεται να αυξήσει την μέση ημερήσια διακίνηση πλοίων από τα 49 πλοία/ημέρα σε 97 πλοία/ημέρα
2302 μέχρι το 2023. Οι επιπτώσεις του Νέου Σουέζ στη ροή MAE στη Μεσόγειο είναι εύκολα προβλέψιμες, π.χ.
2303 σύμφωνα με τη βιβλιογραφία οποιαδήποτε επιπλέον αύξηση του βάθους της Διώρυγας θα διευκολύνει
2304 ακόμα περισσότερο την εισβολή και θα επιτρέψει την είσοδο νέων ειδών.

2305 Μη-Αυτόχθονα Είδη στην Κύπρο

2306 Η Κύπρος λόγω της εγγύτητάς της στο Σουέζ, είναι ιδιαίτερα ευάλωτη στα MAE και συγκεκριμένα στους
2307 λεσσεψιανούς μετανάστες. Μέχρι τον Ιούλιο του 2009 είχαν αναφερθεί στην Κύπρο 126 MAE
2308 (Katsanevakis *et al.*, 2009) ενώ μέχρι τον Δεκέμβριο του 2018, ο αριθμός ανήλθε στα 179 MAE (DFMR,
2309 2019).

2310 Διετή Έρευνα (2016-2018) των MAE στις (Θαλάσσιες
2311 Προστατευόμενες Περιοχές ΘΠΠ) Νησιά και Κάβο Γκρέκο
2312 ανέδειξε αυξητική τάση στον πληθυσμό και την αύξηση.

2313

2314

2315 Οι εισβολές έχουν γίνει ένα καθοριστικό χαρακτηριστικό
2316 στο οικοσύστημα της Μεσογείου με σημαντικές επιπτώσεις
2317 στη βιοποικιλότητα, στις υπηρεσίες οικοσυστήματος και
2318 στην υγεία των ανθρώπων. Η μελέτη «*Bioinvasion impacts*
2319 *on biodiversity, ecosystem services, and human health in the*
2320 *Mediterranean Sea*», Konstantinos Tsirintanis *et al.*», εξέτασε συστηματικά τις τρέχουσες γνώσεις σχετικά
2321 με τις επιπτώσεις των θαλάσσιων βιολογικών εισβολών στη Μεσόγειο εφαρμόζοντας ένα τυποποιημένο
2322 πλαίσιο ταξινόμησης των μηχανισμών και το μέγεθος των επιπτώσεων αναλύοντας 103 ξένα και
2323 κρυπτογενή είδη, 59 από τα οποία συσχετίστηκαν τόσο με αρνητικές όσο και με θετικές επιπτώσεις, 17

MINISTRY OF AGRICULTURE, RURAL DEVELOPMENT AND ENVIRONMENT

DEPARTMENT OF FISHERIES AND MARINE RESEARCH

NON-INDIGENOUS SPECIES OF THE "NATURA 2000" AREAS CY3000005
CAVO GRECO AND CY3000006 NISIA,
SOUTH EAST COAST OF CYPRUS

³⁴ <https://www.reuters.com/business/suez-canal-expansion-due-finish-july-2023-sca-chairman-2022-01-16/>

2324 μόνο με αρνητικές επιπτώσεις, και 13 μόνο με θετικές επιπτώσεις. Τα δέκα πιο επιβλαβή ΜΑΕ όσον αφορά
 2325 τις αναφερόμενες αρνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα περιλαμβάνει έξι φύκια, δύο ψάρια και δύο
 2326 μαλάκια, με το πράσινο φύκι *Caulerpa cylindracea* στην πρώτη θέση. Οι αρνητικές επιπτώσεις στη
 2327 βιοποικιλότητα υπερίσχυαν έναντι των θετικών.

2328 Ανταγωνισμός για πόρους, δημιουργία νέου οικοτόπου μέσω της μηχανικής των οικοσυστημάτων, και η
 2329 θήρευση ήταν οι κύριοι αναφερόμενοι μηχανισμοί αρνητικών επιπτώσεων. Οι περισσότερες περιπτώσεις
 2330 συνδυασμένες αρνητικές και θετικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα που αναφέρονται σε κοινωτικό
 2331 επίπεδο τροποποιήσεις. Συνολικά, περισσότερες θετικές από αρνητικές επιπτώσεις αναφέρθηκαν στο
 2332 οικοσύστημα υπηρεσίες, αλλά αυτό διέφερε ανάλογα με την υπηρεσία. Για την ανθρώπινη υγεία, μόνο
 2333 αρνητικό καταγράφηκαν επιπτώσεις. Διαπιστώθηκε σημαντική διακύμανση μεταξύ των μεσογειακών
 2334 οικοπεριοχών όσον αφορά τους μηχανισμούς πρόσκρουσης και την ταξινομική ταυτότητα των ειδών που
 2335 επηρεάζουν. Δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι το μέγεθος της πρόσκρουσης αυξάνεται με τον χρόνο παραμονής.
 2336 Οι ολιστικές προσεγγίσεις και η πειραματική έρευνα αποτελούν τον δρόμο προς τη καλύτερη κατανόηση
 2337 και διαχείριση των βιολογικών εισβολών.

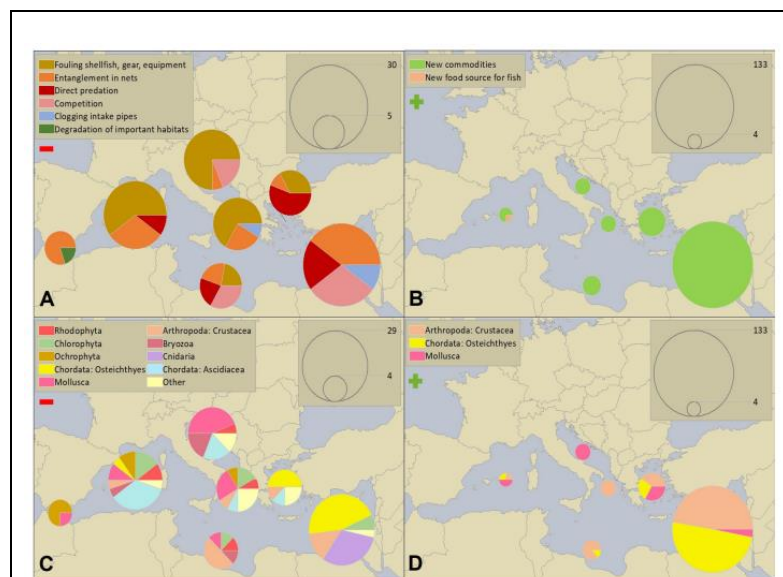

Figure 13. Geographical variation of the A) negative and B) positive mechanisms of impact on provisioning ecosystem services by Mediterranean ecoregion and of analyzed alien species phyla with C) negative and D) positive impacts on provisioning services per Mediterranean ecoregion. The size of the pie charts reflects the number of reported cases (the inset indicates the minimum and maximum sizes).

Aquatic Invasions (2022) Volume 17, Issue 3: 308–352
 «Bioinvasion impacts on biodiversity, ecosystem services,
 and human health in the Mediterranean Sea», Konstantinos
 Tsirintanis et al .

2338

2339

2341 Με βάση όλα τα πιο πάνω, είναι πολύ σημαντικό να αναγνωριστεί η Διώρυγα του Σουέζ ως δίοδος
2342 προτεραιότητας όσον αφορά τη συμβολή της στην αύξηση των Μη- Αυτόχθονων ειδών στη Μεσόγειο,
2343 αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα και τις εγγενείς δυσκολίες στην αντιμετώπιση και πρόληψη της εισαγωγής
2344 ΜΑΕ διαμέσου αυτής.

2345 Η λήψη προληπτικών μέτρων δεν είναι εφικτή, εφόσον αυτή η κολοσσιαίων διαστάσεων κατασκευή η
2346 οποία το 2023 αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί η επέκταση της με τις όποιες επιπρόσθετες αρνητικές
2347 επιπτώσεις στην αναμενόμενη αύξηση ΜΑΕ στη Μεσόγειο δεν βρίσκεται υπό τον έλεγχο της ΕΕ ή
2348 κάποιου ΚΜ κι επομένως κανένα μέτρο δεν μπορεί να ληφθεί/εφαρμοστεί σε αυτό το επίπεδο.

2349 Τα όποια μέτρα για μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων των ΜΑΕ λαμβάνονται με γνώμονα τις
2350 κοινωνικοοικονομικές καταστάσεις. Η ΚΔ εφαρμόζει (2012 - 2023) σχέδια για τον περιορισμό εξάπλωσης
2351 του μη εμπορικού τοξικού είδους Λαγοκέφαλου στα παράκτια ύδατα της Κύπρου το οποίο έχει
2352 προγραμματιστεί να συνεχιστεί στο ΕΠΘΑΥ 2021-2027. Στα πλαίσια του ΕΠΘΑΥ προγραμματίζεται
2353 «Διενέργεια πιλοτικής έρευνας εμπορικής αξιοποίησης ξενικών ειδών». Επιπρόσθετα το ΤΑΘΕ για την
2354 καταπολέμηση ΜΑΕ ειδών όπως το Λεοντόψαρο που έχει εμπορική αξία θα συμμετέχει με ερευνητικά
2355 κέντρα στην αξιολόγηση επιλεκτικών εργαλείων αλίευσης αυτού του είδους.

2356

Παράρτημα III. Περιβαλλοντικοί Στόχοι και Δείκτες

2357 **Παράμετροι Περιγραφής 1 - Βιοποικιλότητα, 4 - Τροφικά Πλέγματα και 6 -**
 2358 **Ακεραιότητα του Θαλάσσιου Πυθμένα.**

Παράμετροι Περιγραφής 1 και 4 – Βιοποικιλότητα: <u>Πτηνά</u>
Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
<ul style="list-style-type: none"> • τα είδη των πτηνών εξακολουθούν να απαντώνται σε όλα τα φυσικά τους ενδιαιτήματα, σύμφωνα με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες, • Οι πληθυσμοί τους βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας τα οποία διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία των ειδών και τη διατήρηση της πλήρους αναπαραγωγικής τους ικανότητας και τους επιτρέπουν να επιτύχουν και να διατηρήσουν επιθυμητή κατάσταση διατήρησης, • Οι πληθυσμοί τους είναι σε καλή κατάσταση όπως καταδεικνύεται από την αναπαραγωγική τους επιτυχία και τα επίπεδα επιβίωσης τους
Δείκτες:
CY141.1. Εύρος Κατανομής
CY141.2. Τρόπος κατανομής εντός της εμβέλειας, όπου κρίνεται σκόπιμο
CY141.3. Αφθονία πληθυσμού
CY141.4. Πυκνότητα πληθυσμού εντός του εύρους κατανομής

2359

Παράμετροι Περιγραφής 1 και 4 – Βιοποικιλότητα: <u>Θηλαστικά και Ερπετά</u>
Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
<ul style="list-style-type: none"> • Τα είδη θαλάσσιων θηλαστικών και ερπετών εξακολουθούν να απαντώνται σε όλα τα φυσικά τους ενδιαιτήματα συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων περιοχών αναπαραγωγής και φωλεοποίησης, • Οι πληθυσμοί τους βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας τα οποία διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία των ειδών και τη διατήρηση της πλήρους αναπαραγωγικής τους ικανότητας και τους επιτρέπουν να επιτύχουν και να διατηρήσουν επιθυμητή κατάσταση διατήρησης, • Οι πληθυσμοί τους είναι σε καλή κατάσταση όπως καταδεικνύεται από την αναπαραγωγική τους επιτυχία και τα επίπεδα επιβίωσης τους.
Δείκτες:
CY142.1. Εύρος Κατανομής
CY142.2. Τρόπος κατανομής εντός της εμβέλειας, όπου κρίνεται σκόπιμο
CY142.3. Αφθονία πληθυσμού
CY142.4. Ποσοστό επιβίωσης/θνησιμότητας
CY142.5. Κατανομή περιοχών φωλεοποίησης

2360

Παράμετροι Περιγραφής 1, 4 – Βιοποικιλότητα: <u>Ψάρια και Κεφαλόποδα</u>
Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
<ul style="list-style-type: none"> • Τα είδη ψαριών και κεφαλοπόδων συνεχίζουν να απαντώνται σε όλα τα φυσικά τους ενδιαιτήματα, σε συνάφεια με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες • Οι πληθυσμοί τους βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας τα οποία διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία των ειδών και τη διατήρηση της πλήρους αναπαραγωγικής τους ικανότητας, • Οι πληθυσμοί τους είναι σε καλή κατάσταση όπως καταδεικνύεται από την αναλογία φύλων, το πληθυσμιακό μέγεθος, την ηλικιακή δομή και τους δείκτες ποικιλότητας
Δείκτες:
CY143.1. Αριθμός ειδών

CY143.2. Δείκτης ποικιλότητας ψαριών Pielou's Evenness, J' (π.χ. συντελεστής διακύμανσης < 0.50)
CY143.3. Δείκτης ποικιλότητας ψαριών Shannon-Weaver, H' (π.χ. συντελεστής διακύμανσης < 0.50)
CY143.4. Αφθονία πληθυσμού (π.χ. συντελεστής διακύμανσης < 0.50)
CY143.5. Βιομάζα πληθυσμού
CY143.6. Αναλογία φύλων πληθυσμού
CY143.7. Κατανομή πληθυσμού ανά μέγεθος
CY143.8. Ηλικιακή δομή πληθυσμού
CY143.9. Δείκτης BOI
CY143.10. Αναλογία ψαριών μεγέθους μεγαλύτερου από το μέσο μέγεθος της πρώτης αναπαραγωγικής ωρίμανσης
CY143.11. 95° - εκατοστημόριο της κατανομής μήκους ψαριών

2361
2362

Παράμετροι Περιγραφής 1, 4 – Βιοποικιλότητα: Ενδιαστήματα Στήλης Νερού
Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
<ul style="list-style-type: none"> • Η θερμοκρασία, η αλατότητα, το pH, η διαφάνεια του νερού, οι συγκεντρώσεις και αναλογίες των θρεπτικών και το οξυγόνο είναι σε συνάφεια με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες σε όλη την υδάτινη στήλη, • Η αφθονία και βιομάζα του φυτοπλαγκτού και ζωοπλαγκτού είναι φυσιολογικές και σε συνάφεια με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες και σε επίπεδα ικανά να διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία τους.
Δείκτες:
CY144.1.1 Θερμοκρασία στήλης νερού (°C)
CY144.1.2 Αλατότητα στήλης νερού (g/kg)
CY144.1.3 pH στήλης νερού
CY5.1 Συγκέντρωση NO ₃ ⁻ στήλης νερού (μmol L ⁻¹) (π.χ. < 0.65)
CY5.2 Συγκέντρωση NO ₂ ⁻ στήλης νερού (μmol L ⁻¹)
CY5.3 Συγκέντρωση NH ₄ ⁺ στήλης νερού (μmol L ⁻¹) (π.χ. < 1.05)
CY5.4 Συγκέντρωση PO ₄ ³⁻ στήλης νερού (μmol L ⁻¹) (π.χ. < 0.14)
CY5.5 Συγκέντρωση Si ₄ ⁴⁺ στήλης νερού (μmol L ⁻¹)
CY5.6 N:P στήλης νερού
CY5.7 N:Si στήλης
CY5.8 Συγκέντρωση χλωροφύλλης-α στήλης νερού (μg L ⁻¹) (π.χ. < 0.40)
CY5.9 Φθορισμός χλωροφύλλης-α στήλης νερού (FU) (π.χ. απόκλιση ≤ 25 % από συνθήκες αναφοράς)
CY5.11 Βάθος φωτοσυνθετικά διαθέσιμης ακτινοβολίας (PAR) στη στήλη του νερού, σε ποσοστό 1% της μονάδας επιφάνειας (m)
CY5.12 Θολότητα (NTU)
CY5.13 Διαλυμένο οξυγόνο στήλης νερού (mg L ⁻¹)
CY5.14 Διαλυμένο οξυγόνο στήλης νερού (% κορεσμός)

CY144.2.1 Αφθονία φυτοπλαγκτού (άτομα L ⁻¹)
CY144.2.2 Τάση αφθονίας φυτοπλαγκτού (άτομα L ⁻¹ έτος ⁻¹)
CY144.2.3 Τάση συγκέντρωσης χλωροφύλλης-α στήλης νερού (μg L ⁻¹ έτος ⁻¹)
CY144.2.4 Τάση φθορισμού χλωροφύλλης- α στήλης νερού (FU έτος ⁻¹)
CY144.3.1 Αφθονία ζωοπλαγκτού (άτομα L ⁻¹)
CY144.3.2 Βιομάζα ζωοπλαγκτού (g L ⁻¹)
CY144.3.3 Τάση αφθονίας ζωοπλαγκτού (άτομα L ⁻¹ έτος ⁻¹)

Παράμετροι Περιγραφής 1, 4, and 6 – Βιοποικιλότητα: <u>Ενδιαιτήματα Βυθού</u>
<p>Περιβαλλοντικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα είδη μακροφυκών, βενθικών μακροασπονδύλων και αγγειόσπερμων συνεχίζουν να απαντώνται σε όλα τα φυσικά τους ενδιαιτήματα σε συνάφεια με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες, • Οι πληθυσμοί τους βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας τα οποία διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη παρουσία των ειδών και είναι σε καλή κατάσταση όπως καταδεικνύεται από δείκτες ποικιλότητας, • Η ακεραιότητα των οικοτόπων του θαλάσσιου πυθμένα είναι σε τέτοιο επίπεδο το οποίο διασφαλίζει πως η δομή και λειτουργία των οικοσυστημάτων –είναι εξασφαλισμένη και ειδικά τα βενθικά οικοσυστήματα δεν επηρεάζονται αρνητικά
<p>Δείκτες:</p>
CY146.1.1 Αριθμός ειδών μακροφυκών
CY146.1.2 Δείκτης ποικιλότητας μακροφυκών Pielou's Evenness, J' (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.3 Δείκτης ποικιλότητας μακροφυκών Shannon-Weaver, H' (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.4 Αφθονία μακροφυκών (% κάλυψη) (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.5 Βιομάζα μακροφυκών (g m ⁻²) (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.6 Αφθονία πολυετών μακροφυκών (ESG IA) (% κάλυψη) (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.7 Βιομάζα πολυετών μακροφυκών (g m ⁻²) (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.8 Αφθονία των σκιοφίλων, βραδείας αύξησης, ασβεστιτικών μακροφυκών (ESG IC) (% κάλυψη) (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.9 Βιομάζα των σκιοφίλων, βραδείας αύξησης, ασβεστιτικών μακροφυκών (g m ⁻²) (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.10 Αφθονία των ευκαιριακών μακροφυκών (ESG IIA) (% κάλυψη) (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.11 Βιομάζα των ευκαιριακών μακροφυκών (g m ⁻²) (π.χ. απόκλιση ≤ 50 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.12 Δείκτης Οικολογικής Εκτίμησης EEI-c (Μακροφύκη) (π.χ. απόκλιση ≤ 25 % από συνθήκες αναφοράς)
CY146.2.1 Αριθμός ειδών βενθικών μακροασπονδύλων

CY146.2.2 Δείκτης ποικιλότητας βενθικών μακροασπονδύλων Pielou's Evenness, J' (π.χ. απόκλιση $\leq 50\%$ από συνθήκες αναφοράς)
CY146.2.3 Δείκτης ποικιλότητας βενθικών μακροασπονδύλων – Shannon-Weaver, H' (π.χ. απόκλιση $\leq 50\%$ από συνθήκες αναφοράς)
CY146.2.4 Αφθονία βενθικών μακροασπονδύλων (άτομα m^{-2}) (π.χ. απόκλιση $\leq 50\%$ από συνθήκες αναφοράς)
CY146.2.5 Δείκτης BENTIX (Βενθικά μακροασπόνδυλα) (π.χ. απόκλιση $\leq 25\%$ από συνθήκες αναφοράς)
CY146.3.1 Εύρος διανομής του <i>P. oceanica</i>
CY146.3.2 Πρότυπο διανομής του <i>P. oceanica</i>
CY146.3.3 Έκταση οικότοπου του <i>P. oceanica</i> (m^2) (π.χ. απόκλιση $\leq 50\%$ από συνθήκες αναφοράς, γνώμη των ειδικών)
CY146.3.4 Αφθονία του <i>P. oceanica</i> (δέσμες m^{-2})
CY146.3.5 Βιομάζα του <i>P. oceanica</i> (μάζα ξηρών φύλλων, $g m^{-2}$)
CY146.3.6 Δείκτης PREI (<i>P. oceanica</i>) (π.χ. απόκλιση $\leq 25\%$ από συνθήκες αναφοράς)

2365

2366

2367

2368 **Παράμετρος Περιγραφής 2 – Μη Αυτόχθονα Είδη (ΜΑΕ)**

2369

Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
<p>Τα ΧΞΕ δεν επικρατούν στην αφθονία/βιομάζα της ταξινομικής/λειτουργικής ομάδας τους, μέσα σε ένα κυρίαρχο τύπο οικοτόπου, και ιδιαίτερα σε Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές (συμπεριλαμβανομένων των Τόπων Κοινωνικής Σημασίας),</p> <p>Η εισαγωγή των ΧΞΕ, δηλ. ειδών που έχουν εισαχθεί απευθείας στα ύδατα της Κύπρου (και εξαιρουμένης της δευτεροβάθμιας διασποράς) από τις ανθρώπινες δραστηριότητες όπως η ναυτιλία, η υδατοκαλλιέργεια και το εμπόριο ενυδρείων, ελαχιστοποιείται,</p> <p>Τα ΚΕΧΜΑΕ δεν είναι εγκατεστημένα εκτός των περιοχών υψηλού κινδύνου επιπτώσεων, όπως λιμάνια, μαρίνες, εγκαταστάσεις υδατοκαλλιέργειας, κλπ., ενώ οι αφθονίες τους σε περιοχές υψηλού κινδύνου ελαχιστοποιούνται</p>
Δείκτες:
CY2.1 Η αφθονία των εγκατεστημένων ΜΑΕ (αριθμός m^{-2} ή km^{-2} ή m^{-3}) και/ή βιομάζα ($g m^{-2}$ ή km^{-2} ή m^{-3})
CY2.2 Τάση αφθονίας / βιομάζας των εγκατεστημένων ΜΑΕ (έτος ⁻¹)
CY2.3 Αριθμός ΜΑΕ που εισήχθησαν στα ύδατα της Κύπρου μέσω ανθρωπογενών οδών
CY2.4 Αριθμός εγκατεστημένων ΧΞΕ στα ύδατα της Κύπρου
CY2.5 Αριθμός εγκατεστημένων ΧΞΕ στα ύδατα της Κύπρου
CY2.6 Αριθμός εγκατεστημένων ΧΞΕ στα ύδατα της Κύπρου (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.7 Αριθμός εγκατεστημένων ΧΞΕ στα ύδατα της Κύπρου (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.8 Αριθμός Αυτόχθονων Ειδών (ΑΕ) στα ύδατα της Κύπρου (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.9 Αναλογία εγκατεστημένων ΧΞΕ (CY2.4) προς ΑΕ (CY2.8) στα ύδατα της Κύπρου (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.10 Αναλογία εγκατεστημένων ΧΞΕ (CY2.7) προς ΑΕ (CY2.8) στα ύδατα της Κύπρου (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.11 Αφθονία (αριθμός m^{-2} ή km^{-2} ή m^{-3}) και/ή βιομάζα ($g m^{-2}$ ή km^{-2} ή m^{-3}) των εγκατεστημένων ΧΞΕ (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.12 Αφθονία (αριθμός m^{-2} ή km^{-2} ή m^{-3}) και/ή βιομάζα ($g m^{-2}$ ή km^{-2} ή m^{-3}) των εγκατεστημένων ΧΞΕ (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.13 Αφθονία (αριθμός m^{-2} ή km^{-2} ή m^{-3}) και/ή βιομάζα ($g m^{-2}$ ή km^{-2} ή m^{-3}) των ΑΕ (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.14 Τάση αφθονίας / βιομάζας (CY2.11 έτος ⁻¹) των εγκατεστημένων ΧΞΕ (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.15 Τάση αφθονίας / βιομάζας (CY2.12 έτος ⁻¹) των εγκατεστημένων ΧΞΕ (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.16 Τάση αφθονίας / βιομάζας (CY2.13 έτος ⁻¹) των ΑΕ (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.17 Αναλογία αφθονίας και/ή της βιομάζας των εγκατεστημένων ΧΞΕ (CY2.11) προς των ΑΕ (CY2.13) (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.18 Αναλογία αφθονίας και/ή βιομάζας των εγκατεστημένων ΧΞΕ (CY2.12) προς των ΑΕ (CY2.13) (ανά ταξινομική ομάδα)
CY2.19 Τάση στην αναλογία αφθονίας και/ή της βιομάζας των εγκατεστημένων ΧΞΕ προς των ΑΕ (CY2.11 προς CY 2.13 έτος ⁻¹) (ανά ταξινομική ομάδα)

CY2.20 Τάση στην αναλογία αφθονίας και/ή της βιομάζας των εγκατεστημένων ΧΞΕ προς των ΑΕ (CY2.12 προς CY2.13 έτος⁻¹) (ανά ταξινομική ομάδα)

2370

2371

2372 Παράμετρος Περιγραφής 3 - Εμπορικά Αλιεύματα

2373

Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
<ul style="list-style-type: none">• Όλα τα εμπορικά αλιεύματα έχουν συνολική βιομάζα ίση ή μεγαλύτερη του Bmsy,• Όλα τα εμπορικά αλιεύματα έχουν βιομάζα του αποθέματος αναπαραγωγής (BAA) ίση ή μεγαλύτερη του επιπέδου που μπορεί να προμηθεύσει τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση,• Όλα τα εμπορικά αλιεύματα έχουν δείκτη βιομάζας που επιδεικνύει μια σταθερή ή θετική τάση,• Όλα τα εμπορικά αλιεύματα έχουν ψηλό ποσοστό ενήλικων ψαριών, όπως αυτό καταδεικνύεται από την αναλογία ψαριών μεγέθους μεγαλύτερου από το μέσο μέγεθος της πρώτης αναπαραγωγικής ωρίμανσης και το 95ο εκατοστημόριο της κατανομής μήκους ψαριών, και αυτοί οι δείκτες επιδεικνύουν σταθερές ή θετικές τάσεις.
Δείκτες:
CY143.1. Αριθμός ειδών
CY143.2. Δείκτης ποικιλότητας ψαριών Pielou's Evenness, J' (π.χ. Συντελεστής διακύμανσης < 0.50)
CY143.3. Δείκτης ποικιλότητας ψαριών Shannon-Weaver, H' (π.χ. Συντελεστής διακύμανσης < 0.50)
CY143.4. Αφθονία πληθυσμού (π.χ. Συντελεστής διακύμανσης < 0.50)
CY143.5. Βιομάζα πληθυσμού
CY143.6. Αναλογία φύλων πληθυσμού
CY143.7. Κατανομή πληθυσμού ανά μέγεθος
CY143.8. Ηλικιακή δομή πληθυσμού
CY143.9. Δείκτης ΒΟΙ
CY143.10. Αναλογία ψαριών μεγέθους μεγαλύτερου από το μέσο μέγεθος της πρώτης αναπαραγωγικής ωρίμανσης
CY143.11. 95ο - εκατοστημόριο της κατανομής μήκους ψαριών

2374

2375 Παράμετρος Περιγραφής 5 - Ευτροφισμός

2376

Περιβαλλοντικός στόχος:
Οι φυσικοχημικοί δείκτες, οι οποίοι μπορούν να επηρεαστούν δυσμενώς από τον ευτροφισμό, ειδικά η διαύγεια του νερού, οι συγκεντρώσεις και αναλογίες των θρεπτικών και οι συγκεντρώσεις του οξυγόνου συμβαδίζουν με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες στην υδάτινη στήλη.
Δείκτες:
CY7.3 Περιοχή ενδιαιτήματος που επηρεάζεται από ανθρωπογενείς κατασκευές και/ή απορρίψεις (km ²)
CY144.1.1 Θερμοκρασία στήλης νερού (oC)
CY144.1.2 Αλατότητα στήλης νερού (g/kg)
CY144.1.3 pH στήλης νερού
CY5.1 Συγκέντρωση NO ₃ ⁻ στήλης νερού (μmol L ⁻¹) (π.χ. <0,65 μmol L ⁻¹)
CY5.2 Συγκέντρωση NO ₂ ⁻ στήλης νερού (μmol L ⁻¹)
CY.5.3 Συγκέντρωση NH ₄ ⁺ στήλης νερού (μmol L ⁻¹) (π.χ. <1,05 μmol L ⁻¹)
CY.5.4 Συγκέντρωση PO ₄ ³⁻ στήλης νερού (μmol L ⁻¹) (π.χ. <0,14 μmol L ⁻¹)
CY.5.5 Συγκέντρωση SiO ₄ ⁴⁻ στήλης νερού (μmol L ⁻¹)
CY.5.6 N:P στήλης νερού
CY.5.7 N:Si στήλης νερού
CY.5.10 Βάθος διαύγειας του νερού (δίσκος Secchi) (m) (π.χ. Απόκλιση < 25% από τις συνθήκες αναφοράς)
CY.5.11 Βάθος φωτοσυνθετικά διαθέσιμης ακτινοβολίας (PAR) στη στήλη του νερού, σε ποσοστό 1% της μονάδας επιφάνειας (m)
CY.5.12 Θολότητα (NTU)
CY5.13 Διαλυμένο οξυγόνο στήλης νερού (mg L ⁻¹)
CY5.14 Διαλυμένο οξυγόνο στήλης νερού (% κορεσμός)
Περιβαλλοντικός στόχος:
Η αφθονία του φυτοπλαγκτού και/ή η συγκέντρωση της χλωροφύλλης-α συμβαδίζουν με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες στην υδάτινη στήλη.
Δείκτες:
CY.5.8 Συγκέντρωση χλωροφύλλης-α στήλης νερού (μg L ⁻¹) (π.χ. <0,4 μg L ⁻¹)
CY.5.9 Φθορισμός χλωροφύλλης-α στήλης νερού(FU)
CY144.2.1 Αφθονία φυτοπλαγκτού (άτομα L ⁻¹)
Περιβαλλοντικός στόχος:
Τα βραδείας αύξησης μακροφύκη δεν επηρεάζονται δυσμενώς από φαινόμενα που σχετίζονται με τον ευτροφισμό, όπως η χαμηλή διαύγεια του νερού και βρίσκονται σε καλή αναλογία ως προς τα ευκαιριακά μακροφύκη, όπως φαίνεται από τις τιμές του δείκτη EEI-c.
Δείκτες:
CY146.1.6 Αφθονία των βραδείας αύξησης μακροφυκών (ESG IA) (% χωρική κάλυψη) (π.χ. Απόκλιση < 50% από τις συνθήκες αναφοράς)

CY146.1.7 Βιομάζα των βραδείας αύξησης μακροφυκών (g m^{-2}) (π.χ. Απόκλιση < 50% από τις συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.12 EEI-c (Μακροφύκη) (π.χ. Απόκλιση < 25% από τις συνθήκες αναφοράς)
Περιβαλλοντικός στόχος:
Οι πληθυσμοί των μακροφυκών βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας, τα οποία συμβαδίζουν με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες στην υδάτινη στήλη.
Δείκτες:
CY146.1.10 Αφθονία των ευκαιριακών μακροφυκών (ESG IIA) (% χωρική κάλυψη) (π.χ. Απόκλιση < 50% από τις συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.11 Βιομάζα των ευκαιριακών μακροφυκών (g m^{-2}) (π.χ. Απόκλιση < 50% από τις συνθήκες αναφοράς)
CY146.1.12 EEI-c (Μακροφύκη) (π.χ. Απόκλιση < 25% από τις συνθήκες αναφοράς)
Περιβαλλοντικός στόχος:
Οι πληθυσμοί της <i>P. oceanica</i> βρίσκονται σε επίπεδα αφθονίας και πυκνότητας που συμβαδίζουν με τις επικρατούσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες στην υδάτινη στήλη, δεν επηρεάζονται δυσμενώς από φαινόμενα που σχετίζονται με τον ευτροφισμό, όπως η χαμηλή διαύγεια του νερού και βρίσκονται σε καλή κατάσταση, όπως φαίνεται από τις τιμές του δείκτη PREI.
Δείκτες:
CY146.3.4 Αφθονία <i>P. oceanica</i> (ρίζες m^{-2})
CY146.3.5 Βιομάζα <i>P. oceanica</i> (ξηρή μάζα φύλλων, g m^{-2})
CY146.3.6 PREI (<i>P. oceanica</i>) (π.χ. Απόκλιση < 25% από τις συνθήκες αναφοράς)

2378 Παράμετρος Περιγραφής 7 - Υδρογραφικές Αλλαγές

Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
Οι ανθρώπινες κατασκευές και οι απορρίψεις θερμών νερών και άλμης δεν επηρεάζουν αρνητικά τα θαλάσσια οικοσυστήματα, Οι αλλαγές στα ενδιαίτηματα, λειτουργικές ομάδες/ομάδες ειδών/είδη, και φυσικοχημικές παράμετροι λόγω τέτοιων κατασκευών περιορίζονται σε περιοχές που καταλαμβάνονται άμεσα από αυτές.
Δείκτες:
CY7.1 Θαλάσσια περιοχή που καταλαμβάνεται από τεχνητές κατασκευές (km ²)
CY7.2 Μήκος της ακτής που καταλαμβάνεται από τεχνητές κατασκευές (km ²)
CY7.3 Περιοχή του οικοτόπου που επηρεάζεται από τεχνητές κατασκευές ή/και από απορρίψεις (km ²)

2379

2380 Παράμετρος Περιγραφής 8 - Χημικοί Ρύποι

Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
Οι συγκεντρώσεις των χημικών ρύπων στο νερό σε περιοχές υψηλής δραστηριότητας, στα ιζήματα και σε οργανισμούς δεν ξεπερνούν επίπεδα για ετήσιους μέσους όρους και/ή μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις, τα οποία είναι είτε κανονιστικά (καθορισμένα νομικά) ή αν δεν υπάρχουν τα προηγούμενα, βασιζόμενα σε τιμές αναφοράς για τα θαλάσσια ιζήματα και οργανισμούς της Κύπρου, Οι συγκεντρώσεις των χημικών ρύπων στα ιζήματα και στους οργανισμούς δεν συντελούν σε περιστατικά οξείας ρύπανσης ή μόλυνσης και στα επακόλουθα αποτελέσματά τους.
Δείκτες:
CY8.1 Συγκέντρωση Pb σε ίζημα (mg kg ⁻¹) (π.χ. Απόκλιση < 25% από τις συνθήκες αναφοράς)
CY8.2 Συγκέντρωση Cd σε ίζημα (mg kg ⁻¹) (π.χ. Απόκλιση < 25% από τις συνθήκες αναφοράς)
CY8.3 Συγκέντρωση Hg σε ίζημα (mg kg ⁻¹) (π.χ. Απόκλιση < 25% από τις συνθήκες αναφοράς)
CY8.4 Συγκέντρωση (PAH) σε ίζημα (mg kg ⁻¹)
CY8.5.1 Συγκέντρωση Pb σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg ⁻¹)
CY8.5.2 Συγκέντρωση Pb σε <i>Boops boops</i> (mg kg ⁻¹)
CY8.6.1 Συγκέντρωση Cd σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg ⁻¹)
CY8.6.2 Συγκέντρωση Cd σε <i>Boops boops</i> sp. (mg kg ⁻¹)
CY8.7.1 Συγκέντρωση Hg σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg ⁻¹) (π.χ. <0,02 mg kg ⁻¹)
CY8.7.2 Συγκέντρωση Hg σε <i>Boops boops</i> (mg kg ⁻¹) (π.χ. <0,02 mg kg ⁻¹)
CY8.8.1 Συγκέντρωση (PCB) σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg ⁻¹) (π.χ. <6,5x 10 ⁻⁶ mg kg ⁻¹)
CY8.8.2 Συγκέντρωση (PCB) σε <i>Boops boops</i> (mg kg ⁻¹) (π.χ. <6,5x 10 ⁻⁶ mg kg ⁻¹)
CY8.9.1 Συγκέντρωση (PAH) σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg ⁻¹) (π.χ. <0,005 mg kg ⁻¹)
CY8.9.2 Συγκέντρωση (PAH) σε <i>Boops boops</i> (mg kg ⁻¹) (π.χ. <0,005 mg kg ⁻¹)
CY5.1 Συγκέντρωση NO ₃ - στήλης νερού (μmol L ⁻¹) (π.χ. <0,65 μmol L ⁻¹)
CY5.2 Συγκέντρωση NO ₂ - στήλης νερού (μmol L ⁻¹)
CY5.3 Συγκέντρωση NH ₄ ⁺ στήλης νερού (μmol L ⁻¹) (π.χ. <1,05 μmol L ⁻¹)
CY5.4 Συγκέντρωση PO ₄ 3-στήλης νερού (μmol L ⁻¹) (π.χ. <0,14 μmol L ⁻¹)
CY5.5 Συγκέντρωση SiO ₄ 4-στήλης νερού (μmol L ⁻¹)
CY5.6 N:P στήλης νερού
CY5.7 N:Si στήλης νερού
CY5.8 Συγκέντρωση χλωροφύλλης-α στήλης νερού (μg L ⁻¹) (π.χ. <0,4 μg L ⁻¹)
CY5.9 Φθορισμός χλωροφύλλης-α στήλης νερού(FU)
CY5.10 Βάθος διαύγειας του νερού (δίσκος Secchi) (m) (π.χ. Απόκλιση < 25% από τις συνθήκες αναφοράς)
CY5.11 Βάθος φωτοσυνθετικά διαθέσιμης ακτινοβολίας (PAR) στη στήλη του νερού, σε ποσοστό 1% της μονάδας επιφάνειας (m)
CY5.12 Θολότητα (NTU)
CY5.13 Διαλυμένο οξυγόνο στήλης νερού (mg L ⁻¹)
CY5.14 Διαλυμένο οξυγόνο στήλης νερού (% κορεσμός)
Περιβαλλοντικός στόχος:
Ο αριθμός των πετρελαιοκηλίδων και των παράνομων απορρίψεων ελαχιστοποιείται.
Δείκτες:
CY8.10 Αριθμός κηλίδων και παράνομων απορρίψεων (γ ⁻¹)
CY8.11 Ποσότητα χημικού ρύπου που απορρίφθηκε (kg or L γ ⁻¹)

2381

2382 Παράμετρος Περιγραφής 9 - Ρυπογόνες ουσίες σε αλιεύματα

Περιβαλλοντικός στόχος:
Οι συγκεντρώσεις των χημικών ρύπων στα αλιεύματα δεν υπερβαίνει επίπεδα για ετήσιους μέσους όρους και/ή μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις οι οποίες είναι ρυθμιστικές (νομικά καθορισμένες) ή αν δεν υπάρχουν, με βάση τις τιμές αναφοράς για τα κυπριακά θαλασσινά.
Δείκτες:
CY8.5.1 Συγκέντρωση Pb σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg^{-1}) (π.χ. Κανονισμός 1881/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)
CY8.5.2 Συγκέντρωση Pb σε <i>Boops boops</i> (mg kg^{-1}) (π.χ. Κανονισμός 1881/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)
CY8.6.1 Συγκέντρωση Cd σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg^{-1}) (π.χ. Κανονισμός 1881/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)
CY8.6.2 Συγκέντρωση Cd σε <i>Boops boops</i> (mg kg^{-1}) (π.χ. Κανονισμός 1881/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)
CY8.7.1 Συγκέντρωση Hg σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg^{-1}) (π.χ. Κανονισμός 1881/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)
CY8.7.2 Συγκέντρωση Hg σε <i>Boops boops</i> (mg kg^{-1}) (π.χ. Κανονισμός 1881/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)
CY8.7.3 Συγκέντρωση Hg σε <i>Thunnus alalunga</i> (mg kg^{-1}) (π.χ. Κανονισμός 1881/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)
CY8.7.4 Συγκέντρωση Hg σε <i>Xiphias gladius</i> (mg kg^{-1}) (π.χ. Κανονισμός 1881/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)
CY8.8.1 Συγκέντρωση (PCB) σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg^{-1}) (π.χ. $<6,5 \times 10^{-6} \text{ mg kg}^{-1}$)
CY8.8.2 Συγκέντρωση (PCB) σε <i>Boops boops</i> (mg kg^{-1}) (π.χ. $<6,5 \times 10^{-6} \text{ mg kg}^{-1}$)
CY8.9.1 Συγκέντρωση (PAH) σε <i>Mullus</i> sp. (mg kg^{-1}) (π.χ. $<0,005 \text{ mg kg}^{-1}$)
CY8.9.2 Συγκέντρωση (PAH) σε <i>Boops boops</i> (mg kg^{-1}) (π.χ. $<0,005 \text{ mg kg}^{-1}$)
CY9.1.1 Συγκέντρωση ^{137}Cs σε <i>Mullus</i> sp. (Bq kg^{-1})
CY9.1.2 Συγκέντρωση ^{137}Cs σε <i>Boops boops</i> (Bq kg^{-1})
CY9.2.1 Συγκέντρωση ^{40}K σε <i>Mullus</i> sp. (Bq kg^{-1})
CY9.2.2 Συγκέντρωση ^{40}K σε <i>Boops boops</i> (Bq kg^{-1})

2383

2384 Παράμετρος Περιγραφής 10 - Θαλάσσια Απορρίμματα

2385

Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
Η ποσότητα των θαλάσσιων απορριμμάτων στις παραλίες και στο θαλάσσιο πυθμένα ελαχιστοποιείται και αν είναι δυνατό πρακτικά εξαλείφεται, Η θνησιμότητα των ατόμων <i>Caretta caretta</i> λόγω εμπλοκής και παρεμπόδισης από τα θαλάσσια απορρίμματα, καθώς και επακόλουθου εκβρασμού, ελαχιστοποιείται και αν είναι δυνατό εξαλείφεται.
Δείκτες:
CY10.1 Αριθμός απορριμμάτων στην παραλία με μέγεθος μεγαλύτερο από > 2.5 cm, ανά 100 m ακτογραμμής
CY10.2 Αριθμός απορριμμάτων στην παραλία με μέγεθος μεγαλύτερο από > 2.5 cm, ανά 100 m ανά έτος
CY10.3 Αριθμός απορριμμάτων στον πυθμένα ανά km ² του πυθμένα
CY10.4 Βάρος (kg) των απορριμμάτων στον πυθμένα ανά km ² του πυθμένα
CY10.5 Τάση στον αριθμό απορριμμάτων στον πυθμένα ανά km ² του πυθμένα ανά έτος
CY10.6 Τάση σε βάρος (kg) των απορριμμάτων στον πυθμένα ανά km ² του πυθμένα ανά έτος
CY10.7 Αριθμός εκβρασμένων ατόμων <i>Caretta caretta</i> που παγιδεύτηκαν σε αλιευτικά εργαλεία σε ένα ημερολογιακό έτος
CY10.8 Τάση στον αριθμό των εκβρασμένων ατόμων <i>Caretta caretta</i> που παγιδεύτηκαν σε αλιευτικά εργαλεία ανά έτος

2386

2387 **Παράμετρος Περιγραφής 11 – Θόρυβος**

Περιβαλλοντικοί Στόχοι:
<p>Οι παλμικοί ήχοι (impulsive sounds) υψηλής, χαμηλής και μέτριας συχνότητας που δημιουργούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες και εισέρχονται στο θαλάσσιο περιβάλλον δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα,</p> <p>Οι παλμικοί ήχοι (impulsive sounds) υψηλής, χαμηλής και μέτριας συχνότητας που δημιουργούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες και εισέρχονται στο θαλάσσιο περιβάλλον δεν είναι σε βαθμό έτσι ώστε να μην δημιουργούν σημαντικές μακροχρόνιες δυσμενείς επιπτώσεις σε επίπεδο πληθυσμών ή σε ευάλωτες ομάδες, σε απειλούμενα είδη ή άλλες βασικές λειτουργικές ομάδες (key functional groups).</p> <p>Οι συνεχιζόμενοι ήχοι χαμηλής συχνότητας (continuous low frequency sounds) δεν θέτουν σε σημαντικό κίνδυνο τη θαλάσσια ζωή σε επίπεδο πληθυσμών ή σε ευάλωτες ομάδες, σε απειλούμενα είδη ή άλλες βασικές λειτουργικές ομάδες (key functional groups).</p> <p>Έχουν καθοριστεί Περιβαλλοντικοί στόχοι/όρια, με δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για εφαρμογή τους από το 2023. Αυτά περιλαμβάνουν μέγιστα αποδεκτά επίπεδα για τον παλμικό ήχο (impulsive sounds) υψηλής, χαμηλής και μέτριας συχνότητας, που δημιουργούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες, καθώς και για το συνεχή ήχο χαμηλής συχνότητας (continuous low frequency sounds), ώστε να μην θέτουν σε σημαντικό κίνδυνο τη θαλάσσια ζωή και να διασφαλιστεί καλή οικολογική κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Με βάση τους νέους στόχους/όρια, δεν πρέπει να εκτίθεται σε συνεχή υποβρύχιο θόρυβο για ένα χρόνο, περισσότερο από το 20% μιας δεδομένης θαλάσσιας περιοχής. Επίσης, δεν πρέπει να εκτίθεται σε παλμικό θόρυβο κάθε μέρα περισσότερο από το 20% ενός θαλάσσιου οικοτόπου και όχι περισσότερο από 10% σε ένα χρόνο.</p>
Δείκτες:
<p>CY11.1 – Η αναλογία των ημερών και η κατανομή τους εντός ενός ημερολογιακού έτους, σε περιοχές της προσδιορισμένης επιφάνειας, καθώς και τη χωροταξική κατανομή τους, στην οποία οι ανθρωπογενείς πηγές ήχου υπερβαίνουν τα επίπεδα που είναι πιθανόν να επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στα θαλάσσια ζώα που μετράται ως επίπεδο έκθεσης στο θόρυβο (σε dB re 1μPa².s) ή ως μέγιστη στάθμη ηχητικής πίεσης (σε dB re 1μPa peak) σε ένα μέτρο, το οποίο μετράται στις συχνότητες από 10 Hz έως 10 kHz.</p> <p>CY11.2 – Τάσεις στο επίπεδο του φυσικού θορύβου (ambient noise level) στο 1/3 της οκτάβας στο εύρος της συχνότητας από 63Hz μέχρι 125Hz (κεντρική συχνότητα) (re 1μPa RMS; μέσος όρος για το επίπεδο θορύβου στις εν λόγω ζώνες οκτάβας κατά τη διάρκεια ενός έτους) το οποίο επίπεδο θορύβου μετρείται από σταθμούς παρακολούθησης ή/και με τη χρήση μοντέλων όπου είναι εφικτό.</p>

2388